

नेपाल सरकार

स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना

लोहारपट्टी नगरपालिका
महोत्तरी जिल्ला, मधेश प्रदेश

नेपाल सरकार

स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना

लोहारपट्टी नगरपालिका
महोत्तरी जिल्ला, मधेश प्रदेश

दस्तावेज : स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना, लोहारपट्टी नगरपालिका
तयार गरेको मिति : मंसिर २०७९
प्रकाशक : स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, लोहारपट्टी नगरपालिका
प्रकाशन मिति : माघ २०७९
साझेधारी तथा समन्वय : लोहारपट्टी नगरपालिका
परियोजनाको नाम : वातावरण तथा जलवायु अनुकूलन विकासमा नेपाली युवा
आर्थिक सहयोग : यूरोपेली संघ
प्राविधिक सहजीकरण : दिपा पौडेल - Climate Fellow युथ इन्नोभेसन ल्याब, रेस्टलेस
डेभलप्मेन्ट, प्रकोप व्यवस्थापन अध्ययन केन्द्र र क्रिएसन
सर्वाधिकार : © लोहारपट्टी नगरपालिका, महोत्तरी जिल्ला, मधेश प्रदेश
सहयोगी निर्देशिका : स्थानीय विपद् जोखिम न्यूनीकरण र व्यवस्थापन तथा
जलवायु उत्थानशील योजना तर्जुमा दिग्दर्शन, चैत्र २०७८

धन्यवाद ज्ञापन

लोहारपट्टी नगरपालिका महोत्तरी जिल्लामा रहेका स्थानीय तह मध्ये बहुप्रकोपका दृष्टिले जोखिममा भएको नगरपालिका हो । भौगोलिक अवस्था, हावापानी प्राकृतिक श्रोतसाधनको उचित व्यवस्थापनको अभाव, अवैज्ञानिक भू-उपयोग, असुरक्षित संरचना निर्माण जस्ता कारणले विभिन्न प्रकोपहरू सिर्जना भईरहेको छ । विगतदेखि हालसम्मको प्रकोपको इतिहासलाई नियाल्दा यस लोहारपट्टी नगरपालिका बाढी, आगलागी, हावाहुरी, महामारी, शितलहर, असिना लगायतका बहुप्रकोपका दृष्टिले जोखिममा रहेको छ ।

संघिय सरकारले विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनका कार्यहरूलाई योजनाबद्ध र व्यवस्थित गर्न नीतिगत, कानूनी तथा संस्थागत व्यवस्था गरेको छ । नेपालको संविधान, २०७२ पछि आएका स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ र विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४, स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशिल योजना तर्जुमा निर्देशिका २०७४ (मस्यौदा) पछिल्ला महत्वपूर्ण व्यवस्थाका हुन् । यिनै व्यवस्था र आधारमा रहेर स्थानीय आवश्यकतालाई मध्यनजर गर्दै विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन साथै जलवायु उत्थानशिल कार्यहरू योजनाबद्ध र व्यवस्थित गर्न लोहारपट्टी नगरपालिकाको स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशिल योजना तर्जुमा गरिएको हो । यस योजनाबाट लोहारपट्टी नगरपालिकामा हुने प्रकोप र सोबाट जोखिममा रहेका वस्ती र समुदायको समेत पहिचान गरी विपद् जोखिम न्यूनीकरण र जीविकोपार्जनको सहयोगमा सबैको समान सहभागिता सुनिश्चित गर्दै विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन तथा जलवायु उत्थानशील कार्यहरू संचालन गर्न सहयोग हुनेछ । विपद् जोखिम न्यूनीकरणका, सबै चरणलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी रूपले एकसाथ लाने तथा नगरपालिकाको उत्थानशीलता वृद्धि हुने अपेक्षा यस योजनाबाट राख्न सकिन्छ ।

यस योजना निर्माण गर्ने क्रममा विभिन्न छलफल तथा भेलामा सक्रिय रूपमा सहभागी भइ महत्वपूर्ण राय सुझाव सहित पृष्ठपोषण प्रदान गर्नुहुने सम्पूर्ण जनप्रतिनिधी, कर्मचारीहरू, रेडक्रस उपशाखा तथा समग्र लोहारपट्टी नगरपालिका स्थानीयलाई विशेष धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु । लोहारपट्टी नगरपालिकाको स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना तर्जुमा गर्न आर्थिक सहयोग गर्ने यूरोपेली संघ तथा प्राविधिक रूपमा योजना निर्माण गर्ने क्रममा विभिन्न छलफल तथा भेलालाई सक्रिय रूपमा सहजीकरण गरि यस योजना तयारी गर्ने युथ इन्वोभेसन ल्याबका क्लाईमेट फेलो श्री दिपा पौडेलका साथै युथ इन्वोभेसन ल्याब, रेस्टलेस डेभलपमेन्ट, प्रकोप व्यवस्थापन अध्ययन केन्द्र र क्रिएसन नेपाललाई हार्दिक कृतज्ञता व्यक्त गर्दछु । साथै यस योजनाले समेटेका कृयाकलापहरूलाई समयमै संचालन गरी सम्पन्न गर्न लोहारपट्टी नगरपालिका प्रतिबद्ध रहने कुरा समेत जानकारी गराउन चाहान्छु ।

शैलेन्द्र कुमार यादव

नगर प्रमुख

विषय सूची

धन्यवाद ज्ञापन	iv
खण्ड १. स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजनाको परिचय	1
१.२ दीर्घकालीन सोंच, लक्ष्य, उद्देश्य तथा रणनीति	1
१.२.१ दीर्घकालीन सोंच.....	1
१.२.२ लक्ष्य	1
१.२.३ उद्देश्य.....	1
१.२.४ रणनीति	2
१.३ योजनाको आवश्यकता तथा महत्व.....	2
१.४ योजनाको सीमा.....	2
१.५ योजना निर्माण प्रक्रिया	3
१.६ योजनाको कार्यान्वयन रणनीति	4
१.७ योजना अनुगमन मूल्याङ्कन र पुनरावलोकन	4
खण्ड २ लोहारपट्टी नगरपालिकाको परिचय	5
२.१ लोहारपट्टी नगरपालिकाको परिचय	5
२.२ वडागत घरधुरी संख्या तथा लिंगको आधारमा जनसंख्याको वितरण.....	7
२.३ नगरपालिकाको भू-उपयोगको विवरण	7
२.४ भौतिक पूर्वाधार	9
२.४.१ खानेपानीका तथा सरसफाइ	9
२.४.२ विद्युत तथा घरायसी उर्जा	9
खण्ड ३. प्रकोप, संकटासन्नता, क्षमता र जोखिम विश्लेषण.....	10
३.१ प्रकोपको पहिचान तथा स्तरीकरण	10
वडा स्तरीय प्रकोप स्तरीकरण	12
३.२ ऐतिहासिक समयरेखा	13
३.२.१ विपद्का कारण भएको मानवीय क्षतिको विवरण	13
३.२.२ विपद्का कारण भएको घरको क्षति विवरण	14
३.३ नगरपालिकाको जोखिम नक्सा	15
३.४ विभिन्न प्रकोपका कारण जोखिममा रहेका घरधुरी तथा अन्य संरचना (जोखिम नक्सांकनको आधारमा संकलन गरिएको).....	16
३.५ प्रकोप पात्रो.....	20
३.६ मौसमी पात्रो	21
३.७ वाली वनस्पति पात्रो.....	21
३.८ जलवायु परिवर्तन विश्लेषण	23
३.९ अपाङ्गताको तथा जेष्ठ नागरिक सम्बन्धी विवरण	24
३.१० अत्यावश्यक तथा उपयोगिता पूर्वाधार	25
३.११ लक्षित समूह छलफल.....	28
खण्ड ४: विपद् व्यवस्थापन तथा जलवायु उत्थानशील योजना.....	31
४.१ विपद् जोखिम न्यूनीकरण, अल्पिकरण र अनुकुलन योजनाहरु.....	31
४.१.१ नीतिगत व्यवस्था तथा निर्णय	31
४.१.२ नगरपालिकाको संरचनागत व्यवस्था तथा निर्णय	33
४.१.३ जनचेतना तथा क्षमता अभिवृद्धिका क्रियाकलापहरु	35
४.१.४ भूकम्प 37	
४.१.५ हावाहुरी तथा आगलागी.....	38
४.१.६ बालीमा रोगक्रिया	38
४.१.७ वडा स्तरीय योजना	41
४.१.८ आपतकालीन पूर्वतयारी	49
खण्ड ५. स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजनाको अनुगमन,मुल्यांकन तथा अद्यावधिकता.....	50
५.१ योजना अनुगमन तथा मुल्यांकन	50

५.२	अनुगमन तथा मुल्यांकनको रूपरेखा.....	50
५.३	योजनाको अद्यावधिकता.....	50
	अनुसुचिहरू.....	51
	अनुसुची १: ऐतिहासिक समयरेखा.....	51
	अनुसुची २: वडा स्तरीय जोखिम नक्सा.....	66

खण्ड १. स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजनाको परिचय

सम्भावित विपद्को जोखिम कम गर्न र विपद् भएको खण्डमा प्रभावकारी व्यवस्थापन गर्न तथा प्रक्षेपित जलवायु परिवर्तन प्रभावको लागि अनुकूलन गर्न र विपद्पश्चात अझ राम्रो र अझ बलियो पुनःस्थापना तथा पुनर्निर्माणका लागि दिशानिर्देश गर्न तयार गरिएको योजनाबद्ध कार्यक्रम, कार्यजिम्मेवारी र बजेट सहितको ढाँचा नै स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना हो । यस स्थानीय विपद् व्यवस्थापन योजनाले लोहारपट्टी नगरपालिका क्षेत्रमा हुन सक्ने विभिन्न विपद् तथा जलवायुजन्य जोखिम न्यूनीकरण गरि दिगो र जोखिम सुसुचित स्थानीय विकास प्रक्रियालाई उल्लेख्य सहयोग गर्नेछ । लोहारपट्टी नगरपालिकामा सञ्चालन हुने विषयगत विकास क्षेत्रमा जोखिम पहिचान गरी न्यूनीकरण गर्ने, जलवायु परिवर्तनबाट पर्ने प्रतिकूल प्रभावको सामना गर्न दक्षता विकास गर्ने कार्यमा यस योजनाले मार्गदर्शनका रूपमा सहयोग गर्नेछ । तसर्थ, विपद् तथा जलवायुजन्य जोखिम न्यूनीकरणलाई विकास प्रक्रियामा मूलप्रवाहीकरण गर्दै जोखिम घटाउने र विपद् भईहालेमा प्रभावित व्यक्ति तथा परिवारको उद्धार, प्राथमिक उपचार तथा आवश्यक आपतकालीन मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउनु तथा मानव जीवन र जीविकोपार्जनका साधन तथा सम्पत्तिको संरक्षणका कार्य गर्न नगरपालिकाका जिम्मेवार विभाग, शाखा, वडा कार्यालयहरू र समुदायका प्रतिनिधिहरूबीच जिम्मेवारी बाँडफाँड गरिएको योजनाबद्ध खाका नै स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना हो । यो योजना विपद् जोखिम व्यवस्थापन सम्बन्धी तथा जलवायु उत्थानशीलता वृद्धि गर्ने कार्यहरूलाई संस्थागत गरी विपद्का दृष्टिले सुरक्षित समुदायको निर्माण गर्नका लागि स्थानीय तहका आवधिक र वार्षिक कार्यक्रममा समेत मूलप्रवाहीकरण गरी दिगो विकास गर्नका लागि निर्माण गरिएको छ ।

१.२ दीर्घकालीन सोच, लक्ष्य, उद्देश्य तथा रणनीति

१.२.१ दीर्घकालीन सोच

विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा जलवायु जन्य जोखिम व्यवस्थापनका कार्यलाई संस्थागत गरी विपद् उत्थानशील लोहारपट्टी नगरपालिका निर्माण गर्ने यस योजनाको दीर्घकालीन सोच रहेको छ ।

१.२.२ लक्ष्य

लोहारपट्टी नगरपालिका क्षेत्र भित्र विपद् तथा जलवायुजन्य जोखिमबाट हुने मृत्युदर, प्रभावितहरूको संख्या, भौतिक सम्पत्तिको क्षतिलाई कम गर्दै जोखिम न्यूनीकरणलाई स्थानीय विकास प्रक्रियामा मूलप्रवाहीकरण गरी उत्थानशील समुदायको निर्माण गर्नु यस योजनाको लक्ष्य हुनेछ ।

१.२.३ उद्देश्य

लोहारपट्टी नगरपालिकालाई विपद् जोखिम र जलवायु उत्थानशील स्थानीय निकायको रूपमा स्थापित गर्ने उद्देश्यका साथ नगरपालिका तहमा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन र जलवायु अनुकूलनका क्रियाकलापहरू व्यवस्थित तरिकाले संचालन गरि प्राकृतिक, गैरप्राकृतिक तथा जलवायु जन्य प्रकोपहरूको विद्यमान जोखिम कम गर्दै समग्र रूपमा स्थानीय समुदायको उत्थानशीलता वृद्धि गर्नु योजनाको मूल उद्देश्य रहेको छ ।

१.२.४ रणनीति

- ❖ योजना निर्माणका सबै प्रकृत्यामा समुदायका जोखिममा रहेका समुह तथा वर्गको समानुपातिक सहभागितालाई सुनिश्चित गरी योजनाको कार्यान्वयन गर्ने ।
- ❖ स्थानीय विपद् जोखिम लेखाजोखा तथा नक्साङ्कन गर्दा अति जोखिम तथा संवेदनशील स्थानमा रहेका बस्तिहरूलाई सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरणका लागि प्रोत्साहन गर्ने ।
- ❖ विपद्का कारणले हुने मानवीय क्षतिलाई रोक्नको लागि पूर्वसूचना प्रणालीको स्थापनाको सम्भाव्यता औल्याउने ।
- ❖ समुदायमा आधारित विपद् जोखिम न्यूनीकरणका कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गर्दा स्थानीय ज्ञान, सीप, श्रोत र साधनको उपयोग गर्ने ।
- ❖ स्थानीय तहमा विपद् जोखिम तथा जलवायु अनुकुलनका कार्यक्रमहरूलाई वार्षिक तथा आवधिक विकासका योजनाहरूमा मूलप्रवाहीकरण गर्दै लैजाने ।

१.३ योजनाको आवश्यकता तथा महत्व

विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन भित्र गरिने विभिन्न चरणका कार्यहरूलाई व्यवस्थित गर्न र जलवायु अनुकुलन तथा समुदायको उत्थानशीलता बढाउनका लागि स्थानीय स्तरमा तर्जुमा गरिने विकास योजनाको एउटा प्रमुख भागका रूपमा निरन्तर यो योजना कार्यान्वयन हुन्छ । प्राकृतिक, गैरप्राकृतिक तथा जलवायु जन्य प्रकोपहरूका कारण निम्तिने विपद्को घटना मानव समुदायका लागि संवेदनशील भएकोले यस्तो अवस्था नआओस भन्नाका निम्ति हरेक विकासका कार्यलाई विपद् व्यवस्थापन र जलवायु अनुकुलनका कार्यसँग समायोजन गरी दीगो विकासका साथै समुदायको उत्थानशीलता बढाउन यसले महत्वपूर्ण भूमिका खेल्दछ । योजनामा जीविकोपार्जन सुधारका क्रियाकलापहरू पहिचान भएको हुदा यसले गरिवी निवारण, प्राकृतिक सम्पदा संरक्षण तथा व्यवस्थापनमा समेत मद्दत पुर्याउँदै समग्र रूपमा समुदायको उत्थानशीलता बढाउन सहयोग गर्छ ।

१.४ योजनाको सीमा

यो योजना तर्जुमा गर्दा देखिएका केही सीमाहरू देहाय बमोजिम रहेका छन्

- ❖ लोहारपट्टी नगरपालिका भित्र विभिन्न विपद्हरूबाट हुने क्षतिलाई सिमित स्रोत र साधनबाट पूर्णरूपमा न्यून गर्न चुनौतिपूर्ण रहेको छ ।
- ❖ यस योजनाको कार्यान्वयनका लागि नगरपालिकाले आवश्यक रूपमा जनशक्ति तयार गर्न समय लाग्नेछ र थप स्रोतको खोजी गर्नु पर्ने अवस्था रहन्छ, जसको उपलब्धता तत्काल सुनिश्चित गर्न सकिँदैन ।
- ❖ यो योजना विगतका घटनाहरू, स्थानीयस्तरमा उपलब्ध जानकारी तथा स्थानीय समुदाय र सरोकारवालाहरूका विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी सिकाइ र अवधारणाहरूमा आधारित भै तयार गरिएको छ ।
- ❖ प्राकृतिक तथा मानवीय कारणबाट भविष्यमा हुनसक्ने विभिन्न प्रकृतिका प्रकोपहरूको विश्लेषण आँशिक रूपमा मात्र गरिएको छ ।
- ❖ यो योजना अन्तरगत तर्जुमा गरिएका गतिविधिहरूको कार्यान्वयनका लागि बढी मात्रामा बाह्य स्रोतमा भर पर्नुपर्ने अवस्था छ । जसले गर्दा बाह्य स्रोत प्राप्त नभएमा योजनाको कार्यान्वयनमा वडा र नगरपालिकाको आन्तरिक स्रोतमा असर पर्ने सम्भावना देखिन्छ ।

१.५ योजना निर्माण प्रक्रिया

कार्यक्रम	उद्देश्य
प्रारम्भिक भेला	लोहारपट्टी नगरपालिकाको स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना तर्जुमाकालागि
योजना तर्जुमा तथा समन्वय समिती गठन	लोहारपट्टी नगरपालिकाको कार्यालय र नगरपालिका स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समितिमा छलफल, नगरपालिका स्तरीय योजना बनाउने विषयमा नगरपालिका तथा नगरपालिका स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति लगायत अन्य स्थानीय संघ संस्थाका प्रतिनीधि तथा सरोकारवालाहरूसँग छलफल गरी वडा तथा नगरपालिका स्तरीय योजना बनाउने कार्यमा सहमति तथा समन्वयका लागि
लोहारपट्टी नगरपालिका स्तरीय सूचना संकलन	लोहारपट्टी नगरपालिका स्तरीय विपद् व्यवस्थापन योजना निर्माणका क्रममा सङ्कटासन्नता तथा क्षमता विश्लेषण गर्न वडा तहमा सहभागितामूलक रूपमा सूचनाको संकलन गरिएको थियो । जसमा विपद्को ऐतिहासिक विवरण, मानविय श्रोत, आर्थिक श्रोत, भौतिक श्रोत, प्राकृतिक श्रोत, वाली, मौसमी र प्रकोप पात्रो, संवेदनशीलताका क्षेत्र सम्बन्धी लगायतका सुचना संकलन गरिएको थियो ।
सङ्कटासन्नता तथा क्षमता विश्लेषण	वडाहरूको तथा समग्र लोहारपट्टी नगरपालिकाको विपद् सम्बन्धी सूचना तथा तथ्याङ्क सङ्कलन गर्न सङ्कटासन्नता तथा क्षमता विश्लेषण गर्न विभिन्न औजारहरूको प्रयोग गरिएको थियो जस अन्तर्गत सामाजिक तथा प्रकोपको नक्शाङ्कन, विपद्को ऐतिहासिक तथ्याङ्क, प्रकोप स्तरीकरण, स्रोतको विश्लेषण, प्रकोप, मौसमी तथा वाली पात्रो तयारी, समस्या वृक्ष विश्लेषण, संस्थागत विश्लेषण, जीविकोपार्जनका श्रोत पहिचान स्तरीकरण, समुदायले अंगालेका अनुकुलन तथा समाधानका उपायहरू र क्रियाकलाप, प्रत्यक्ष अवलोकन, समस्या विश्लेषण खाका, भेटघाट र छलफल जस्ता सङ्कटासन्नता तथा क्षमता विश्लेषणका सर्वमान्य औजारहरूको प्रयोग गरिएको थियो ।
सङ्कटासन्नता तथा क्षमता विश्लेषणको पुनरावलोकन	सहभागितामूलक रूपमा सूचनाको संकलन तथा सङ्कटासन्नता तथा क्षमता विश्लेषण गर्न विभिन्न औजारहरूको प्रयोग गरी आएको विवरणहरूको नगरपालिका स्तरीय तथा वडा स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समितिमा छलफल तथा पुनरावलोकन गरिएको थियो तथा पुनरावलोकन कार्यक्रममा सहभागीहरूबाट आवश्यकता अनुसार विवरणहरू थप घट गरिएको थियो ।
नगरपालिकाको वडा स्तरीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन तथा जलवायु उत्थानशील योजना निर्माण	यस योजना तयार गर्ने सम्बन्धमा लोहारपट्टी नगरपालिकाको नगरपालिका स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति, वडा कार्यालय, वडा स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समितिसँग समन्वय गरी मिति २०७९ असार देखि २०७९ असोजसम्म वडा स्तरमा सङ्कटासन्नता तथा क्षमता विश्लेषणको तथ्यांक पुनरावलोकन गरी छुटेका तथ्यांक थप्दै स्थानीय सरोकारवालाको उपस्थितिमा यस लोहारपट्टी नगरपालिका भित्रका १० वटै वडाहरूको वडा स्तरीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन तथा जलवायु उत्थानशील योजना निर्माण गरिएको थियो ।
योजनाको खाका लेखन कार्य	सहभागीबाट आएको सूचना तथा योजना निर्माणका क्रममा वडा स्तरबाट आएका सङ्कटासन्नता तथा क्षमता विश्लेषण र वडा स्तरका योजनाहरूलाई समेट्दै लोहारपट्टी नगरपालिका स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिसँग र नगरपालिकाको विपद् जोखिम न्यूनीकरण सम्पर्क व्यक्ति संग समन्वय संयुक्त रूपमा योजना लेखे कार्य सम्पन्न भएको थियो
लोहारपट्टी नगरपालिकाको स्तरीय योजना बैठक	सहभागितामूलक रूपमा विभिन्न प्रकोपको असरहरू कम गर्न र विपद्को अवस्था सिर्जना हुन नदिन विपद् पहिले के-के कार्य गर्ने, विपद् भै हालेको अवस्थामा के-के कार्यहरू गर्ने र विपद् पश्चात के-के कार्य गर्ने भन्ने सन्दर्भमा विस्तृत छलफल तथा समुह कार्य गरिएको थियो । सहभागीहरूबाट तथा नगरपालिकाबाट आएको सूचनाको आधारमा नगरपालिका स्तरीय योजना तयार गरिएको थियो । योजना निर्माणका क्रममा वडा स्तरबाट आएका योजनाहरूलाई समेट्दै आवश्यकता अनुसार थप योजनाहरूको पनि छनोट गरिएको थियो ।
योजनाको अन्तिम लेखन कार्य र योजनाको तयारी	लोहारपट्टी नगरपालिका स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति तथा सहभागीहरूबाट आएको सुझावलाई पनि समेटेर विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजनाको तयारी कार्य सम्पन्न गरिएको थियो ।

१.६ योजनाको कार्यान्वयन रणनीति

- ❖ योजनालाई लोहारपट्टी नगरपालिकाबाट अनुमोदन गरेर बैधानिकता प्रदान गरी कार्यान्वयन गरिनेछ साथै नगर परिषदबाट अनुमोदनका लागि समेत समन्वय गरिनेछ ।
- ❖ योजना कार्यान्वयनको लागि लोहारपट्टी नगरपालिकाबाट बजेट छुट्याइने छ भने सरकारी कार्यालय, जि.स.स. तथा अन्य दातृ निकायसंग समन्वय गरिनेछ । नगरपालिकामा गरिने विकासका कार्यमा विपद् पूर्वतयारीका लागि मध्य नजर गरेर गरिनेछ ।
- ❖ स्थानीय ज्ञान, सीप, विधि, प्रविधि र श्रोत तथा साधनको अधिकतम उपयोग गरी विपद् जोखिम व्यवस्थापनको योजनालाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ ।

१.७ योजना अनुगमन मूल्याङ्कन र पुनरावलोकन

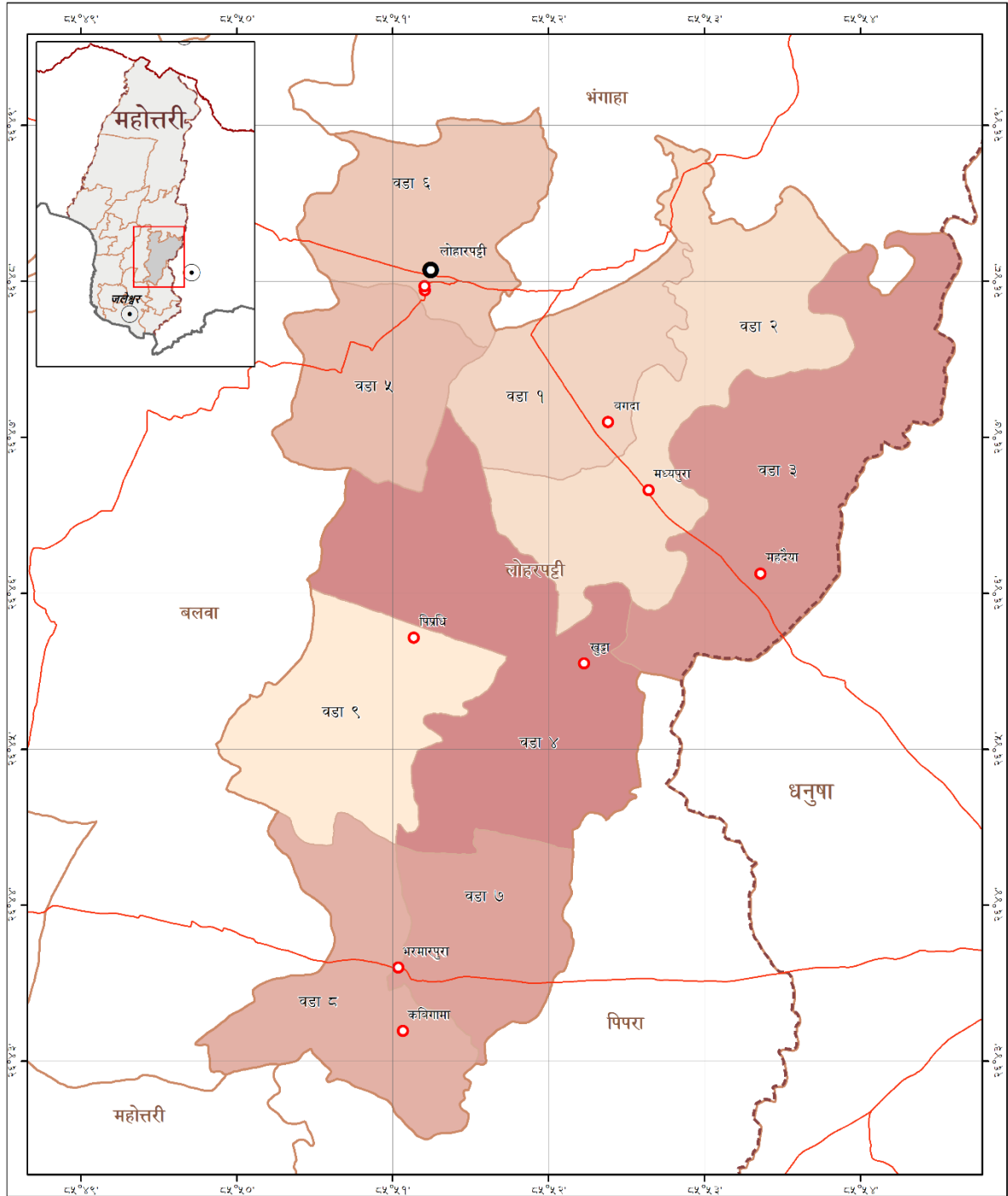
लोहारपट्टी नगरपालिका तथा वडाले वार्षिक नीति तथा कार्यक्रमको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्दा स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना कार्यान्वयनको समेत नियमित अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्नेछ । नगरपालिकामा गठित अनुगमन समितिले विपद् जोखिम व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यक्रमको प्रभावकारिता समेत मूल्याङ्कन गरी आवश्यकतानुसार नगरपालिकालाई सिफारिस गर्नेछ । राष्ट्रिय योजना आयोगको निर्देशिका अनुसार नगरपालिका अन्तर्गत सञ्चालित कार्यक्रमहरूको अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको लागि स्वीकृत गरिएका अनुगमन सूचकहरू बमोजिम अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्ने छ । योजना कार्यान्वयन गर्ने संस्थाहरूले आफ्नो अनुगमन तथा मूल्याङ्कन प्रतिवेदन सम्बन्धित निकाय र नगरपालिकामा पेश गर्ने छ । नगरपालिका र वडाको कुनै पनि क्षेत्रमा उत्पन्न विपदले सङ्घटासन्नता, क्षमता र जोखिममा पारेको परिवर्तनलाई सम्बोधन गर्न प्रत्येक वर्ष योजनाको पुनरावलोकन गरी वार्षिक कार्यक्रम तथा योजना तयार गर्ने छ ।

खण्ड २ लोहारपट्टी नगरपालिकाको परिचय

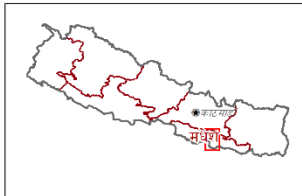
२.१ लोहारपट्टी नगरपालिकाको परिचय

लोहारपट्टी नगरपालिकाको पछिल्लो बस्तुगत विवरण २०७४मा तयार भएको र २०७८ को जनगणनाको विवरण सार्वजनिक नभएकाले हाल उपलब्ध बस्तुगत विवरण (२०७४)का तथ्यांक तथा सूचना यस खण्डमा राखिएको छ। २०७८ को जनगणनाको विवरण सार्वजनिक भए पश्चात यो खण्ड अद्यावधिक गरिने छ ।

भौगोलिक अवस्थिति		राजनीतिक तथा प्रशासनिक विवरण	
पूर्व	धनुषा जिल्ला	प्रदेश	मधेश
पश्चिम	रामगोपालपुर र बलवा नगरपालिका	जिल्ला	महोत्तरी
उत्तर	भंगाहा	नगरपालिका केन्द्र	लोहारपट्टी बजार
दक्षिण	पिपरा र महोत्तरी गाउँपालिका	कुल वडा संख्या	९
क्षेत्रफल	५०.०६ वर्ग.कि.मि.		

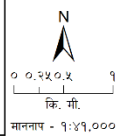

प्रक्षेपण प्रणाली: GCS WGS १९८४
 Datum: WGS १९८४, Units: Degree
 मिति: २५/०१/२०२३

प्रशासनिक नक्सा लोहारपट्टी नगरपालिका, महोत्तरी, मधेश प्रदेश, नेपाल

- ★ राजधानी
- जिल्ला सदरमुकाम
- नगरपालिकाको कार्यालय
- वडा कार्यालय
- अन्तर्राष्ट्रिय सिमाना
- प्रादेशिक सिमाना
- - - जिल्ला सिमाना
- पालिकाको सिमाना
- वडा सिमाना
- राजमार्ग

यो नक्सा युरोपेली संघको आर्थिक सहयोगमा युथ इलेभेसन ल्याबले कन्सोर्टियम रेस्टोरेस डेभलपमेन्ट नेपाल, किराणन र मीडीएएसको सहयोगमा सञ्चालन गरिरहेको 'वातावरण तथा जलवायु अनुकूल विकासमा नेपाली युवा परियोजनाको 'Climate फेलोशिप' अन्तर्गत तयार गरिएको हो ।

छाटा स्रोत: सांख्यिक डलफन, OSM, ICIMOD, WFP तथा नाना विभाग

पालिकाको प्रायकै वडामा Climate Fellow द्वारा संचालित सामूहिक छुनफलमा समुदायले प्रशासनिक नक्सा तयार गरि पालिकाले प्रमाणीकरण गरेको हो ।

यस नक्शामा प्रयोग गरिएका सामग्रीहरूले युरोपेली संघको विचार प्रतिबिम्बित गर्दैन ।

लोहारपट्टी नगरपालिकाको प्रशासनिक नक्शा

२.२ वडागत घरधुरी संख्या तथा लिंगको आधारमा जनसंख्याको वितरण

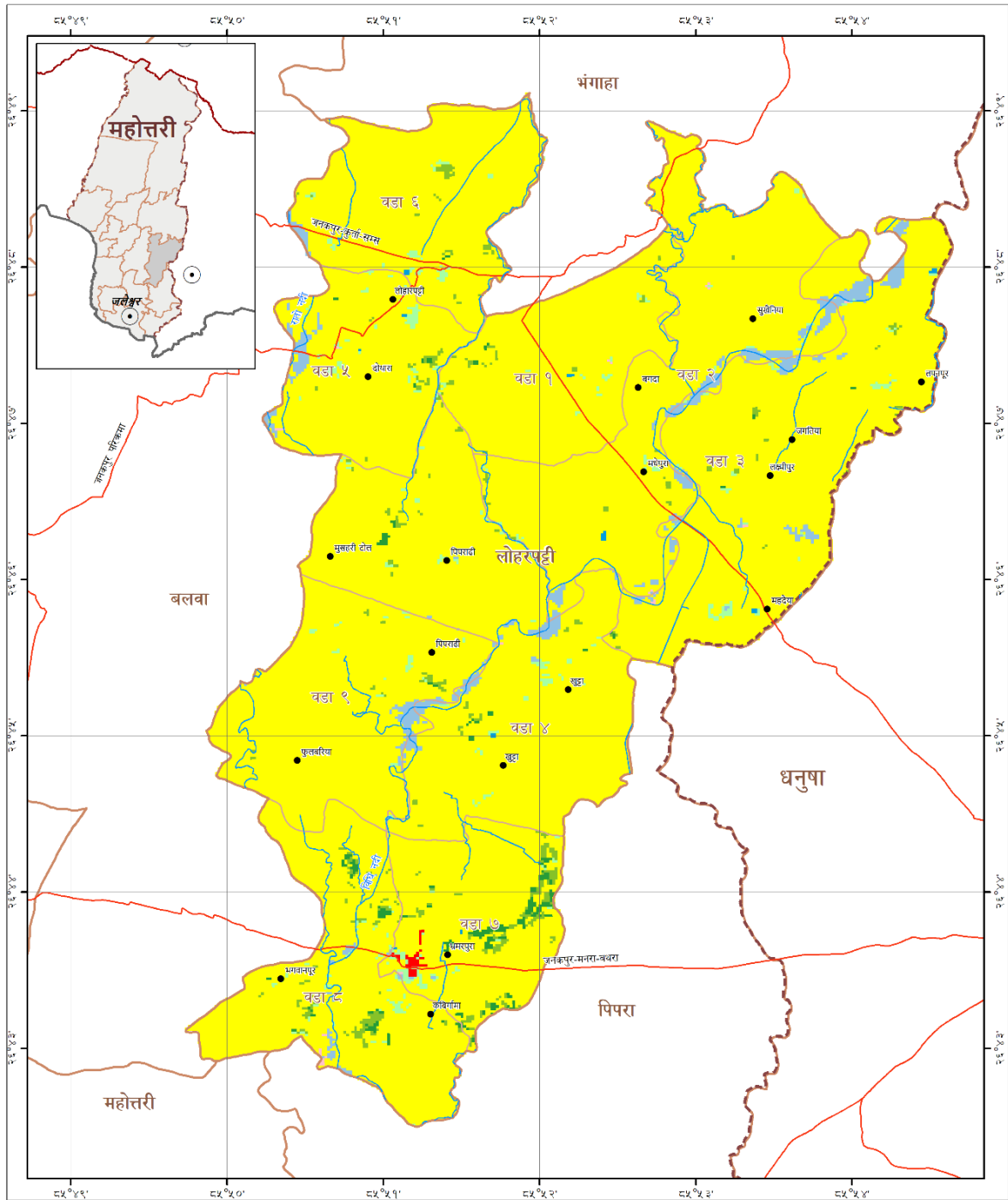
लोहारपट्टी नगरपालिकाको वस्तुगत विवरण २०७४ मा उल्लेख भए अनुसार यस नगरपालिकामा कुल ७,३१७ घरधुरी रहेका छन् भने नगरपालिकाको कुल ३९,८८३ जनसंख्या रहेको छ । जसमध्ये महिलाको जनसंख्या २०,९३४ र पुरुषको १८,९४९ जनसंख्या रहेको छ । यस जनशांखिक विवरणलाई तल प्रस्तुत गरिएको छ ।

वडा	घरपरिवार संख्या	महिला	पुरुष	जम्मा
१.	६६०	१,८०७	१,८७७	३,६८४
२.	५०६	१,३७३	१,३६२	२,७३५
३.	१,०८९	२,९४८	२,६५३	५,६०१
४.	१,३८३	४,०६६	३,७००	७,७६६
५.	८१०	२,३७२	२,०३७	४,४०९
६.	७२७	२,०१४	१,८२३	३,८३७
७.	९७१	२,७२६	२,२१०	४,९३६
८.	७६३	२,३६९	२,१५३	४,५२२
९.	४०८	१,२५९	१,१३४	२,३९३
जम्मा	७,३१७	२०,९३४	१८,९४९	३९,८८३

श्रोत:लोहारपट्टी नगरपालिकाको वस्तुगत विवरण २०७४

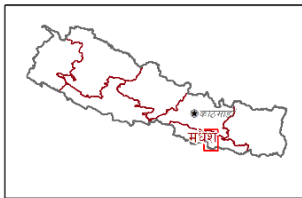
२.३ नगरपालिकाको भू-उपयोगको विवरण

भौगोलिक सुचना प्रणाली – जि.आई.एस.को सहायतामा यस नगरपालिकाको (इसिमोड- २०१८को इमेज) भू उपयोगको अवस्था विश्लेषण गर्दा यस नगरपालिकामा वस्ती क्षेत्र ०.०४५ वर्ग कि.मी., कृषि क्षेत्र ४९.८५ वर्ग कि.मी., वन क्षेत्र ०.२८ वर्ग कि.मी., जलश्रोत क्षेत्र ०.०३२ वर्ग कि.मी., बाँझो जमिन क्षेत्र ०.०३१ वर्ग कि.मी., घाँसे मैदान क्षेत्र ०.६१६ वर्ग कि.मी., बगर क्षेत्र ०.०३१ वर्ग कि.मी. क्षेत्र र अन्य जंगली क्षेत्र ०.२८ वर्ग कि.मि. रहेको छ । सेन्टीनल (Sentinal) को तथ्यांक प्रयोग गरि यो भू उपयोग नक्सा तयार गरिएको हो ।

प्रक्षेपण प्रणाली: GCS WGS 1984
 Datum: WGS 1984, Units: Degree
 मिति: २९/११/२०२२

भू - उपयोग नक्सा लोहारपट्टी नगरपालिका, महोत्तरी, मधेश प्रदेश, नेपाल

- ★ राजधानी
- जिल्ला सदरमुकाम
- वस्ती
- अन्तर्राष्ट्रिय सिमाना
- प्रदेशिक सिमाना
- जिल्ला सिमाना
- पालिकाको सिमाना
- वडा सिमाना
- राजमार्ग
- नदी
- जलस्रोत
- जङ्गल

- नदीको किनार
- वस्ती
- खेतबारी
- बाँसो जमिन
- घाँसे मैदान
- अन्य जंगली क्षेत्र

यो नक्सा युरोपेली संघको आर्थिक सहयोगमा युए इन्जिनियरिङ कन्सल्टिंग र रस्टडेस डेभलपमेन्ट नेपाल, किराण्डे र सीईएमएसको सहयोगमा संचालन गरिएको "वातावरण तथा जलवायु अनुकूल विकासमा नेपाली युवा" परियोजनाको "Climate फेलोशिप" अन्तर्गत तयार गरिएको हो।

डाटा स्रोत: सामुहिक छलफल, OSM, ICIMOD, WFP तथा नयाँ विमान
 पालिकाको प्रत्येक वडामा Climate Fellow द्वारा संचालित सामुहिक छलफलमा सहभागी भई भू-उपयोग नक्सा तयार गरि पालिकाको प्रमाणीकरण गरेको हो।

यस नक्सामा प्रयोग गरिएका सामग्रीहरूले युरोपेली संघको विचार प्रतिबिम्बित गर्दैन।

लोहारपट्टी नगरपालिकाको भू-उपयोग नक्शा

२.४ भौतिक पूर्वाधार

२.४.१ खानेपानीका तथा सरसफाइ

खुल्ला दिशा मुक्त घोषणा भएकाले लगभग धेरै जसो घरधुरीमा शौचालय बनेको छ ।

क्र.सं.	विवरण	घरपरिवार संख्या	प्रतिशत
१.	जम्मा घरधुरी	७३१७	१००
२.	चर्पी भएको घरधुरी	६२०२	८४.८२
३.	चर्पी नभएको घरधुरी	१११०	१५.१८
४.	खानेपानीमा पहुँच भएको घरधुरी	६९१४	९४.५

श्रोत:लोहारपट्टी नगरपालिकाको बस्तुगत विवरण २०७४

२.४.२ विद्युत तथा घरायसी उर्जा

नगरपालिकाका कुल घरधुरीहरू मध्ये विद्युत ९७.९० प्रतिशत घरधुरीको पहुँचमा छ संचारमा भने धेरै जसो जनताको पहुँचमा रहेको पाइन्छ

क्र.सं.	खाना पकाउने इन्धनको प्रकार	घरधुरी
१.	दाउरा गुँड्ठा	३२४४
२.	मट्टीतेल	८४
३.	एल.पी. ग्याँस	९९
४.	गोबर ग्याँस	१६
५.	गुँड्ठा	३७७४
६.	अन्य	१००
	जम्मा	५४७९

श्रोत:लोहारपट्टी नगरपालिकाको बस्तुगत विवरण २०७४

क्र.सं.	उर्जाको श्रोत	घरधुरी	प्रतिशत
१.	बिजुली	५५०४	७५.४२
२.	मट्टीतेल	१७६०	२४
३.	बायोग्याँस	१३	०.१
४.	सोलार	६	०.०८
	जम्मा	७३१७	१००

श्रोत:लोहारपट्टी नगरपालिकाको बस्तुगत विवरण २०७४

खण्ड ३. प्रकोप, संकटासन्नता, क्षमता र जोखिम विश्लेषण

३.१ प्रकोपको पहिचान तथा स्तरीकरण

यस लोहारपट्टी नगरपालिकामा विगतमा घटेका विपद्का घटनाका आधारमा प्रभाव पार्न सक्ने प्रकोप तथा जलवायुजन्य घटना छुनौट गरि स्तरीकरण गरिएको छ । वडामा विगतमा भएका र भविष्यमा आइपर्नसक्ने प्रकोप तथा जलवायुजन्य घटना र जनधनको क्षति तथा उपलब्ध क्षमताका आधारमा प्रकोप पहिचान गरी स्तरीकरण गरीएको छ । सबै वडाका अलग-अलग सूचीलाई एकीकृत गरेर नगरपालिका भित्र हुने प्रकोपको सूची र स्तरीकरण निम्न बमोजिम गरिएको छ ।

सवै ९ वटा वडामा योजना निर्माणको दौरान गरिएको सङ्कटासन्नता तथा क्षमताको विप्लेषण अनुसार विभिन्न औजारहरू प्रयोग गरि गरिएको सुचना संकलन गर्दा पहिचान भएका मुख्य प्रकोपहरूमा बाढी/डुबान, बालीमा रोगकिरा, आगलागी, शितलहर, सुख्खा खडेरी , हावाहुरी आदि रहेका छन् ।

प्रकोप	बाढी/डुबान	बालीमा रोगकिरा	शितलहर	हुरीबतास	आगलागी	सुख्खा खडेरी	सर्पदंश	महामारी	असिना	चट्याङ्ग
बाढी/डुबान		बाढी/डुबान	बाढी/डुबान	बाढी/डुबान	बाढी/डुबान	बाढी/डुबान	बाढी/डुबान	बाढी/डुबान	बाढी/डुबान	बाढी/डुबान
बालीमा रोगकिरा			बालीमा रोगकिरा	बालीमा रोगकिरा	बालीमा रोगकिरा	बालीमा रोगकिरा	बालीमा रोगकिरा	बालीमा रोगकिरा	बालीमा रोगकिरा	बालीमा रोगकिरा
शितलहर				शितलहर	शितलहर	शितलहर	शितलहर	शितलहर	शितलहर	शितलहर
हुरीबतास					हुरीबतास	हुरीबतास	हुरीबतास	हुरीबतास	हुरीबतास	हुरीबतास
आगलागी						आगलागी	आगलागी	आगलागी	आगलागी	आगलागी
सुख्खा खडेरी							सुख्खा खडेरी	सुख्खा खडेरी	सुख्खा खडेरी	सुख्खा खडेरी
सर्पदंश								सर्पदंश	सर्पदंश	सर्पदंश
महामारी									महामारी	महामारी
असिना										असिना
चट्याङ्ग										
अंकभार	१०	९	८	७	६	५	३	२	२	१
स्तर	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०

वडा स्तरीय प्रकोप स्तरीकरण

वडामा विगतमा भएका र भविष्यमा आइपर्नसक्ने प्रकोप तथा जलवायुजन्य घटना र जनधनको क्षति तथा उपलब्ध क्षमताका आधारमा प्रकोप पहिचान गरी स्तरीकरण गरीएको छ । स्तरीकरणका आधारमा प्रमुख प्रकोपहरूको व्यवस्थापन योजना छनौट गरि त्यसको कार्यान्वयन गर्दा सहज हुने हुँदा प्रकोपको स्तरीकरण गरिएको हो ।

वडाहर	प्रकोप स्तर									
	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
१.	बाढी/ डुबान	बालीमा रोगकिरा	शितलहर	सुख्खा खडेरी	हावाहुरी	चट्याड				
२	बाढी/ डुबान	बालीमा रोगकिरा	शितलहर	असिना	हावाहुरी	सुख्खा खडेरी	आगलागी	सर्पदंश		
३.	बाढी/ डुबान	बालीमा रोगकिरा	शितलहर	हावाहुरी	असिना	सुख्खा खडेरी				
४.	बाढी/ डुबान	शितलहर	हावाहुरी	सुख्खा खडेरी	आगलागी	सर्पदंश				
५.	बाढी/ डुबान	शितलहर	असिना	आगलागी	हावाहुरी	चट्याड	महामारी			
६.	बाढी/ डुबान	बालीमा रोगकिरा	शितलहर	हावाहुरी	सुख्खा खडेरी	असिना	आगलागी	सर्पदंश	चट्याड	भूकम्प
७.	बाढी/ डुबान	बालीमा रोगकिरा	शितलहर	बन्यजन्तु आतंक	हावाहुरी	आगलागी	सर्पदंश	लू		
८.	बाढी/ डुबान	सुख्खा खडेरी	शितलहर	हावाहुरी	असिना	आगलागी	सर्पदंश	चट्याड		
९.	बाढी/ डुबान	हावाहुरी	सुख्खा खडेरी	असिना	शितलहर	चट्याड				

३.२ ऐतिहासिक समयरेखा

लोहारपट्टी नगरपालिकामा विभिन्न समयमा विभिन्न प्रकोपबाट कस्तो विपत्ति परेको थियो भन्ने जानकारी लिन विपद्को ऐतिहासिक समयरेखा तयार गरिएको छ । यस विश्लेषणबाट प्रकोपको दोहोरिने प्रवृत्ति, त्यसले पुर्याएको भौतिक, सामाजिक, आर्थिक, मानवीय वा प्राकृतिक क्षति तथा प्रभावको बारेमा जानकारी एकीकृत गरिएको छ । प्रकोपको ऐतिहासिक समयरेखाले विगत देखि वर्तमान सम्म सबै भन्दा बढि क्षति पुर्याउने प्रकोप कुन रहेछ र कति कति समयको अन्तरालमा उक्त प्रकोप दोहोरिएको थियो भन्ने अवस्था झल्काउँछ । यस विधि मार्फत करिब ३० वर्ष यता विभिन्न समयमा आएका जलवायुजन्य र गैर जलवायुजन्य घटनाहरूको विश्लेषण गरिएको छ । यसका आधारमा समुदाय स्तरमा अपनाउनु पर्ने तयारी एवं योजनाहरूको छनौट गरिएको छ ।

समग्रमा लोहारपट्टी नगरपालिका भित्रका विभिन्न टोल र बस्तीहरूको विगत ३० वर्षको विपद्को ऐतिहासिक विवरण हेर्दा यस नगरपालिकामा बहुप्रकोपको जोखिम रहेको छ । विपद्कै कारण हरेक वर्ष मानवीय, भौतिक, आर्थिक, सामाजिक र मनोबैज्ञानिक क्षति भएको पाइएको छ । बाढी, आगलागी, हुरीबतास, शितलहर, खडेरी, विद्युतीय दुर्घटना, जस्ता प्रकोपहरू यस नगरपालिका भित्र दोहोरीइरहने प्रकोपको रूपमा देखिएका छन् । पछिल्लो समयमा विश्वव्यापी रूपमा फैलिएको कोभिड -१९ महामारीले पनि मानवीय, आर्थिक, सामाजिक र मनोबैज्ञानिक असर परेको देखिन्छ । मानवीय क्षतीलाई मात्र आधार मान्ने हो भने सर्प दंश, शितलहर तथा चट्यांगका कारण धेरै मान्छेको मृत्यु भएको देखिन्छ । मानविय क्षती बाहेकका हिसाबले हेर्ने हो भने बाढी, आगलागी, हुरीबतास बालीमा लाग्ने रोगकिरा र खडेरीका घटनाहरूले धेरै असर गरेको छ । बाढी/डुबान आगलागी र हुरीबतासले व्यक्तिगत घरहरूमा पूर्ण तथा आंशिक क्षती गरेको छ । विगतमा भएका विभिन्न विपद्को विश्लेषणको तथ्यांक तल प्रस्तुत गरिएको छ ।

३.२.१ विपद्का कारण भएको मानवीय क्षतिको विवरण

वडा	बाढी		भुकम्प		लु		आगलागी		महामारी		सर्प दंश		हुरी वतास असिना		चट्याङ		शितलहर	
	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते
१	०	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२	०
२	०	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	३	०
३	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२	०	०	०
४	२	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०	१	०	०	०	०	०	०
५	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०	३	०	०	०	२	०	३	०
६	०	०	०	०	०	०	०	०	३	०	४	०	०	०	१	०	४	०
७	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
८	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	३	०	०	०	०	०	१	०
९	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
जम्मा	२	०	०	०	१	०	१	०	१	०	१	०	०	०	३	०	१	०

श्रोत: वडा स्तरीय छलफल २०७९

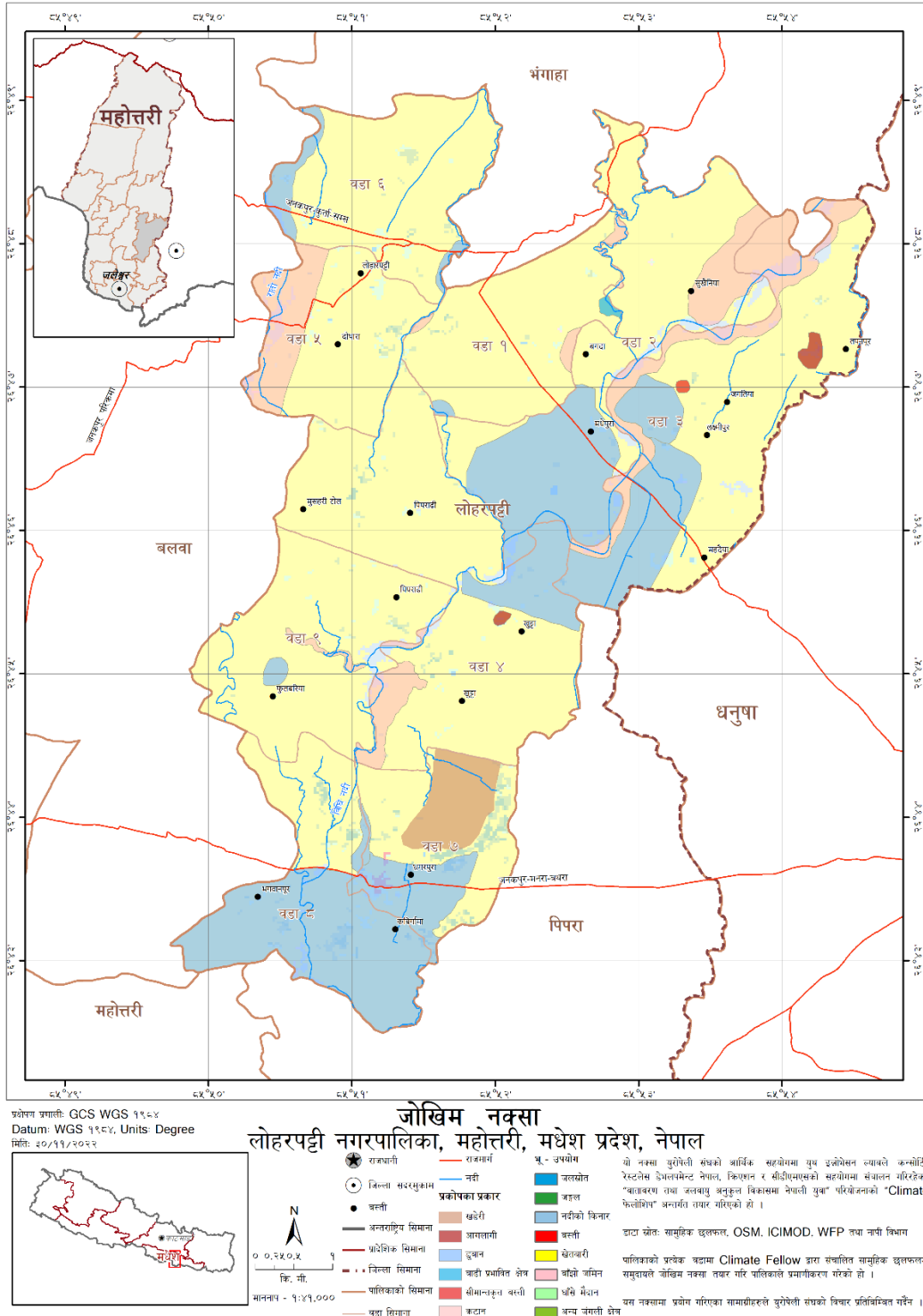
३.२.२ विपद्का कारण भएको घरको क्षति विवरण

सि नं	विवरण	वडा									जम्मा
		१	२	३	४	५	६	७	८	९	
१	बाढीको कारण पर्णरूपमा क्षति भएको घर	०	७५	७	०	०	०	०	०	०	८२
२	बाढीको कारण आंशिक क्षति भएको घर	१० ०	५	१४० ०	३० ०	६० ०	१५ ०	७० ०	२४ ०	४२ ०	३९१ ०
३	भुकम्पको कारण पर्णरूपमा क्षति भएको घर	०	०	०	६	०	०	०	०	०	६
४	भुकम्पको कारण आंशिक क्षति भएको घर	५०	०	२००	५	५	०	०	५०	१८ ०	४८०
५	आगलागीको कारण पर्णरूपमा क्षति भएको घर	०	३० ०	१८५	३	८० ०	१० ०	०	४	३० ०	१६९ २
६	हुरी वतासको कारण क्षति भएको घर	५०	३५	१२	५०	५०	०	०	२०	५०	२६७

श्रोत: वडा स्तरीय छलफल २०७९

३.३ नगरपालिकाको जोखिम नक्सा

यस लोहारपट्टी नगरपालिकाको प्रकोप नक्सांकन गर्दा वडा स्तरको नक्सांकन गरी उक्त नक्सालाई भू-सूचना प्रणाली(GIS) मा डिजिटलाईजेसन गरेर नगरपालिकाको जोखिम नक्सांकन तयार गरीएको छ ।

लोहारपट्टी नगरपालिकाको जोखिम नक्शा

३.४ विभिन्न प्रकोपका कारण जोखिममा रहेका घरधुरी तथा अन्य संरचना (जोखिम नक्सांकनको आधारमा संकलन गरिएको)

वडा तहमा स्थानीय समुदाय तथा सरोकारवालाको उपस्थितिमा गरिएको जोखिम नक्सांकनको आधार तथा छलफलको आधारमा विभिन्न प्रकोपको कारणले जोखिममा रहेका घरधुरी तथा अन्य संरचनाको विवरण तल प्रस्तुत गरिएको छ।

लोहारपट्टी नगरपालिका वडा नं १

क्र. सं.	सम्भावित प्रकोप	जोखिममा रहेको											
		वस्ती	घर धुरी	जनसंख्या	जमिन (बिगाह)	बिघालय	स्वास्थ्य चौकी	खानेपानी संरचना/धारा	सिंचाई/कुलो	सरकारी भवन	बाटो	व्यवसाय	पुल
१	बाढी	सुखिनया	१५०	७००	२००	१	छैन	छैन	१	१ धर्मशाला	छैन	२	१
		डवरा	१००	५००	२००		छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन
२	खडेरी	बगडा, सुखिनया डवरा			५०								
३	डुवान	सुखिनया	१५०	७००	२००	१	छैन	छैन	१	१ धर्मशाला	छैन	२	१
		डवरा	१००	५००	२००		छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन
४	शितलहर	बगडा, सुखिनया डवरा	६६०	३६८४	५०	१	१	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन
५	हावाहुरी	बगडा, सुखिनया डवरा	६०		५०	१	१	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन

लोहारपट्टी नगरपालिका वडा नं २

क्र. सं.	सम्भावित प्रकोप	जोखिममा रहेको											
		वस्ती/टोल	घरधुरी	जनसंख्या	जमिन (बिगाह)	बिघालय	स्वास्थ्य चौकी	खानेपानी संरचना/धारा	सिंचाई/कुलो	सरकारी भवन	बाटो	व्यवसाय	पुल
१	बाढी	मध्यपुरा	२००	१०००	५००	२	१	कल-५	पत्थरा पैनी	३ धर्मशाला	७०० मिक		२ कलभर्ट

लोहारपट्टी नगरपालिका वडा नं ३

क्र. सं.	सम्भावित प्रकोप	जोखिममा रहेको											
		वस्ती/टोल	घर धुरी	जनसंख्या	जमिन (बिगाह)	बिघालय	स्वास्थ्य चौकी	खानेपानी संरचना/धारा	सिंचाई/कुलो	सरकारी भवन	बाटो	व्यवसाय	पुल
१	बाढि, डुबान र कटान	तपनपुर, जगतीया, महादेया	५००		५०० विघा	१	१	१	१	३ धर्मशाला	३ कि.मी		१
२	खडेरी	वडा ३, साविक गा.वि.स.	१४००			छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन

लोहारपट्टी नगरपालिका वडा नं ४

सम्भावित प्रकोप	वस्ती/टोल	घर धुरी	जनसंख्या	जमिन (बिगाह)	बिघालय	स्वास्थ्य चौकी	खानेपानी संरचना/धारा	सिंचाई/कुलो	सरकारी भवन	बाटो	व्यवसाय	पुल	
													जोखिममा रहेको
बाढि, डुबान र कटान	खुट्टा, पिपराढि	५००	२५००	१५० विघा	१	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन
खडेरी	खुट्टा, पिपराढि पुरै गाँउ			७०० विघा				१					

लोहारपट्टी नगरपालिका वडा नं ५

सम्भावित प्रकोप	वस्ती	घरधुरी	जनसंख्या	जमिन बिगाह	बिघालय	स्वास्थ्य चौकी	खानेपानी संरचना	सिंचाई/कुलो	सरकारी भवन	बाटो	व्यवसाय	पुल अन्य
बाढी	मुसहर वस्ती-दठोरा	२००	१०००	२०० विघा	१	१		२०-२५ मि.	१ मुसहरको मन्दिर	१ रेलवे ट्रयाक, १ कि.मि. बाटो		

लोहारपट्टी नगरपालिका वडा नं ६

सम्भावित प्रकोप	जोखिममा रहेको											
	वस्ती	घरधुरी	जनसंख्या	जमिन (बिगाह)	बिद्यालय	स्वास्थ्य चौकी	खाने पानी संरचना	सिंचाई/कुलो	सरकारी भवन	बाटो	व्यवसाय	पुल
बाढि/डुबान र कटान	तरकारी बजार टोल, धोबी टोल, बैठा टोल	६५०	३०००	१००	छैन	छैन	छैन	छैन	कृषि तथा पशु कार्यालय	२ कि.मि.	१ नास्ता पसल	छैन
खडेरी	लोहारपट्टी	७००										

लोहारपट्टी नगरपालिका वडा नं ७

सम्भावित प्रकोप	जोखिममा रहेको											
	वस्ती	घरधुरी	जनसंख्या	जमिन (बिगाह)	बिद्यालय	स्वास्थ्य चौकी	खाने पानी संरचना	सिंचाई	सरकारी भवन	बाटो	व्यवसाय	पुल
बाढि/डुबान र कटान	फुल बरी या	५००	३०००	४००	१			१	१	३ कि.मी.	छैन	१
हावाहुरी	भ्रमर पुरा	५००	३०००	४००	१							
वन्य जन्तु आक्रमण (बदेल, नील गाइ)	फुल बरी या	५००	३०००	४००								

लोहारपट्टी नगरपालिका वडा नं ८

सम्भावित प्रकोप	जोखिममा रहेको											
	वस्ती	घरघुरी	जनसंख्या	जमिन (बिगाह)	बिद्यालय	स्वास्थ्य चौकी	खानेपानी संरचना	सिंचाई	सरकारी भवन	बाटो	व्यवसाय	पुल
बाढि/डुबान र कटान	कविरग म्मा, भगवानपुर, झिझाँ टोल	२५०	२५००	२५०	२	१		२	१-वडा कार्यलय	३.५ कि.मि		१

लोहारपट्टी नगरपालिका वडा नं ९

सम्भावित प्रकोप	जोखिममा रहेको											
	वस्ती	घरघुरी	जनसंख्या	जमिन (बिगाह)	बिद्यालय	स्वास्थ्य चौकी	खानेपानी संरचना/धारा	सिंचाई/कुलो	सरकारी भवन	बाटो	व्यवसाय	पुल
बाढि/डुबान र कटान	फुलबरीया, पिपराढी, दक्षिणबारी टोल	१२० घर	५००	१२०	१				१ मदर्सा	पुरै १२ किमी		३ कलभर्ट

३.५ प्रकोपपात्रो

स्थानीय स्तरमा कुन प्रकोपका घटना कुन समयमा घट्छन् तथा घटना हुने समयमा के-कस्तो परिवर्तन आएको छ भन्ने जानकारी लिन समुदायका ज्येष्ठ नागरीक, बुद्धिजीवी, जानिफकारसँग छलफल गरि यो पात्रो तयार गरिएको हो ।

प्रकोप	समय	बै	जे	अ	श्रा	भा	अ	का	म	पौ	मा	फा	चै	समयमा देखिएको परिवर्तन
बाढी	पहिले			प										पहिले भन्दा मनसुनी बर्षामा देखिएको फरकले गर्दा बाढी आउने समय पनि सोहि अनुसार परिवर्तन भएको पाईयो . साथै अनियमित र आकस्मिक बर्षाले समेत बाढीको जोखिम बढेको र समग्रमा छोटो समयमा धेरै पानी पर्ने क्रम बढेकाले बाढीको तथा डुवानको जोखिम अझै बढेको पाइयो
	अहिले						प							
हावाहुरी	पहिले													हावाहुरीले असर गर्ने समयमा खासै परिवर्तन नदेखिएको
	अहिले													
आगलागी	पहिले												चौ	आगलागी को समयमा १५ दिनको फरक देखिएको, हाल घटनाहरु घट्दै गएका
	अहिले													
महामारी	पहिले												चौ	बिगतमा जस्तो महामारी हाल नदेखिएको तर गएको डेढ बर्षमा कोरोनाको महामारीले धेरै प्रभाव पारेको
	अहिले													
सर्प दंश	पहिले													सर्पको टोकाईको समय अन्तराल बढेको तर घटना संख्या कम भएको
	अहिले													
असिना	पहिले													फरक नदेखिएको
	अहिले													
शितलहर	पहिले													शितलहरको असर हुने समयमा खासै फरक नदेखिएको
	अहिले													
सुख्खा खडेरी	पहिले												चौ	सुख्खा खडेरीको समय करिब १५ दिनले बढेको
	अहिले													
बालीमा रोगकिरा	पहिले													बिगत १० वर्षा यता बालीमा लाग्ने किराको प्रकोप बढेको र लगभग वर्ष भरि रोगकिरा सबै खाले बालीमा लाग्ने गरेको र बाली उत्पादनमा यसको असर बढेको
	अहिले													

नोट : पहिले भन्नाले २०-३० वर्ष अगाडी र अहिले भन्नाले पछिल्लो ५ वर्ष यता, प:पहिलो हप्ता, दो: दोस्रो हप्ता, ते: तेस्रो हप्ता र चौ: चौथो हप्ता

३.६ मौसमी पात्रो

स्थानीय स्तरमा पछिल्लो समय मौसम/हावापानीमा देखिएको परिवर्तनको जानकारी लिन समुदायसँग छलफल गरि यो पात्रो तयार गरिएको हो ।

सूचकहरु	समय	बै	जे	अ	श्रा	भा	अ	का	म	पौ	मा	फा	चै	समयमा देखिएको परिवर्तन
तापक्रम	पहिले													पहिले भन्दा हालको समयमा गर्मीका दिनहरु करिब ३० दिनले बढेको पाईयो र गर्मीको समय असोजको आधा सम्म हुने
	अहिले													
जाडोको दिन	पहिले													जाडोको दिनहरु करिब ३० दिनले घटेको तर बढेको अनुभव पाइयो .
	अहिले													
मनसुनी वर्षा	पहिले													मनसुनी वर्षाको अनियमितता बढेको र समयमा लगभग २० दिन को फरक पर्न थालेको अनुभव छ .
	अहिले													
हिउँदो वर्षा	पहिले													हाल क दिनहरुमा हिउँदो वर्षा लगभग १० दिनको फरक साथै पानी पर्ने प्रक्रिया अनियमित भएको
	अहिले													
असिना	पहिले													फरक नभएको र पर्ने समय किटान गर्न गाह्रो भएको
	अहिले													
शितलहर	पहिले													शितलहरको समस्या बढेको र पहिले र अहिलेमा समयको फरक नपरेको
	अहिले													

नोट: पहिले भन्नाले २०-३० वर्ष अगाडी र अहिले भन्नाले पछिल्लो ५ वर्ष यता, प:पहिलो हप्ता, दो: दोस्रो हप्ता, ते: तेस्रो हप्ता र चौ: चौथो हप्ता

३.७ वाली वनस्पति पात्रो

जीविकोपार्जनका लागि कुन कुन समयमा कुन-कुन उत्पादन प्रणाली तथा उत्पादन प्रणाली भित्रका कृषकलापमा निर्भर छन् जानकारीका लागि यो पात्रो तयार गरिएको हो साथै विगत र अहिलेको उत्पादन गर्ने समयमा के कस्तो परिवर्तन देखा पर्यो भन्ने जानकारी पनि यसै औजार मार्फत सडकलन गरिएको छ ।

सूचकहरु	समय	बै	जे	अ	श्रा	भा	अ	का	म	पौ	मा	फा	चै	समयमा देखिएको परिवर्तन
धनको बिउ राख्ने	पहिले			दो										पछाडी सरेको असारको दोस्रो हप्ता बाट जेठको दोस्रो हप्ता
	अहिले				प									
धान काट्ने	पहिले													परम्परागत स्थानीय बिउको साटो नया प्रजातिको प्रयोग
	अहिले						चौ							

सूचकहरू	समय	बै	जे	अ	श्रा	भा	अ	का	म	पौ	मा	फा	चै	समयमा देखिएको
मकै रोप्ने	पहिले													विभिन्न प्रजाती (विकास) को प्रयोगले गर्दा लगाउने र
	अहिले													
मकै पाक्ने	पहिले													विभिन्न प्रजाती (विकास) को प्रयोगले गर्दा लगाउने र
	अहिले													
गहुँ छर्ने	पहिले							चौ						पहिला कार्तिकको अन्तिम हप्ताबाट मंसिरको तेस्रो हप्ता हप्ताबाट छर्ने गरेको.
	अहिले								दो					
गहुँ काट्ने	पहिले													परिवर्तन भएको
	अहिले	दो												
आँपमा फल	पहिले													एक महिना सम्म फरक परेको
	अहिले													
आँप पाक्ने	पहिले													पाक्ने समय पनि परिवर्तन भएको
	अहिले													
अन्य फलफुल	पहिले													उल्लेखनीय फरक नभएको
	अहिले													

नोट: पहिले भन्नाले २०-३० वर्ष अगाडी र अहिले भन्नाले पछिल्लो ५ वर्ष यता, प:पहिलो हप्ता, दो: दोस्रो हप्ता, ते: तेस्रो हप्ता र चौ: चौथो हप्ता

३.८ जलवायु परिवर्तन विश्लेषण

यस नगरपालिकाको जलवायु सम्बन्धि विश्लेषण विपद् पोर्टलमा उपलब्ध तथ्याङ्कको आधारमा गरिएको छ । यस पोर्टलको जोखिम जानकारीमा जलवायु परिवर्तन सम्बन्धि प्रस्तुत गरिएका तथ्याङ्कहरू नेपालका लागि जलवायु परिवर्तन परिदृश्य प्रतिवेदनको अंश हुन् जुन वन तथा बातावरण मन्त्रालय, जल तथा मौसम विज्ञान विभाग, अन्तर्राष्ट्रिय एकीकृत पर्वतीय विकास केन्द्र (इसिमोड), FutureWater, प्राक्टिकल एक्सन लगायतको सहभागितामा राष्ट्रिय अनुकूलन योजनाको लागि तयार गरिएको हो । लोहारपट्टी नगरपालिकाको लागि यस पोर्टलको जोखिम सुचना मोड्यूलमा उल्लेख भए अनुसार तापक्रम तथा वर्षाको परिवर्तन भिन्न परिदृश्य र समयावधिमा निम्नानुसार रहेको छ ।

तापक्रम			वर्षा		
समयावधि	परिदृश्य	वृद्धिदर (°C)	समयावधि	परिदृश्य	वृद्धिदर (मि.लि.)
२०१६-२०४५	RCP ४.५	०.८७	२०१६-२०४५	RCP ४.५	५.६०
२०१६-२०४५	RCP ८.५	१.०९	२०१६-२०४५	RCP ८.५	७.००
२०३६-२०६५	RCP ४.५	१.२१	२०३६-२०६५	RCP ४.५	९.०२
२०३६-२०६५	RCP ८.५	१.८३	२०३६-२०६५	RCP ८.५	१२.५०

माथि उल्लेखित विश्लेषणको आधार हेर्दा यस क्षेत्रमा तापक्रम तथा वर्षा बढ्ने देखिन्छ । समुदायसंग संकटासन्नता तथा क्षमता विश्लेषणको क्रममा छलफल गर्दा स्थानीयले पनि पछिल्लो १० वर्ष यता तापक्रम बढेको महसुस गरेका छन् ।

RCP 4.5 को परिदृश्य हरितगृह ग्याँसको उत्सर्जन मध्यम परिदृश्य हो जसअनुसार हरितगृह ग्याँसको उत्सर्जन २०४० मा उच्च हुन्छ र तत् पश्चात क्रमिक रूपमा घट्दै जान्छ । RCP ८.५को परिदृश्य हरितगृह ग्याँसको उत्सर्जन उच्च परिदृश्य हो जसअनुसार २१औँ सताव्दी भर हरितगृह ग्याँसको उत्सर्जन उच्चतम हुन्छ ।

३.९ अपाङ्गताको तथा जेष्ठ नागरिक सम्बन्धी विवरण

लोहारपट्टी नगरपालिकाको तथ्यांक (सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमको अध्यावधिक विवरण) अनुसार जेष्ठ नागरिकको संख्या, एकल महिलाको संख्या, पूर्ण अपाङ्गताको संख्या र अति अशक्त अपाङ्गको वडा अनुसारको विवरण तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ । स्थानीय विपद् जोखिम न्यूनीकरणका योजना संचालन गर्दा तल उल्लेखित जोखिममा पर्नसक्ने जनसंख्यालाई विशेष ध्यान दिनुपर्ने हुन्छ ।

वडा नं.	जेष्ठ नागरिक	बिधवा/एकल महिला	पूर्ण अपाङ्ग	अति अशक्त अपाङ्ग
१.	१९१	७२ (३३/३९)	४	१६
२.	१८३	४८(३३/१५)	३	१३
३.	३२४	१११ (६७/४४)	८	१३
४.	४४२	१०१(७४/२७)	१०	२४
५.	२३९	७०(४६/२४)	४	९
६.	२२८	८१(५४/२७)	५	१४
७.	३२१	८९ (४८/४१)	७	९
८.	२६२	६१(३३/२८)	४	१६
९.	११९	३७(२४/१३)	२	७

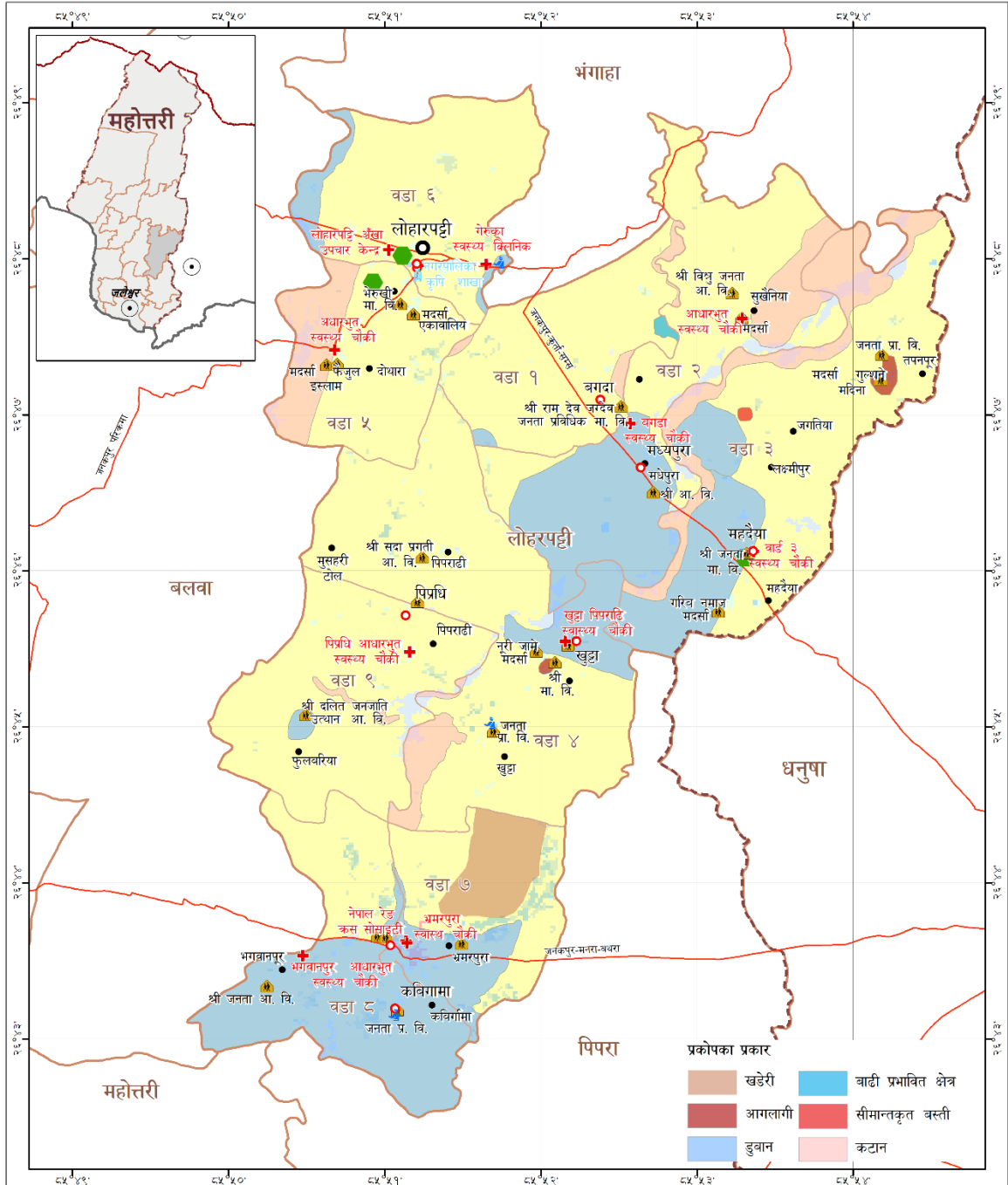
श्रोत : लोहारपट्टी नगरपालिका २०७९

३.१० अत्यावश्यक तथा उपयोगिता पूर्वाधार

नगर क्षेत्र भएका सबै अत्यावश्यक तथा उपयोगिता पूर्वाधारहरूको तथ्यांक संकलन गरि सो तथ्यांक नक्शा मार्फत प्रस्तुत गरिएको छ । विपद् व्यवस्थापनको सम्पूर्ण चरणमा यी पूर्वाधारहरूले प्रभाव गर्ने सेवा र सुविधा अत्यन्तै महत्वपूर्ण हुन्छ । स्थानीय निकायले यी आधारभूत पूर्वाधारको अवस्था चुस्त दुरुस्त राख्ने काम विपद् व्यवस्थापनका हिसाबले महत्वपूर्ण छ ।

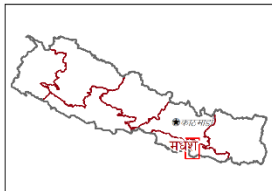
क्र.सं.	प्रकार	संख्या
१.	बैंक तथा वित्तीय संस्था	१०
२.	पुल तथा कल्भर्ट	५
३.	सामुदायिक खुल्ला स्थान	८
४.	धार्मिक तथा सांस्कृतिक स्थान	२७
५.	विद्यालय	२४
६.	आपतकालीन बहिर्गमन स्थान	३
७.	नेपाल प्रहरी	२
८.	वडा कार्यालय	९
९.	विद्युत प्राधिकरण	१
१०.	सशस्त्र प्रहरी बेस क्याम्प	१
११.	नगरपालिका कृषि शाखा	१
१२.	नगरपालिका कार्यालय	१
१३.	स्वास्थ्य संस्था	११
१४.	नेपाल रेड क्रस सोसाइटी	१
१५.	होटल तथा रेस्टुरेन्ट	२
१६.	उद्योग	२
१७.	रेलमार्ग- स्टेसन	१
१८.	सामुदायिक पानी टंकी	१

श्रोत: फिल्ड सर्वेक्षण

संकेत प्रणाली: GCS WGS 1984
 Datum: WGS 1984, Units: Degree
 मिति: ११/३०/२०२२

अत्यावश्यक पूर्वाधार नक्सा लोहारपट्टी नगरपालिका, महोत्तरी, मधेश प्रदेश, नेपाल

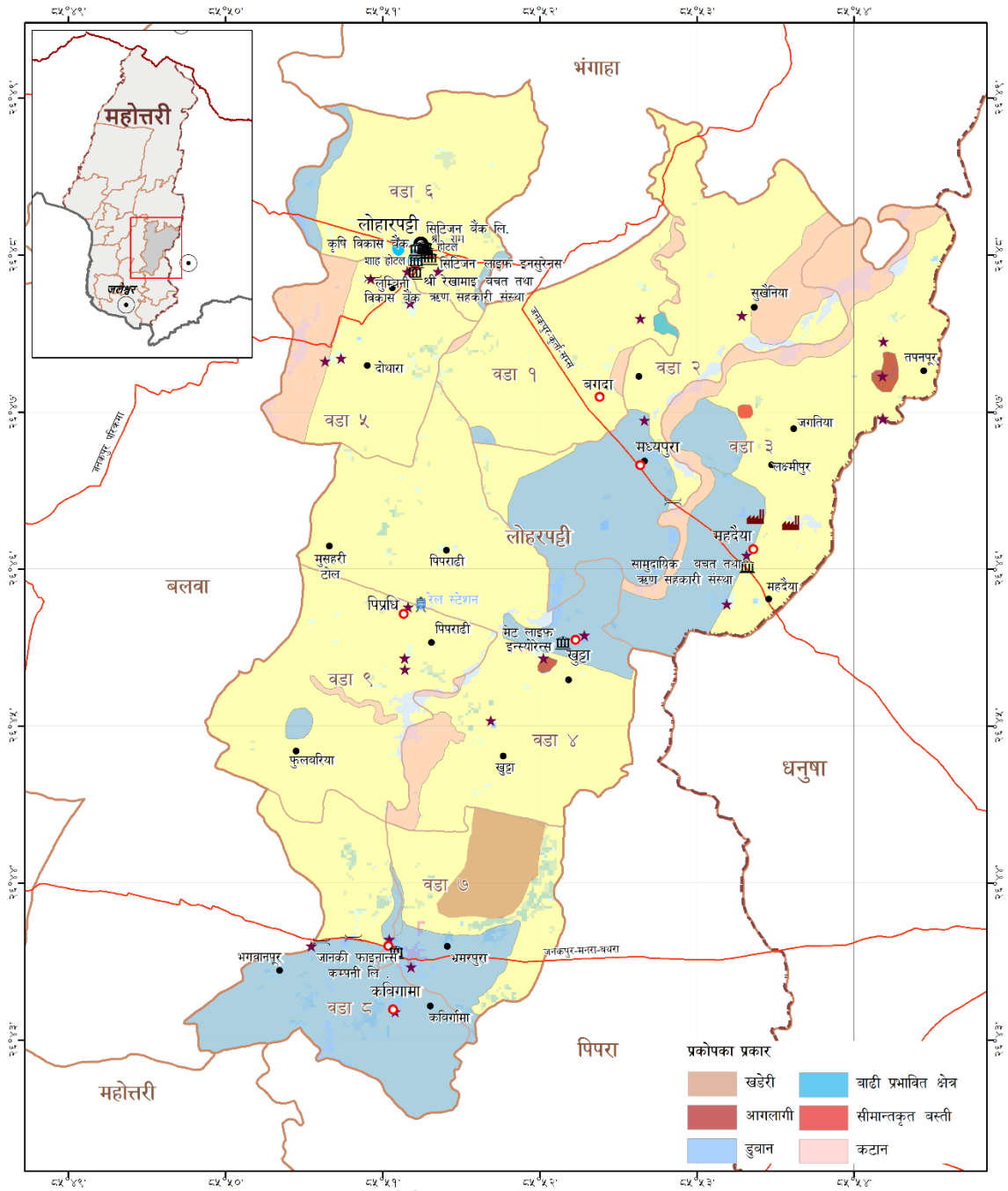

- ★ राजधानी
- जिल्ला सदरमुकाम
- नगरपालिकाको कार्यालय
- वडा कार्यालय
- वस्ती
- शिक्षा
- स्वास्थ्य सुविधा
- सुरक्षा
- कार्यालयहरू
- खुला स्थान
- अन्तराष्ट्रिय सिमाना
- प्रादेशिक सिमाना
- जिल्ला सिमाना
- पालिकाको सिमाना
- वडा सिमाना
- राजमार्ग

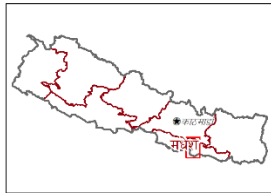
- उपयोग
- जलस्रोत
- जङ्गल
- नदीको किनार
- वस्ती
- खेतबारी
- बाँझो जमिन
- घाँसे मैदान
- अन्य जंगली क्षेत्र

यो नक्सा युरोपेली संघको आर्थिक सहयोगमा युव इन्जिनियरिङ्ग कन्सल्टिंग रेटलेभ डेभलपमेन्ट नेपाल, किराँत र सीडीएमएसको सहयोगमा संकलन गरिएको "बनासुरण तथा जलवायु अनुकूल विकासमा नेपाली युव" परियोजनाको "Climate फेलोशिप" अन्तर्गत तयार गरिएको हो ।
 डाटा स्रोत: सामूहिक ड्रलफन, OSM, ICIMOD, WFP तथा नापी विभाग
 पालिकाको प्रत्येक वडामा Climate Fellow द्वारा तयार पारिएको सामूहिक ड्रलफनमा समुदायले अत्यावश्यक पूर्वाधार नक्सा तयार पारि पालिकाले प्रमाणीकरण गरेको हो ।
 यस नक्सामा प्रयोग गरिएका सामग्रीहरूले युरोपेली संघको विचार प्रतिबिम्बित गर्दैन ।

लोहारपट्टी नगरपालिकाको अत्यावश्यक पूर्वाधार नक्शा

स्रोतमा प्रणाली: GCS WGS 1984
 Datum: WGS 1984, Units: Degree
 मिति: १२/१२/२०२२

उपयोगिता पूर्वाधार नक्सा लोहारपट्टी नगरपालिका, महोत्तरी, मधेश प्रदेश, नेपाल

★ राजधानी ● जिल्ला सदरमुकाम ● नगरपालिकाको कार्यालय ● वडा कार्यालय ● वस्ती ● बैंक तथा वित्तिय संस्था ● पुल ● व्यवसाय	★ धार्मिक स्थल ● खानेपानी पूर्वाधार ● रेल स्टेशन ● अन्तराष्ट्रिय सिमाना ● प्रादेशिक सिमाना ● जिल्ला सिमाना ● पालिकाको सिमाना ● वडा सिमाना ● राजमार्ग	■ भू-उपयोग ■ जलस्रोत ■ बङ्गल ■ नदीको किनार ■ वस्ती ■ खेतधारी ■ बाँधी जमिन ■ घाँसे मैदान ■ अन्य जंगली क्षेत्र

यो नक्सा सुरेपेली संघको आर्थिक सहयोगमा युए इकोसिन ब्यान्के कन्सल्टिङ र रेस्टलेस डेभलपमेन्ट नेपाल, किशुन र सीटीएसएसको सहयोगमा तयार गरिएको "बलावस्था तथा जनबन्धु अनुकुल विकासमा नेपाली युवा" परियोजनाको "Climate Resilience" अन्तर्गत तयार गरिएको हो।

डाटा स्रोत: सामूहिक छलफल, OSM, ICIMOD, WFP तथा नापी विभाग

पालिकाको प्रायिक बज्रमा Climate Fellow द्वारा संचालित सामूहिक छलफलमा समुदायले उपयोगिता पूर्वाधार नक्सा तयार गरि पालिकाले प्रमाणीकरण गरेको हो।

यस नक्साको प्रयोग गरिएका सामग्रीहरूले सुरेपेली संघको विचार प्रतिबिम्बित गर्दैन।

लोहारपट्टी नगरपालिकाको उपयोगिता पूर्वाधार नक्सा

३.११ लक्षित समूह छलफल

सङ्घटनसन्तता तथा क्षमता विश्लेषणका विभिन्न औजारको प्रयोगबाट प्राप्त सूचना तथा तथ्याङ्कको पुनरावलोकन, अनुगमन वा परीक्षण र छुटेका विषय पत्ता लगाउन समुदायको सानो समूहमा छलफल गर्नु नै लक्षित समूह छलफल हो । समुदायका महिला, बालबालिका, सीमान्तकृत वर्ग, जेष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, दलित, जनजाति र अल्पसंख्यक समेत सबै वर्गलाई समेटेर यसप्रकारको छलफल गरिन्छ । विपद् तथा जलवायु परिवर्तनका कारण नगरपालिका भित्र कृषि, पशुपालन तथा खाद्य सुरक्षा, वन तथा जैविक विविधता, जलवायु जन्य प्रकोप, जलस्रोत र उर्जा, भौतिक पूर्वाधार, जीविकोपार्जन, मानव स्वास्थ्य आदि क्षेत्रहरूमा ३० वर्ष पहिले र हाल महसुस गरिएका असर तथा प्रभाव एवं भविष्यको अनुमानका बारेमा छलफल गरि निम्नअनुसारको ढाँचामा सूचीकृत गरिएको छ ।

क्र.स.	समस्या	३० वर्ष अघिको अवस्था	हाल महसुस गरिएको प्रभाव	कारण	सम्भावित समाधानका उपाय
१.	विपद् र जलवायुजन्य घटना	हालको भन्दा कम प्राकृतिक प्रकोपहरूलाई दैवी प्रकोपको रूपमा लिइने अहिले जस्तो चेतनाको चाही अभाव थियो । घटना घट्टा क्षती बढी हुन्थ्यो तर महामारीको हकमा चाहि एकदम समस्या थियो ।	प्राकृतिक सन्तुलन बिगार्ने काम मानिस बाट भएको छ । घटना संख्या तथा असर बढेको	हावापानी परिवर्तन, लामो समय सुख्खा हुनु वा एकैचोटी पानी धेरै पर्नु, समुदायको निम्न आर्थिक अवस्था/ अव्यवस्थित विकास/ बसोबास	जनचेतनामुलक क्रियाकलाप संचालन, न्यूनीकरणका क्रियाकलाप संचालन गर्नुपर्ने, समुदायको आर्थिक अवस्था सवल पार्ने
२.	कृषि उत्पादनको अवस्था (परिमाणमा)	परम्परागत कृषि प्रणाली अनुसार खेति प्रांगारिक मलको प्रयोग बालि विविधिकरण कम हुन्थ्यो । कम उत्पादन	प्राकृतिक उत्पादनमा हास आएको रासायनिक मल तथा हाइब्रिड बिउबिजनको प्रयोग बाट उत्पादन बृद्धि / वालीमा नयाँ रोग किरा बढेको	रासायनिक मल, नया बिउ तथा यान्त्रिक साधनको प्रयोग जलवायु परिवर्तन को असर देखापर्नु	रासायनिक मलको प्रयोगलाई नियन्त्रण गर्दै प्राङ्गरिक कृषि प्रणाली अपनाउने जीविकोपार्जन का अन्य स्रोत पहिचान गरि खाद्य असुरक्षा कम गर्ने
३.	कृषि प्रणाली वा प्रक्रिया	स्थानीय बालीको प्रजाती तथा प्राङ्गरिक मलको प्रयोग र व्यतिगत श्रममा	तुलनात्मक रूपमा सजिलो रासायनिक मल र बढी उत्पादन दिने	रासायनिक मल र नया वीउको प्रयोग मेशिनरि औजारको	स्थानीय बालीको प्रजाती तथा प्राङ्गरिक मलको प्रयोग

		निर्भर	वीउको प्रयोगमा बृद्धि र रोगकिराको प्रकोपमा बृद्धि नयाँ प्रविधिको अनुशरण	वढ्दो प्रयोग, श्रमिक को अभाव	कृषकको क्षमता बृद्धि
४.	स्थानीय बालीका प्रजातीको अवस्था	स्थानीय बालीका प्रजाती मात्रको प्रयोग	स्थानीय बालीका प्रजाती हराउँदै गएको, भएका पनि उत्पादन राम्रो हुँदैन बाली चक्र समेत परिवर्तन भएको छ	वढी उत्पादन दिने वीउको प्रयोग	स्थानीय बालीका प्रजाती संरक्षण तथा प्राङ्गरिक कृषी प्रणाली अपनाउन
५.	नयाँ बालीको प्रजातीको अवस्था	न्यून	सबैले प्रयोग गरेको	स्थानीय बालीको लोप पुराना प्रजातिले उत्पादन कम दिनु	स्थानीय बाली प्रयोगलाई प्रोत्साहन
६.	बाली उत्पादनमा मलको प्रयोग	पूर्ण रूपमा गोठेमलको प्रयोग	गोठेमलको प्रयोग निरन्तर घटिरहेको र रासायनिक मलको प्रयोगमा बृद्धि	माटोको उत्पादकतत्व घटेको तथा अम्लियपन बढ्नु	प्राङ्गरिक मलको प्रयोग माटोको उपचार रासायनिक मलको नियन्त्रित प्रयोग
७.	मानव स्वास्थ्य	मानिस प्राय स्वस्थ हुन्थे तर विरामी हुदा उपचार गराउने ठाउ कम थियो,	नया रोग धेरै देखिएको अस्पताल हरू पनि धेरै नै छन्, बाटो र साधनको सुविधा छ, प्राय सबै लाइ केहि न केहि समस्या छ ।	खानपान र रहनसहनमा आएको परिवर्तन, जनसंख्या बृद्धि, अस्वस्थकर खानपान, वातावरणीय प्रदुषण	खानपान र रहनसहनमा ध्यान

८.	खानेपानी सरसफाइ	खानेपानीका लागि मुल, कुवा तथा खोलामा निर्भर कमजोर सरसफाइ	खानेपानीका व्यवस्थित श्रोतको प्रयोग र सरसफाइ अवस्थामा सुधार	विकास तथा चेतनामा आएको परिवर्तन	
९.	महामारीको अवस्था	बढी भएको औलो को प्रकोप थियो, तराइमा मानिस बस्न डर मान्थे ।	न्यून हुँदै गएको	सरसफाइ र स्वास्थ्य सेवामा पहुँच चेतनाको विकास	
१०.	जीविकोपार्जनका श्रोतको अवस्था	राम्रो, प्राकृतिक श्रोतमा आधारित	प्राकृतिक श्रोतको अवस्था विग्रदो विविधिकरण, रेमिटयान्स मुख्य	जनसंख्या बृद्धि, श्रोतको उपलब्धता घट्नु, विदेशिने लहर	प्रकृतिक श्रोतको संरक्षण तथा नियमन, प्राकृतिक श्रोतमा आधारित जिविकोपार्जन प्रवर्द्धन
११.	जल, जंगल र जमिनको प्रयोग	पर्याप्त, सन्तुलित मात्रामा	अधिक दोहन, श्रोत घटिरहेको भएको	जनसंख्या बृद्धि र श्रोतको उपलब्धता घट्नु	प्रकृतिक श्रोतको संरक्षण तथा नियमन

खण्ड ४: विपद् व्यवस्थापन तथा जलवायु उत्थानशील योजना

४.१ विपद् जोखिम न्यूनीकरण, अल्पिकरण र अनुकूलन योजनाहरू

नगरपालिका अन्तर्गत रहेका सबै ९ वटा वडाहरूमा गरिएको संकटासन्नता क्षमता विश्लेषण तथा अनुकूलन क्षमता विश्लेषणबाट पहिचान भएका प्रकोपहरूको आधारमा यो योजना निर्माण गरिएको छ । योजना निर्माण गर्दा सम्पूर्ण वडाहरूमा देखिएको प्रकोप मध्ये मुख्य प्रकोपहरूलाई योजनामा समावेश गरिएको छ । योजना तर्जुमा गर्दा नीतिगत योजना, चेतना अभिवृद्धिका योजना, जलवायु परिवर्तन अनुकूलनका योजना, समग्र उत्थानशीलाता वृद्धि गर्ने, पूर्व तयारीका योजना, भौतिक पूर्वाधार विकासका योजना, विपद् सामनाका योजना तथा पूर्णलाभ योजनाहरू समावेश गरिएको छ ।

४.१.१ नीतिगत व्यवस्था तथा निर्णय

स्थानीय निकायमा विपद् जोखिम व्यवस्थापनको क्रियाकलापलाई एकीकृत तथा व्यवस्थित ढंगले संचालन गर्न नीतिगत तथा संरचनागत व्यवस्था गर्ने कार्य अपरिहार्य छ र सो कुरालाई मध्यनजर गरि निम्न बमोजिमका क्रियाकलाप तय गरिएका छन् ।

क्र.स.	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी	अनुमानित लागत	श्रोतको व्यवस्था		समय अवधि	कैफियत
				अन्तरिक	बाह्य		
१.	नगरपालिकाको विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७५	नगरपालिका स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति		नगरपालिका			बनेको
२.	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना २०७९ तयार गरि लागू गर्ने	नगरपालिका		नगरपालिका	NYCAGG	२०७९/०५०	बन्ने क्रममा रहेको
३.	बहुप्रकोपमा आधारित उद्धार तथा राहत वितरण सम्बन्धि मापदण्ड	नगरपालिका		नगरपालिका	स्थानीय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गै.स.स.	२०७९/०५०	

४.	विपद् जोखिम न्यूनीकरण नीति तथा रणनीतिक कार्ययोजना निर्माण तथा लागू गर्ने	नगरपालिका	२,००,०००	नगरपालिका	स्थानीय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गै.स.स.	२०७९/० ८०	
५.	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण गरि लागू गर्ने	नगरपालिका	२,००,०००	नगरपालिका		२०७९/० ८०	
६.	नगरपालिका विपद् व्यवस्थापन कोष संचालन कार्यविधि	नगरपालिका	१,००,०००	नगरपालिका	स्थानीय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गै.स.स.	२०७९/० ८०	
७.	जोखिम संवेदनशील भू- उपयोग योजना निर्माण गरि लागू गर्ने	नगरपालिका	२०,००,०० ०	नगरपालिका	स्थानीय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गै.स.स.	२०७९/० ८०- ८०/८१	
८.	स्थानीय आपतकालीन कार्य संचालन केन्द्र कार्य संचालन कार्य विधि	नगरपालिका	१५,००,०० ०	नगरपालिका	स्थानीय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गै.स.स.	२०७९/० ८०	
९.	वातावरण तथा प्राकृतिक श्रोत संरक्षण ऐन	नगरपालिका		नगरपालिका		२०७९/० ८०	
१०.	संक्षिप्त वातावरणीय अध्ययन तथा प्रारम्भिक	नगरपालिका		नगरपालिका		२०७९/० ८०	

	वातावरणीय परिक्षण कार्यविधि						
११.	भवन निर्माण सहिता लागु गर्ने	नगरपालिका		नगरपालिका		२०७९/० ८०	
१२.	वार्षिक बजेटको ०.२४% विपद् व्यवस्थापनका कार्यमा विनियोजन गर्ने	नगरपालिका -नगरसभा		नगरपालिका		प्रत्येक वर्ष	प्रत्येक वर्ष बढाउँदै जाने
१३.	यो योजना प्रत्येक २ वर्षमा अध्यावधिक तथा ५ वर्षमा बृहत पुनरावलोकन गर्ने	नगरपालिका	५,०,०००	नगरपालिका	स्थानीय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गै.स.स.	२०८३	२ वर्षमा अध्यावधि क तथा ५ वर्षमा बृहत पुनरावलो कन गर्दै जाने

४.१.२ नगरपालिकाको संरचनागत व्यवस्था तथा निर्णय

क्र.स.	व्यवस्थापनका क्रियाकिलप	मुख्य जिम्मेवारी	अनुमानित लागत	श्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
				अन्तरिक	बाह्य	
१.	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति तथा वडा स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समितिको गठन तथा पुनर्गठन	नगरपालिका				गठन भईसकेको
२.	समुदाय स्तरीय विपद् व्यवस्थापन	नगरपालिका	१,००,०००	नगरपालिका	स्थानीय तथा अन्तर्राष्ट्रिय	२०७९/०८०

	समितिको गठन				गै.स.स.	
३.	नगरपालिका स्तरीय कार्यदलहरू गठन गर्ने (खोज तथा उद्धार, प्राथमिक उपचार र अग्नि नियन्त्रण)	नगरपालिका	१०,०००	नगरपालिका	स्थानीय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गै.स.स र स्थानीय रेड क्रस (जिल्ला शाखा र उपशाखा)	२०७९/०८०
४.	नगरपालिका भित्रका सबै स्वास्थ्य तथा शैक्षिक संस्थामा विपद् व्यवस्थापन समिति गठन गर्ने	नगरपालिका	१,००,०००	नगरपालिका	स्थानीय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गै.स.स र स्थानीय रेड क्रस (जिल्ला शाखा र उपशाखा)	२०७९/०८०
५.	बाढी पूर्व सूचना प्रणाली रातु खोलामा, बिगिह खोलामा सम्भाव्यता अध्ययन	नगरपालिका		नगरपालिका	स्थानीय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गै.स.स.	२०७९/०८०
६.	स्थानीय विपद् पोर्टल संचालन गर्ने				स्थानीय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गै.स.स.	तयारी को क्रममा रहेको
७.	स्थानीय आपतकालीन कार्य संचालन केन्द्र स्थापना तथा संचालन गर्ने	नगरपालिका	१०,००,०००	नगरपालिका	स्थानीय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गै.स.स र स्थानीय रेड क्रस	२०७९/०८०

८.	नगरपालिकाको विपद् व्यवस्थापन कोष स्थापना	नगरपालिका	५०,००,०००	नगरपालिका	स्थानीय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गै.स.स.	२०७९/०८०
९.	बाताबरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा स्थापना गर्ने	नगरपालिका		नगरपालिका	संघिय तथा प्रदेश सरकार	२०७९/०८०

४.१.३ जनचेतना तथा क्षमता अभिवृद्धिका क्रियाकलापहरू

विपद् तथा जलवायु जन्य जोखिम व्यवस्थापनमा स्थानीय सरोकारवालाको क्षमता अभिवृद्धि गर्न निम्न उल्लेखित जनचेतना र क्षमता अभिवृद्धिका क्रियाकलाप तय गरिएको छ ।

क्र.स.	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी	अनुमानित लागत	श्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
				अन्तरिक	बाह्य	
१.	मौसमी प्रकोप विशेष गरि बाढी, शीतलहर, हावाहुरी, आगलागी जस्ता प्रकोपको बारेमा स्थानीय संचार माध्यम पालिकाको वेब साइट तथा सामाजिक संजालका माध्यमबाट नियमित जनचेतनामुलक कार्यक्रम चलाउने	नगरपालिका	१,००,०००	नगरपालिका	स्थानीय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गै.स.स.	२०७९/०८०
३.	मौसम पूर्वानुमानको जानकारी स्थानीय एफ.एम./पालिकाको वेब साइट तथा सामाजिक संजाल मार्फत प्रसारण गर्ने	नगरपालिका	१,००,०००	नगरपालिका	स्थानीय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गै.स.स.	२०७९/०८०
४.	वडा तहमा निर्वाचित जनप्रतिनिधि तथा टोल विकासका नेतृत्वलाई विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धि आधारभूत तालिम संचालन गर्ने	नगरपालिका	३,००,०००	नगरपालिका	स्थानीय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गै.स.स.	२०७९/०८०
५.	बाढी प्रभावित हुने समुदायमा पुर्व सूचना प्रणाली / मौसम सम्बन्धि	नगरपालिका	१,००,०००	नगरपालिका	स्थानीय तथा	२०७९/०८०

	अग्रिम जानकारी लिने तथा प्रयोग गर्ने प्रणाली विकास गर्ने				अन्तर्राष्ट्रिय गै.स.स.	
६.	पालिका स्तरमा विपद् जोखिम न्यूनीकरण मूल प्रवाहीकरण तालिम	नगरपालिका	२,००,०००	नगरपालिका	स्थानीय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गै.स.स.	२०७९/०८०
७.	विद्यालयमा भूकम्प सम्बन्धि पूर्व अभ्यास कार्यक्रम संचालन गर्ने	नगरपालिका	३,००,०००	नगरपालिका	स्थानीय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गै.स.स र स्थानीय रेड क्रस (जिल्ला शाखा महोत्तरी र उपशाखा)	२०७९/०८०
८.	प्रत्येक वडामा बाढी र भूकम्पका लागि खुल्ला स्थान निर्धारण गर्ने	नगरपालिका	२,००,०००	नगरपालिका	स्थानीय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गै.स.स.	२०७९/०८०
९.	विद्यालयमा विपद् तथा जलवायुजन्य जोखिम सम्बन्धी स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण तथा पढाइ संचालन गर्ने	नगरपालिका	५,००,०००	नगरपालिका	स्थानीय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गै.स.स.	२०८०/०८१
१०.	नगरपालिका स्तरमा खोज तथा उद्धार सामग्री, प्राथमिक उपचार र पूर्व सुचना कार्यदल निर्माण गरि आवश्यक क्षमता विकास गर्ने	नगरपालिका	२०,००,०००	नगरपालिका	स्थानीय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गै.स.स र स्थानीय रेडक्रस (जिल्ला शाखा महोत्तरी र उपशाखा)	२०८०/०८१

४.१.४ भूकम्प

भूकम्पीय जोखिमका हिसाबले मधेश नेपालको उच्च जोखिम क्षेत्र (पहाडी तथा हिमाली भेगको तुलनामा) नभएता पनि समग्र देश नै भूकम्पको जोखिमको हिसाबले उच्च जोखिममा रहेकाले समग्र नगरपालिकामा भूकम्पीय प्रकोपको जोखिम न्यूनीकरण गर्ने हेतुले निम्नानुसारका क्रियाकलाप तय गरिएका छन्।

क्र.स.	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी	अनुमानित लागत	श्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
				अन्तरिक	बाह्य	
१.	भवन निर्माण संहिता लागु गरि नियमित अनुगमन गर्ने	लोहारपट्टी नगरपालिका- पूर्वाधार विकास शाखा		नगरपालिका		नियमित
२.	नगरपालिका क्षेत्रभित्र बनेका सार्वजनिक संरचनाको भूकम्पीय जोखिम मुल्यांकन गरि सबलीकरणको कार्ययोजना निर्माण गर्ने	लोहारपट्टी नगरपालिका- पूर्वाधार विकास शाखा	३,००,०००	नगरपालिका	राष्ट्रिय तथा अन्तर राष्ट्रिय गै. स. स	२०८० भित्र
३.	सबै विद्यालयहरूको संरचनात्मक तथा गैर संरचनागत जोखिम अध्ययन गरि न्यूनीकरण योजना बनाएर कार्यन्वयन गर्ने	लोहारपट्टी नगरपालिका- पूर्वाधार विकास शाखा	५,००,००,०००	नगरपालिका	संघिय/प्रदेश सरकार, राष्ट्रिय तथा अन्तर राष्ट्रिय गै. स. स	२०८२ भित्र

४.१.५ हावाहुरी तथा आगलागी

क्र.स.	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी	अनुमानित लागत	श्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
				अन्तरिक	बाह्य	
१.	नगरपालिका भित्रका बस्तीमा (हावाहुरीले असर गर्ने खालको र आगोले टिप्ने) छानो विस्थापित गरि टिनको छानो राख्ने	लोहारपट्टी नगरपालिका		नगरपालिका	संघिय तथा प्रदेश सरकार	प्रदेशको सहयोगमा नियमित संचालन भइरहेको
२.	भवन संहिता लागु गर्ने	लोहारपट्टी नगरपालिका		नगरपालिका	संघिय तथा प्रदेश सरकार	नियमित
३.	नगरपालिकामा बारुण यन्त्र (दमकल) खरिद गरि संचालन गर्ने	लोहारपट्टी नगरपालिका	८०,००,०००	नगरपालिका	संघिय तथा प्रदेश सरकार	०८२/०८३

४.१.६ बालीमा रोगकिरा

क्र.स.	व्यवस्थापनका कृयाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी	अनुमानित लागत	श्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
				अन्तरिक	बाह्य	
१.	मुख्य बाली (धान, गहुँ) बालीको वडा स्तरीय उपचार शिबिर	नगरपालिका- कृषि विकास शाखा	१०,००,०००	नगरपालिका	जिल्ला कृषि ज्ञान केन्द्र, राष्ट्रिय तथा अन्तर राष्ट्रिय गै. स. स	२०७९/८०-८१/८२
२.	बिउ बिजन सहयोग (डुवान, शितलहर, सुक्खा सहन सक्ने तथा उन्नत जातका)	नगरपालिका- कृषि विकास शाखा	१०,००,०००	नगरपालिका	जिल्ला कृषि ज्ञान केन्द्र, राष्ट्रिय तथा अन्तर राष्ट्रिय गै. स. स	२०७९/८०-८१/८२
३.	आइ.पी.एम.पाठशाला- धान र गहुँ र	नगरपालिका- कृषि विकास	५,००,०००	नगरपालिका	जिल्ला कृषि ज्ञान केन्द्र,	२०७९/८०-८०/८१

	बालीमा (२० जना अगुवा कृषकलाई- हरेक वडमा)	शाखा			राष्ट्रिय तथा अन्तर राष्ट्रिय गै. स. स	
४.	माटो परिक्षण सबै वडाको मुख्य खेती हुने स्थानको- सबै वडा नमुना पहिलो चरणमा	नगरपालिका- कृषि विकास शाखा	१,००,०००	नगरपालिका	जिल्ला कृषि ज्ञान केन्द्र,	२०७९/८०- ८०/८१
५.	बिषाधीको सुरक्षित प्रयोग सम्बन्धि वडा स्तरमा २ दिने अभिमुखीकरण २५० अगुवा कृषकलाई-हरेक वडमा	नगरपालिका- कृषि विकास शाखा	३,००,०००	नगरपालिका	जिल्ला कृषि ज्ञान केन्द्र, राष्ट्रिय तथा अन्तर राष्ट्रिय गै. स. स	२०७९/८०- ८०/८१
७.	बाली उपचार घुम्ती प्रयोगशाला सेवा सबै वडामा	नगरपालिका- कृषि विकास शाखा	९,००,०००	नगरपालिका	जिल्ला कृषि ज्ञान केन्द्र, राष्ट्रिय तथा अन्तर राष्ट्रिय गै. स. स	२०७९/८०- ८१/८२
८.	नगरपालिका क्षेत्रभित्र बालीमा लाग्ने मुख्य रोगकिराको पहिचान तथा निराकरणको क्रियाकलाप सम्बन्धि कृषि प्रसार सामग्री उत्पादन तथा स्थानीय रेडियो बाट प्रसारण	नगरपालिका- कृषि विकास शाखा	५,००,०००	नगरपालिका	जिल्ला कृषि ज्ञान केन्द्र, राष्ट्रिय तथा अन्तर राष्ट्रिय गै. स. स	२०७९/८०- ८१/८२
९.	कृषि तथा पशुपंक्षी सम्बन्धि दिर्घकालिन नीति तथा योजना निर्माण	नगरपालिका- कृषि विकास शाखा	२,००,०००	नगरपालिका	जिल्ला कृषि ज्ञान केन्द्र, राष्ट्रिय तथा अन्तर राष्ट्रिय गै. स. स	२०७९/८०- ८०/८१
१०.	कृषि तथा पशुपंक्षी सम्बन्धि निर्देशिका र कार्यविधि	नगरपालिका- कृषि विकास शाखा	२,००,०००	नगरपालिका	जिल्ला कृषि ज्ञान केन्द्र, राष्ट्रिय तथा अन्तर राष्ट्रिय गै. स. स	२०७९/८०
११.	कृषि उपज भण्डार	नगरपालिका-	५०,००,०००	नगरपालिका	संघिय/प्रदेश	२०८०/८-

	स्थापना तथा ब्यबस्थापन	कृषि विकास शाखा			सरकार राष्ट्रिय तथा अन्तर राष्ट्रिय गै. स. स	२०८१/८२
१२.	प्रत्येक वडामा एक कृषि तथा पशु प्राविधिक व्यवस्था गर्ने	नगरपालिका-कृषि विकास शाखा		नगरपालिका	संघिय/प्रदेश सरकार	२०७९/८०-८०/८१
१३.	पशु स्वास्थ्य शिविर संचालन गर्ने-गाउँ घर क्लिनिक- सबै वडामा	नगरपालिका पशु सेवा शाखा	९,००,०००	नगरपालिका	जिल्ला कृषि ज्ञान केन्द्र,	२०७९/८०-८१/८२
१४.	पशु खोप कार्यक्रम विस्तार गर्ने	नगरपालिका पशु सेवा शाखा	१०,००,०००	नगरपालिका	जिल्ला कृषि ज्ञान केन्द्र, संघिय/प्रदेश सरकार	२०७९/८०-८१/८२
१५.	बैज्ञानिक पशु खोर/गोठ निर्माण गर्न किसानलाई अभिमुखिकरण कार्यक्रम संचालन गर्ने	नगरपालिका पशु सेवा शाखा	१०,००,०००	नगरपालिका	जिल्ला कृषि ज्ञान केन्द्र, राष्ट्रिय तथा अन्तर राष्ट्रिय गै. स. स	२०७९/८०-८१/८२
१६.	पशु आहार विकास कार्यक्रम संचालन गर्ने	नगरपालिका पशु सेवा शाखा	१०,००,०००	नगरपालिका	जिल्ला कृषि ज्ञान केन्द्र, राष्ट्रिय तथा अन्तर राष्ट्रिय गै. स. स	२०७९/८०-८१/८२
१७.	नश्ल सुधार कार्यक्रम (गाई,भैसी तथा बाखा)मा संचालन सबै वडामा	नगरपालिका पशु सेवा शाखा	३०,००,०००	नगरपालिका	जिल्ला कृषि ज्ञान केन्द्र, राष्ट्रिय तथा अन्तर राष्ट्रिय गै. स. स	२०७९/८०-८१/८२

४.१.७ वडा स्तरीय योजना

लोहारपट्टी नगरपालिका वडा नम्बर १

विपद्	क्रियाकलाप	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय	अनुमानित लागत	समयावधि
बाढि,डुबान, कटान	वडा १ सिमाना देखी सुखनिया सम्म २ कि.मी. बिगही नदीको क्षेत्रको आवश्यक स्थानमा तटबन्ध निर्माण गर्ने	लोहारपट्टी नगरपालिका	संघिय तथा प्रदेश सरकार	५०,००,०००	२०७९/८० - ०८२/०८३
	बिगही नदीमा वडा १ सिमाना देखी सुखनिया सम्म २ कि.मी. क्षेत्रमा किनारमा वृक्षारोपण गर्ने (बासँ, अमृतो)	लोहारपट्टी नगरपालिका,	डिभिजन वन कार्यलय	५,००,०००	२०७९/८० - ०८२/०८३
	रातु नदीमा र बिगहि नदिमा पूर्व सुचना प्रणालीको सम्भाव्यता अध्ययन गरि प्रणाली स्थापना गर्ने	लोहारपट्टी नगरपालिका	जल तथा मौसम विज्ञान विभाग	२०,००,०००	२०७९/८० - ०८२/०८३
	नदि किनारमा जैविक तटबन्धनका रूपमा कटान रोक्ने प्रजाती लगाउने (भिक्स, निम, सिसौ)	लोहारपट्टी नगरपालिका	स्थानीय गैर सरकारी संस्था	२०,००,०००	२०७९/८० - ०८२/०८३
	रामवती जगदेव जनता मा.वी. को भवन पछाडी सुरक्षित उच्च घर निर्माण गर्ने	लोहारपट्टी नगरपालिका	संघिय तथा प्रदेश सरकार ,दातृ निकाय	६०,००,०००	२०८०-८१
बालीमा रोगकिरा	बालीको विमाको कार्य सुरु गर्ने	लोहारपट्टी नगरपालिका	प्रदेश सरकार तथा स्थानीय गैर सरकारी संस्था	१०,००,०००	२०८०/८१
खडेरी	सुखिनया चाडी, गढी चाडी, देवीपुर निकाल, मध्यपुरा, बगडा र जगितयापारामा डीप बोरिंग जडान गर्ने	लोहारपट्टी नगरपालिका	प्रदेश सरकार तथा स्थानीय गैर सरकारी संस्था	५०,००,०००	२०८०-८१
	बगडामा टनेल खेती सुरुवात गर्न तालिम तथा सामग्री सहयोग गर्ने	लोहारपट्टी नगरपालिका	प्रदेश सरकार	१०,००,०००	२०८१-८२
	सामुदायिक बिउ भण्डार स्थापना गर्ने	लोहारपट्टी नगरपालिका	स्थानीय गैर सरकारी संस्था		२०७९-८०
शितलहर	बगडामा बिपन्न घरधुरीलाई बाक्लो कपडा, कम्बल तथा दाउरा वितरण	लोहारपट्टी नगरपालिका	दातृ निकाय, रेड क्रस		२०७९-८०
हावाहुरी	ढलन लागेका रूख विरूवा तथा बिजुलिका पोलहरू व्यवस्थित गर्ने	लोहारपट्टी नगरपालिका	विद्युत प्राधिकरण		२०७९-८०

लोहारपट्टी नगरपालिका वडा नम्बर २

विपद्	क्रियाकलाप	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय	अनुमानित लागत	समयावधि
बाढी	सुखनिया दखी गेरूका सम्म विग्रह नदिको दुवै पट्टी आवश्यक स्थान पहिचान गरि ग्याबियन वाल निर्माण गर्ने	लोहारपट्टी नगरपालिका	संघिय तथा प्रदेश सरकार	१०,००,०००	२०८०/८१
	सखुवा टोलमा बाढीले बगरमा परिणत गरेको ५० बिगाह जग्गामा बगर खेतीको सुरुवात गर्ने	लोहारपट्टी नगरपालिका	स्थानीय तथा अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्था	२०,००,०००	२०८१/८२
	नदी जन्य श्रोत उत्खनन नियमन गर्ने	नगरपालिका			नियमित
खडेरी	पथरा नदीको हाल भड्रहेको सिँचाइ पैनी कडक्रिट वाल लगाइ व्यवस्थित गर्ने	नगरपालिका		२५,००,०००	२०८१/८२
बालीमा रोगकिरा	वडाका मुख्य खेतीयोग्य जमिनको माटो परिक्षण गरि किसानलाई सल्लाह दिने	नगरपालिका	प्रदेश सरकार	५,००,०००	२०८१/८२
	कृषि उत्पादनको उचित बजारीकरण गर्ने	नगरपालिका			२०८०/८१
शितलहर	मध्येपुरा (मुसहरी टोल, डोम टोल, सखुवा टोल) बाक्लो कपडा, कम्बल तथा दाउरा वितरण	नगरपालिका	दातृ निकाय तथा जिल्ला रेड क्रस	५,००,०००	२०८०/८१
असिना	तरकारी बालीमा क्षती कम गर्न ब्यवासाहिक किसानलाई टनेल खेतीका सामग्री सहयोग गर्ने	नगरपालिका	प्रदेश सरकार	५,००,०००	२०८०/८१
	मुसहरी टोलमा आँपको गाछि बाधेर, ढाकेर राख्ने	नगरपालिका	स्थानीय किसान		नियमित

लोहारपट्टी नगरपालिका वडा नम्बर ३

विपद्	क्रियाकलाप	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय	अनुमानित लागत	समयावधि
बाढि, डुबान र कटान	तपनपुर देखी महादैया विग्रह नदीको किनारमा दुवैपट्टी (२.५ कि.मि.) तटबन्ध निर्माण गर्ने	लोहारपट्टी नगरपालिका	संघिय तथा प्रदेश सरकार	१,००,००,०००	२०८०/८१
	बाढीले बगरमा परिणत गरेको ४० बिगाह जग्गामा बगर खेतीको सुरुवात गर्ने	लोहारपट्टी नगरपालिका	स्थानीय तथा अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्था	१५,००,०००	२०८०/८१

बालीमा रोग किरा	महदैयामा सामुदायिक बिउ बैंक स्थापना गर्ने	लोहारपट्टी नगरपालिका	स्थानीय तथा अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्था	५,००,०००	२०८१-८२
	व्यवासाहीक कृषकहरुलाई कृषिका नयाँ प्रविधि बारे अभिमुखीकरण तालिम संचालन गर्ने	लोहारपट्टी नगरपालिका	स्थानीय तथा अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्था	२,००,०००	२०८०/८१
शितलहर	तपनपुर, जगतिया र महादैयामा बाक्लो कपडा, कम्बल तथा दाउरा वितरण गर्ने	लोहारपट्टी नगरपालिका	जिल्ला रेड क्रस , स्थानीय तथा अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्था	१०,००,०००	२०८०/८१
खडेरी	विग्हि नदीको सिँचाइ पैनी कडक्रिट वाल लगाइ व्यवस्थित गर्ने	लोहारपट्टी नगरपालिका	संघिय सरकार	२५,००,०००	२०८१-८२
	तपनपुर, जगतिया र महादैया पम्पीड सेटको व्यवस्था गर्ने (१० वटा)	प्रदेश सरकार, स्थानिय सरकार	प्रदेश सरकार, स्थानिय सरकार	५,००,०००	२०८२/८३
असिना	तरकारी बालीमा क्षती कम गर्न व्यवासाहिक किसानलाई टनेल खेतीका सामग्री सहयोग गर्ने	नगरपालिका	प्रदेश सरकार	५,००,०००	२०८०/८१
	आँपको गाछि बाधेर, ढाकेर राख्न लगाउने	नगरपालिका	स्थानीय किसान		नियमित

लोहारपट्टी नगरपालिका वडा नम्बर ४

विपद्	क्रियाकलाप	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय	अनुमानित लागत	समयावधि
वाढि, डुबान र कटान	विग्हि नदीमा महदैया देखी बडटोल (२.५ कि.मि.) तटबन्ध दनिर्माण गर्ने	लोहारपट्टी नगरपालिका	संघिय तथा प्रदेश सरकार	१,००,००,०००	२०८०/८१-०८२/८३

शितलहर	बड टोल , जिमदार टोल, मुसलमान टोल, बिछल टोल बाक्लो कपडा, कम्बल तथा दाउरा वितरण	लोहारपट्टी नगरपालिका	जिल्ला रेड क्रस , स्थानीय तथा अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्था	१०,००,०००	२०८०/८१
बालीमा रोग किरा	सामुदायिक बिउ बैंक स्थापना गर्ने	लोहारपट्टी नगरपालिका	स्थानीय तथा अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्था	५,००,०००	२०८०/८१
	व्यवासाहीक कृषकहरुलाई कृषिका नयाँ प्रविधि बारे अभिमुखीकरण तालिम संचालन गर्ने	लोहारपट्टी नगरपालिका	स्थानीय तथा अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्था	२,००,०००	२०८०/८१
खडेरी	डिप बोरिंग र पम्पीड सेट व्यवस्था गर्ने (४ वटा) बड टोल , जिमदार टोल, मुसलमान टोल र बिछल टोल	लोहारपट्टी नगरपालिका	संघिय तथा प्रदेश सरकार	६०,००,०००	२०८०-८१

लोहारपट्टी नगरपालिका वडा नम्बर ५

विपद्	क्रियाकलाप	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय	अनुमानित लागत	समयावधि
बाढि, डुबान र कटान	रातु नदीको भंगाहा देखी लोहारपट्टीसम्मको तटबन्ध मर्मत गर्ने	लोहारपट्टी नगरपालिका	संघिय तथा प्रदेश सरकार	१,००,००,००० ०	२०८०/८१ - ०८२/०८३
	रेलवे ट्रयाकको छेउमा वृक्षारोपण गर्ने (भिक्स, निम लगाउने)	लोहारपट्टी नगरपालिका	डिभिजन वन कार्यालय	५,००,०००	२०८१/८२
बालीमा रोग किरा	सामुदायिक बिउ बैंक स्थापना गर्ने	लोहारपट्टी नगरपालिका	स्थानीय तथा अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्था	५,००,०००	२०८१/८२
	व्यवासाहीक कृषकहरुलाई कृषिका नयाँ प्रविधि बारे अभिमुखीकरण तालिम संचालन गर्ने	लोहारपट्टी नगरपालिका	स्थानीय तथा अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्था	२,००,०००	२०८१/८२

शितलहर	मुसहर टोल, दास टोल , मुसलमान टोल बाक्लो कपडा, कम्बल तथा दाउरा वितरण गर्ने	लोहारपट्टी नगरपालिका	जिल्ला रेड क्रस , स्थानीय तथा अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्था	१०,००,०००	२०८१/८२
खडेरी	६ इन्चको डिप बोरिंग र पम्पीड सेट व्यवस्था गर्ने (५ वटा)	लोहारपट्टी नगरपालिका	संघिय तथा प्रदेश सरकार	३,००,०००	२०८०/८१
अन्य- भुकम्प, सर्पदंश, महामारी	भुकम्प पुर्वतयारी तालिम, भुकम्प प्रतिरोधि घर बनाउने तालिम दिने	लोहारपट्टी नगरपालिका	जिल्ला रेड क्रस , स्थानीय तथा अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्था	१०,००,०००	२०८२/८३
	सर्पको टोकाइ पछि दिइने प्राथमिक उपचार को बारेमा तालिम दिने	लोहारपट्टी नगरपालिका	जिल्ला रेड क्रस , स्थानीय तथा अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्था	१०,००,०००	२०८२/८३
	मुख्य गरी महिला वर्गलाई लक्षित गरेर व्यक्तिगत सरसफाइ सम्बन्धी तालिम	लोहारपट्टी नगरपालिका	स्थानीय तथा अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्था	३,००,०००	२०८२/८३

लोहारपट्टी नगरपालिका वडा नम्बर ६

विपद्	क्रियाकलाप	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय	अनुमानित लागत	समयावधि
बाढि	रातु नदीको भंगाहा देखी लोहारपट्टीसम्मको तटबन्ध मर्मत गर्ने	लोहारपट्टी नगरपालिका	संघिय तथा प्रदेश सरकार	१,००,००, ०००	- ८८२/०८ ३
	भंगाहा देखी लोहारपट्टीसम्मको तटबन्ध गरिएको स्थानमा वृक्षारोपण गर्नुपर्ने (भिक्स, निम, वाँस, अमृसो लगाउने)	लोहारपट्टी नगरपालिका	जिल्ला वन कार्यलय	३ लाख	२०८१/८ २
खडेरी	६ इन्चको डिप बोरिंग र पम्पीड सेट व्यवस्था गर्ने (१० वटा)	लोहारपट्टी नगरपालिका	प्रदेश सरकार	६,००,०० ०	२०८१/८ २
	दोस्तिया देखी लोहारपट्टी (३ कि.मि.) पैनी पूर्णनिर्माण गर्ने	लोहारपट्टी नगरपालिका	प्रदेश सरकार,	३०,००,० ००	२०८१/८ २
बालीमा रोग किरा	लोहारपट्टी-६, कृषि भवनमा विउ भण्डारण केन्द्र बनाउने	लोहारपट्टी नगरपालिका	प्रदेश सरकार,	५,००,०० ०	२०८२/८ ३
	विषाधी प्रयोग, अर्गानिक खेती, विउ विजन छ्नोट तथा कम्पोस्ट मल बनाउन कृषकलाई तालिम संचालन गर्ने	लोहारपट्टी नगरपालिका	स्थानीय तथा अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्था	३,००,०० ०	२०८०/० ८१

शितलहर	चमार टोल ,मुसलमान टोल बाक्लो कपडा,कम्बल तथा दाउरा वितरण गर्ने	लोहारपट्टी नगरपालिका	जिल्ला रेड क्रस , स्थानीय तथा अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्था	१०,००,००	२०८०/०८१
हावाहरी	सुकुम्बासी वस्तीको २०० घर मर्मत गर्न सहयोग गर्ने	लोहारपट्टी नगरपालिका	प्रदेश सरकार	२०,००,००	२०८१-८२
	घर स्थानीय डकर्मीलाई निर्माण सम्बन्धी तालिम पनि प्रदान गर्ने	लोहारपट्टी नगरपालिका र	जिल्ला रेड क्रस , स्थानीय तथा अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्था	१०,००,००	२०८०/०८१

लोहारपट्टी नगरपालिका वडा नम्बर ७

विपद्	क्रियाकलाप	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय	अनुमानित लागत	समयावधि
बाढि/डुबान र कटान	रातु नदीको भ्रमरपुरा विगही पुल बाट भलुवा बाधसम्म (३ कि.मि.) तटबन्धलाइ मर्मत गर्ने	लोहारपट्टी नगरपालिका	प्रदेश सरकार	५०,००,०००	२०८०/८१-०८३/०८४
	चमार टोलमा पानिको निकास गर्न संरचना बनाउने निर्माण गर्ने	लोहारपट्टी नगरपालिका	प्रदेश सरकार	३०,००,०००	२०८०/८१
	फुलबरीयामा बालुवाले पुरेको २० विगाह जमिनमा बगर खेती गर्ने	लोहारपट्टी नगरपालिका	स्थानीय तथा अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्था	५,००,०००	२०८०/८१
खडेरी	चमार टोलमा १ कि.मि.रातुको पैनी पूर्णनिर्माण गर्ने	लोहारपट्टी नगरपालिका	प्रदेश सरकार	१०,००,०००	२०८०/८१
	भ्रमरपुरामा कृषि विद्युतिकरण गरि डीप बोरिंग ५ वटा राख्ने	लोहारपट्टी नगरपालिका	प्रदेश सरकार	४०,००,०००	२०८२/८३
वन्य जन्तु आतंक	कुरुवालाई मचान निर्माण गर्ने	लोहारपट्टी नगरपालिका		५,००,०००	२०८२/८३
	नदी छेउ डाले घाँस लगाउने	लोहारपट्टी नगरपालिका	डिभिजन बन कार्यालय	५,००,०००	२०८२/८३

लोहारपट्टी नगरपालिका वडा नम्बर ८

विपद्	क्रियाकलाप	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय	अनुमानित लागत	समयावधि
बाढि/डुबान र कटान	पिपरा कोची पैनी देखी खुट्टा सिमाना सम्म तटबन्धलाइ मर्मत हगारने	लोहारपट्टी नगरपालिका	संघिय तथा प्रदेश सरकार	५०,००,०००	२०८०/८१-०८३/०८४
	वडा कार्यलय नजिक आपतकालीन आश्रय भवन बनाउने	लोहारपट्टी नगरपालिका	संघिय तथा प्रदेश सरकार	५०,००,०००	२०८०/८१
	२ वटा उच्च सामुदायिक शौचालय बनाउने	लोहारपट्टी नगरपालिका	स्थानीय तथा अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्था	१०,००,०००	२०८०/८१
	कविरगम्मा, भगवानपुर, झिझाँटोलमा नदी/बालुवाले पुरेको जग्गामा बगर खेती गर्ने	लोहारपट्टी नगरपालिका	स्थानीय तथा अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्था	१०,००,०००	२०८०/८१
खडेरी	फाटक देखी कविरगम्मा सम्म कोची पैनी व्यवस्थित गर्ने	लोहारपट्टी नगरपालिका	प्रदेश सरकार	५०,००,०००	२०८०/८१
	भ्रमरपुरा- दमा कृषि विद्युतिकरण गरि डीप बोरिंग १० वटा राख्ने	लोहारपट्टी नगरपालिका	प्रदेश सरकार	४०,००,०००	२०८०/८१
बालीमा रोग किरा	विउ भण्डारण	लोहारपट्टी नगरपालिका	प्रदेश सरकार, स्थानिय सरकार	५ लाख	२०८२/८३
	विषाधी प्रयोग, अर्गानिक खेती, विउ विजन छनोट तथा कम्पोस्ट मल बनाउन कृषकलाई तालिम संचालन गर्ने	लोहारपट्टी नगरपालिका	स्थानीय तथा अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्था	५,००,०००	२०८२/८३
शितलहर	कविरगम्मा, भगवानपुर, झिझाँ टोल र खतुवा टोल बाक्लो कपडा, कम्बल तथा दाउरा, वितरण गर्ने	लोहारपट्टी नगरपालिका	जिल्ला रेड क्रस, स्थानीय तथा अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्था	१०,००,०००	२०८१/८२

लोहारपट्टी नगरपालिका वडा नम्बर ९

विपद्	क्रियाकलाप	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय	अनुमानित लागत	समयावधि
बाढि/डुबान र कटान	जनता तटबन्धले गर्न बाँकी काम पुरा गर्ने (१ कि.मि.)	लोहारपट्टी नगरपालिका	प्रदेश सरकार	१०,००,०००	२०८०/०८१-०८३/०८४
	पिउने पानी शुद्धिकरण समग्री स्टकमा राख्ने	लोहारपट्टी नगरपालिका		५०,०००	२०८०/०८१
	फुलबरीया, पिपराढी, दक्षिणबारी टोलमा उच्च शौचालय निर्माण गर्ने	लोहारपट्टी नगरपालिका	स्थानीय गैर सरकारी संस्था	१०,००,०००	२०८१-८२
खडेरी	लेउडी देखी फुलबरीया सम्म कृषि विद्युतिकरण कृषि विद्युतिकरण गरि ५ वटा डीप बोरिंग राख्ने	लोहारपट्टी नगरपालिका	प्रदेश सरकार	१,००,००,०००	२०८१-८२
	खडेरी सहन सक्ने बिउ बाँड्ने	लोहारपट्टी नगरपालिका	स्थानीय तथा अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्था	१०,००,०००	२०७९/८०
बालीमा रोग किरा	विषाधी प्रयोग, अर्गानिक खेती, विउ विजन छनोट तथा कम्पोस्ट मल बनाउन कृषकलाई तालिम संचालन गर्ने	लोहारपट्टी नगरपालिका	स्थानीय तथा अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्था	५,००,०००	२०७९/८०
	मुख्य खेतीयोग्य जमिनको माटो परिक्षण गर्ने	लोहारपट्टी नगरपालिका	प्रदेश सरकार, स्थानिय सरकार	१०,००,०००	२०८१-८२
शितलहर	फुलबरीया, पिपराढी र दक्षिणबारी टोलमा बाक्लो कपडा, कम्बल तथा दाउरा वितरण गर्ने	लोहारपट्टी नगरपालिका	जिल्ला रेड क्रस, स्थानीय तथा अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्था	१०,००,०००	२०७९/८०
वन्य जन्तु आतंक	फुलबरीया मुख्य खेती कुर्न मचान निर्माण गर्ने र आलो पालो गरी कुरुवा राख्ने	लोहारपट्टी नगरपालिका	स्थानीय	५,००,०००	२०८१-८२
सर्पदंश	सर्पको टोकाइ पछि दिइने प्राथमिक उपचार को बारेमा तालिम दिने	लोहारपट्टी नगरपालिका	जिल्ला रेड क्रस, स्थानीय तथा अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्था	१०,००,०००	२०७९/८०

४.१.८ आपतकालीन पूर्वतयारी

क्र.स.	व्यवस्थापनक क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी	सहयोगी
१.	CADRE तालिम सबै वडामा पहिलो चरण-१, २, २, ३ वडामा दोस्रो चरण-बाँकी वडा	नगरपालिका	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा नेपाल रेडक्रस सोसाइटी उप-शाखा स्थानीय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गै.स.स.
२.	Light Search and Rescue - तालिम	नगरपालिका	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा नेपाल रेडक्रस सोसाइटी उप-शाखा स्थानीय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गै.स.स.
३.	प्राथमिक उपचारक जनशक्ति पहिचान र पुनरताजगी तालिम	नगरपालिका-स्वास्थ्य शाखा	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा नेपाल रेडक्रस सोसाइटी उप-शाखा स्थानीय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गै.स.स.
४.	प्रत्येक वडामा १ प्राथमिक उपचारक टोली तथा १ मनोपरामर्शदाता टोली तयार	नगरपालिका-स्वास्थ्य शाखा तथा महिला तथा बालबालिका शाखा	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा नेपाल रेडक्रस सोसाइटी उप-शाखा स्थानीय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गै.स.स.
५.	सबै वडाको केन्द्रमा आधारभूत उद्धार सामग्री व्यवस्थापन	नगरपालिका	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा नेपाल रेडक्रस सोसाइटी उप-शाखा स्थानीय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गै.स.स.
६.	अग्नि नियन्त्रक तालिम पालिका तहमा	नगरपालिका	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा नेपाल रेडक्रस सोसाइटी उप-शाखा स्थानीय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गै.स.स.सुरक्षा निकाय

खण्ड ५. स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजनाको अनुगमन, मूल्यांकन तथा अद्यावधिकता

५.१ योजना अनुगमन तथा मूल्यांकन

समुदायमा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजनाको निर्माण पश्चात त्यसको उचित कार्यान्वयनको लागि स्थानीय तहमा एउटा अनुगमन तथा मूल्यांकन समितिको गठन गरिने छ । त्यस समितिले स्थानीय स्तरका कार्यालयहरूसँग समन्वय र सहकार्य गरी अनुगमन तथा मूल्यांकनका सिद्धान्तहरूलाई अनुशरण गरी योजनाको नियमित अनुगमन तथा निश्चित समयावधिमा मूल्यांकन गरिने छ ।

अनुगमन तथा मूल्यांकन समितिले स्थानीय तहमा यस निर्देशिका बमोजिम संचालित योजना तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयनको प्रगति निरीक्षण गर्ने, कार्यक्रम कार्यान्वयनको क्रममा देखिएका समस्या तथा कमीकमजोरीलाई सुधार गर्दै छिटो समाधानका लागि समन्वयात्मक र रचनात्मक भूमिका निर्वाह गर्नेछ । कार्यक्रमको मूल्यांकन गर्दा सान्दर्भिकता, कार्यकुशलता, प्रभावकारिता, अपेक्षित उपलब्धी हासिल, दीर्घकालीन परिवर्तन जस्ता मूल्यांकनका सिद्धान्तको आधारमा गरिने छ ।

५.२ अनुगमन तथा मूल्यांकनको रूपरेखा

अनुगमनको तह	किन	कसले	कहिले	कसरी
समुदाय तथा वडा तहको अनुगमन (क्रियाकलापको तहमा)	पारदर्शिता र अपनत्व कायम गर्न विपद् व्यवस्थापन कार्यहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयन	वडा स्तरीय स्थानीय विपद् व्यवस्थापन तथा जलवायु उत्थानशील समिति	कार्यक्रम संचालन पूर्व, संचालनको क्रममा र सम्पन्न भएको १ महिना भित्र (हरेक कार्यक्रममा)	सार्वजनिक लेखा परिक्षण, स्वअनुगमन तथा मूल्यांकन, होडिड बोर्ड
नगरपालिका तहका अनुगमन (प्रक्रिया र प्रगतिहरू तहमा)	कार्यक्रमको गुणस्तर कायम गर्न, योजना र प्रगतिका लेखाजोखा गर्न, कार्यक्रमको प्रभावकारीता वृद्धि गर्दै समयमा सम्पन्न गर्न	नगर स्तरीय अनुगमन समिति	त्रैमासिक त्रैमासिक अर्धवार्षिक र वार्षिकरूपमा	समिक्षा तथा योजना तर्जुमा बैठक तथा गोष्ठी फिल्ड अनुगमन भ्रमण सक्कटासत्र वर्गहरूसँग अन्तरक्रिया नियमित फोटो तथा घटना अध्ययनको संकलन

५.३ योजनाको अद्यावधिकता

यस निर्देशिका कार्यान्वयनका क्रममा भएका पाठ, सिकाइ, अनुभव, चुनौती र सुधार गर्नुपर्ने बिषय समावेश गरी सहज र प्रभावकारी बनाउनका लागि निर्देशिका बमोजिम बनाइएका योजनाहरूलाई प्रत्येक २ वर्षको अवधिमा वा आवश्यकता अनुसार अद्यावधिक गरिने छ ।

अनुसुचिहरु

अनुसुची १: ऐतिहासिक समयरेखा

लोहारपट्टी नगरपालिका वडा नम्बर १

विपद्	साल महिना र गते	स्थान	भौतिक क्षति	सामाजिक क्षति	आर्थिक क्षति	मानविय क्षति	प्राकृतिक क्षति
बाढी	२०७८, माघ	सुखिनया ,डबरा	१०० घरहरुको आंशिक क्षति भएको	विद्यालयह रू डुवानमा	१ करोड(अन्न बाली सहित)	छैन	छैन
	२०७६, साउन	सुखिनया ,डबरा	१५० घर	बाटो डुबाएको	१ करोड(अन्न बाली सहित)	छैन	आँपका गाछि नषट गरीदिएको (५० वटा जती), २०० विघा खेती गरिरहेको जमिन कटान ग
	२०७४, साउन १	सुखिनया ,डबरा	५० घर	बाटो डुबाएको र कटान गरेका	२ करोड(अन्न बाली सहित)	छैन	आँप गाछि नषट गरीदिएको (१०० वटा जती), २०० विघा खेती गरिरहेको जमिन कटान
हावाहुरी	२०७५, चैत	वडा १ सबै(बगडा, सुखिनया डबरा	५० घर	छैन	२५ लाख (अन्न बाली सहित)	छैन	५० आँप रूखहरु ढालेको

भारी वर्षा (डुवान)	२०७८, माघ	वडा १ सबै(बगडा, सुखिनया डबरा	१५० घर	विद्यालयहरू डुवानमा परेको	४० मन धान नषट् भएकको	छैन	२०० विघा खेती गरिरहेको जमिन
खडेरी	२०७९, असार	वडा १ सबै(बगडा, सुखिनया डबरा	पानीको मुहान सुक्दै गएको	छैन	१ विघामा १०० मन जती फल्ने धानको बिउ मरेको		२०० विघा खेती गरिरहेको जमिन
चट्याङ (ठन्का)	२०७७, भाद्र	पररीया	छैन	छैन	छैन	१ पुरुष	छैन
शितलहर	हरेक वर्ष	वडा १ सबै(बगडा, सुखिनया डबरा	छैन	छैन	२ करोड (अन्न बाली सहित)	१ -२ जना वृद्धको मृत्यु हरेक वर्ष हुने गरेको	छैन
लु	२०७०, भदौ	वडा १ सबै(बगडा, सुखिनया डबरा	छैन	छैन	छैन	१ मृत्यु	छैन

लोहारपट्टी नगरपालिका वडा नम्बर २

विपद्	साल महिना र गते	स्थान	भौतिक क्षति	सामाजिक क्षति	आर्थिक क्षति	मान विय क्षति	प्राकृतिक क्षति
बाढि र पुरान	२०७६, साउन	मध्येपुरा	(३०-३५)- डोम टोल पुर्ण क्षति	विद्यालयको जमिन कटान	९ लाख	छैन	१००विघा खेती गरिरहेको जमिन कटान गरेको , आँप ,सिसौको रूख
	२०७४, साउन १	मध्येपुरा	४० घर पुर्ण क्षति	विद्यालयको जमिन कटान	१० लाख	छैन	१५०विघा नास गरेको गरिरहेको जमिन कटान गरेको
	२०६५, साउन	मध्येपुरा	छैन	बाटो भत्किएको	६ लाख	छैन	५०विघा जमिन बालुवाले पुरेको
	२०५४, भदौ	मध्येपुरा	२-३ घर पुर्ण क्षति	१ पुल भत्काएको	६ लाख	छैन	६०विघा जमिन बालुवाले पुरेको र कुनै कटान गरेको

	२०४५, असार	मध्येपुरा	२-३ घर आंशिक क्षति	१ मन्दिर (महारानी थान), ३ कि.मि बाटो	५ लाख	छैन	१००विघा जमिन बालुवाले पुरेको र कुनै कटान गरेको
हावाहु री	२०७७, फाल्गुन	मध्येपुरा	३५ घर (प्राय घरको छानानै उडाएको	छैन	८० लाख	छैन	५विघा जतिमा लगाएको आँपको गाछि नष्ट
आग लागी	२०६८	मध्येपुरा	३०० घर पुरै ध्वस्त भएको अवस्था	छैन	८० लाख	१- मृत्यु(विन्दे श्वर यादव)	४ भैंसी, १५ बाखा
खडेरी	२०५४, साउन	मध्येपुरा	छैन	छैन	छैन	छैन	७००विघा जिमन मा केहि पनि नउब्जिएको
शितल हर	हरेक वर्ष	मध्येपुरा	छैन	छैन	छैन	१-३ वृद्ध मृत्यु	५०विघा जतिको तरकारी नोक्सान गर्ने
असि ना	२०७८, फागुण	मध्येपुरा	छैन	छैन	छैन	छैन	दल्हन बाली र गँहु बाली गरेर २५०विघा
सर्प दंश	२०३५, भदौ	डोम टोल	छैन	छैन	छैन	१ मृत्यु	

लोहारपट्टी नगरपालिका वडा नम्बर ३

विपद्	साल महिना र गते	स्थान	भौतिक क्षति	सामाजिक क्षति	आर्थिक क्षति	मानविय क्षति	प्राकृतिक क्षति
बाढि, डुबान र कटान	२०७६,सा उन	तपनपुर, जगतिया, महादैया	७ घर	३ कि.मि. रोड भत्काएको महदैया देखी तपनपुर सम्म	भण्डारण गरिएको अन्न बाली नष्ट भएको	छैन	४००-५०० विघा खेती योग्य जमिन
	२०७४ साउन १	तपनपुर, जगतिया, महादैया	८०० घर	४ कि.मि. रोड भत्काएको महदैया देखी	भण्डारण गरिएको अन्न बाली नष्ट	छैन	५००विघा खेती योग्य जमिन

				तपनपुर सम्म	भएको ५००० मन		
	२०५०, साउन	तपनपुर, जगतिया, महादैया	३०० घर	७०० मि. पुल बगाएको	५० लाख	छैन	३०० विघा खेती योग्य जमिन
	२०४५, साउन	तपनपुर, जगतिया, महादैया	२५० घर	३ कि.मि. बाटो बगाएको	५० लाख	छैन	२०० विघा खेती योग्य जमिन
भुकम्प	२०७२, वै शाख १२	वडा ३	२०० घर	जमिन फाटिएको	५० लाख	छैन	छैन
	२०४५, भदौ ५	वडा ३	७ घर	जमिन फाटिएको	१२ लाख	छैन	छैन
हावाहुरी	२०७८ असोज	वडा ३	१२ घर	छैन	१विघामा १०० मन जतिको क्षति	छैन	
असिना (पत्थर)	२०५१, वै शाख	वडा ३	४०० घर	छैन	घरको खपटा फुटेको, अन्न बाली-मकै, गहुँ नोकशान		
	२०७४, वै त	वडा ३	१०० घर	छैन	घरको खपटा फुटेको , अन्न बाली-मकै, गहुँको नोकशान		
खडेरी	२०७९, जेठ	वडा ३	छैन	छैन	५००० मन धान पुरै बोट वाटनै सुकेको		
	२०४९	वडा ३, साविक गा.वि.स.	छैन	छैन	५००० मन धान पुरै बोट वाटनै सुकेका		
शितलह र	२०४७, पु स	वडा ३	छैन	छैन	५०० विघामा लगाइएको हिउँदे बाली नोकशानी		

चट्याड	२०६५, माघ	तपनपुर	छैन	विद्युतको पोलमा असर गरेको	छैन	१ पुरूष	
	२०२७, साउन	तपनपुर	छैन	छैन	छैन	१ पुरूष (रसुल कवाडी)	
सर्प दंश	२०७९	जगतिया	छैन	छैन	छैन	१ पुरूष (लालबाबु यादव)	
	२०६५	तपनपुर	छैन	छैन	छैन	तपनपुर	
आगला गी	२०७८, मंसिर	तपनपुर	१ घर जलेको	छैन	१५० मन धान क्षती	छैन	
	२०३० चैत	वडा ३, साविक गा.वि.स.	वार्ड ३, साविक गा.वि.स. जलेको (१५० घर)	छैन		छैन	
	२०२६, वैशाख	वडा ३, साविक गा.वि.स.	३५ घर जलेको	छैन	१ लाख	छैन	
बालीमा रोगकिरा (डढुवा, खुम्भे किरा, ब्लाष्ट, पतैरो,)	२०३७,	वडा ३, साविक गा.वि.स.	१०० टन तरकारी नोक्शानी	छैन		छैन	५०० विघा, १०० टन तरकारी नोक्शानी

लोहारपट्टी नगरपालिका वडा नम्बर ४

विपद्	साल महिना र गते	स्थान	भौतिक क्षति	सामाजिक क्षति	आर्थिक क्षति	मानविय क्षति	प्राकृतिक क्षति
बाढि/डुबान र कटान	२०७६, साउन	खुट्टा, पिपराढि पुरै गाँउ (बड टोल, जिमदार टोल,	५० घर	१ विद्यालय	१ कराेड	२ बच्चा	

		मुसहरी टोल)					
	२०७५	खुट्टा, पिपराढि पुरै गाँउ (बड टोल , जिमदार टोल, मुसहरी टोल)	५० घर	१ विद्याल य	१ कराेड	छैन	
	२०७४ साउन १	खुट्टा, पिपराढि पुरै गाँउ (बड टोल , जिमदार टोल, मुसहरी टोल)	५० घर	१ विद्याल य	८० लाख	छैन	५० विघा
	२०७२, असार	खुट्टा, पिपराढि पुरै गाँउ (बड टोल , जिमदार टोल, मुसहरी टोल)	६ घर	छैन	१० लाख	छैन	२० विघा
	२०६८,	खुट्टा, पिपराढि पुरै गाँउ (बड टोल , जिमदार टोल, मुसहरी टोल)	१०० घर	१ विद्याल य	५० लाख	छैन	१०० विघा
हावाहुरी	२०६२, चैत	खुट्टा, पिपराढि पुरै गाँउ (बड टोल , जिमदार टोल, मुसहरी टोल)	५० घर	छैन	२० लाख (अन्न सहित)	छैन	छैन
आगलागी	२०७८, फाल्गुन	जिमदार टोल (वाई कार्यालयको छेउ)	छैन	छैन	बेचन राखीएको पराल नष्ट (५० हजार)	छैन	छैन
	२०७६, चैत	जिमदार टोल	३ घर	छैन	६ हजार	छैन	छैन
खडेरी	२०७९,अ सार	वडा-४					
	२०६०, साउन	वडा-४			४० मन जती फल्ने धान नष्ट		१०० विघा
भुकम्प	२०७२, वैशाख १२	वडा-४	६ घर मा चिरा परेको				

	२०४५	वडा-४	५ घर ढलेको		१४ भैंसी, ४ गोरू २ गाइ		
सर्प दंश	२०७४, भ दौ	मुसहरी टोल				१ बच्चाको मृत्यु	
शितलहर	२०४७, पु स	वडा-४	छैन	छैन	५०० विघामा लगाइएको हिउँदे बाली नोक्शानी		

लोहारपट्टी नगरपालिका वडा नम्बर ५

विपद्	साल महिना र गते	स्थान	भौतिक क्षति	सामाजिक क्षति	आर्थिक क्षति	मानविय क्षति	प्राकृतिक क्षति
बाढि/ डुबान र कटान	२०७६, साउ न	मुसहर वस्ती	२०० घर	१ विद्यालय, १ मन्दिर	३ लाख (अन्न बाली सहित)	छैन	१०० विगाहा
	२०७४ साउन १	मुसहर वस्ती	२०० घर	१ विद्यालय, १ मन्दिर	२ लाख (अन्न बाली सहित)	छैन	१०० विगाहा
	२०७० असार	मुसहर वस्ती	२०० घर	१ विद्यालय, १ मन्दिर	२ लाख (अन्न बाली सहित)	छैन	१०० विगाहा
आग लागी	२०७८, पुस	लोहारपट्टी	१ घर	छैन	१ लाख	छैन	१ गोरू
	२०४५	लोहारपट्टी	५ घर	छैन	४ लाख	छैन	छैन
	२०३७	हुलाके टोल	१०० घर	१ मन्दिर	५० लाख	छैन	छैन
	२०१८	पुरै गाँउ	७०० घर	३ मन्दिर	१ करोड	छैन	अन्न बाली पुरै नाश गरिदिएको
शितल हर	२०३६ पुस देखी माघ सम्म	लोहारपट्टी	छैन	छैन		३ वृद्धको मृत्यु	तरकारी बाली नाश गरीदिएको
हावाहु री	२०४५, फा ल्गुण	लोहारपट्टी -६	५० घर	१ विद्यालय	४ लाख	छैन	छैन

असि ना	२०३८	लोहारपट्टी -६	२०० घर	छैन	२०० कुइन्टल गहुँ नाश	छैन	छैन
चट्या ड	२०५५, जेठ	लोहारपट्टी -६	छैन	छैन	छैन	२ जनाको मृत्यु	छैन
भुक म्प	२०७२, वैशाख १२	लोहारपट्टी -६	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन
	२०४५, भदौ ५	लोहारपट्टी -६	४ घर ढलेको	छैन	३ लाख	छैन	छैन
हैजा	२०२२	लोहारपट्टी -६	छैन	छैन	छैन	१०० जनाको मृत्यु	छैन
सर्प दंश	२०भदौ	दमार टोल				२ जनाको मृत्यु	
	२०७०, साउन	लोहारपट्टी -६				१ जनाको मृत्यु	

लोहारपट्टी नगरपालिका वडा नम्बर ६

विपद्	साल महिना र गते	स्थान	भौतिक क्षति	सामाजिक क्षति	आर्थिक क्षति	मानविय क्षति	प्रकृतिक क्षति
बाढि/डु वान र कटान	२०७६, साउन	रेलवे ट्रयाक- दक्षिण देखी उत्तर वार्ड ४ सम्म	२० घर	रेलवे ट्रयाकको छेउ काटेको	छैन	छैन	५ विघा जती बजार लाग्ने क्षेत्रमा आशिक क्षती गरेको
	२०७४ साउन १	रेलवे ट्रयाक- दक्षिण देखी उत्तर वार्ड ४ सम्म	२० घर	रेलवे ट्रयाकको छेउ काटेको	छैन	छैन	, ५ विघा जती बजार लाग्ने क्षेत्रमा आशिक क्षती गरेको
	२०५२, असार	राम मन्दिर चोक	१०० घर	वाटो काटेको -१ कि.मि.	२५ लाख (अन्न बाली	छैन	२०० विघा खेती योग्य जमिनमा क्षती गरेको

					र पशु सहित गरेर)			
चट्याड	२०६५, जेठ	चमार टोल	छैन	छैन	छैन	१ महिला को मृत्यु	छैन	
	२०६८, माघ	लोहारपट्टी	६५ घरको छानो प्वाल पारेको	छैन	५० हजार	छैन	५० विघामा खेती गरीएको गहुँ नोक्शान गरेको	
हावाहुरी	२०७८, चैत	लोहारपट्टी		छैन	छैन	छैन	१०० विघामा खेती गरीएको दलहन, गहुँ नोक्शान गरेको	
शितलहर	प्रत्येक साल	लोहारपट्टी		छैन	छैन	छैन	३-४ वृद्ध हरेक साल मृत्यु हुने	१०० विघामा खेती गरीएको दलहन, गहुँ नोक्शान गरेको
महामारी (कोभिड)	२०७७-पहिलो चरण	लोहारपट्टी		छैन	छैन	छैन	३ जना मृत्यु	छैन
बालीमा रोगकिरा (डडुवा, खुम्प्रे किरा, ब्लाष्ट, पतैरो,)	Locust- २०७७ असोज	लोहारपट्टी		छैन	छैन	२००० मन धान को बाला खाइदि एको		२०० विघामा
	प्रत्येक साल	लोहारपट्टी		छैन	छैन	१ विघामा	छैन	२०० विघामा २० विगाहामा क्षती गरेको

					५० मन नोक्शा न भएको		
अगलागी	२०२८	लोहारपट्टी	१०० घर पुरै जलेको	२ मन्दिर	१ करोड (अन्न बाली र पशु सहित)	छैन	
सर्प दंश	२०६०, असार- भदौ सम्ममा	चमार टोल				४ जनाको मृत्यु	

लोहारपट्टी नगरपालिका वडा नम्बर ७

विपद्	साल महिना र गते	स्थान	भौतिक क्षति	सामा जिक क्षति	आर्थिक क्षति	मानविय क्षति	प्राकृतिक क्षति
बाढि/ डुबान र कटान	२०७८, माघ	फुलबरीया	छैन	छैन	छैन	छैन	७५ विघा जमिन
	२०७६, साउन	फुलबरीया (गाछि टोल , बड्का पोखरी, दक्षिण बारी टोल (दलित टोल), निजि गुठी, उत्तरबारी टोल	५० घर, १ ट्रयाक्टर, १ घुम्ती पसल, १ दमकल	१ विद्या लय	३५ लाख	छैन	३००विघा जमिन
	२०७४ साउन १	फुलबरीया (गाछि टोल , बड्का पोखरी, दक्षिण बारी टोल (दलित टोल), निजि गुठी, उत्तरबारी टोल	१०० घर	१ विद्या लय	६० लाख	छैन	४००विघा जमिन

	२०५६	फुलबरीया (गाछि टोल , बड्का पोखरी, दक्षिण बारी टोल (दलित टोल), निजि गुठी, उत्तरबारी टोल	१०० घर	१ विघा लय	६० लाख	छैन	१०० विघा जमिन
	२०५९, साउन	फुलबरीया (गाछि टोल , बड्का पोखरी, दक्षिण बारी टोल (दलित टोल), निजि गुठी, उत्तरबारी टोल	१०० घर		१० लाख (अन्न बाली र पशु सहित)	छैन	१०० विघा जमिन
	२०५०	फुलबरीया (गाछि टोल , बड्का पोखरी, दक्षिण बारी टोल (दलित टोल), निजि गुठी, उत्तरबारी टोल	१०० घर		५ लाख (अन्न बाली र पशु सहित)	छैन	१०० विघा जमिन
	२०४५	फुलबरीया (गाछि टोल , बड्का पोखरी, दक्षिण बारी टोल (दलित टोल), निजि गुठी, उत्तरबारी टोल	१०० घर		३ लाख (अन्न बाली र पशु सहित)	छैन	१०० विघा जमिन
	२०४४	फुलबरीया (गाछि टोल , बड्का पोखरी, दक्षिण बारी टोल (दलित टोल), निजि गुठी, उत्तरबारी टोल	१०० घर		७ लाख (अन्न बाली र पशु सहित)	छैन	१०० विघा खेती याेग्य जमिन
हावाहु री	२०७८, असोज	भ्रमरपुरा वडा-७	छैन		६००० मन धान नष्ट	छैन	
वन्य जन्तु आक्रमण (बदैंल, नील गाइ)	हरेक वर्ष	फुलबरीया (गाछि टोल , बड्का पोखरी, दक्षिण बारी टोल (दलित टोल), निजि गुठी, उत्तरबारी टोल	छैन	छैन	छैन	धान, गहुँ, आलु प्याज, तिल, रहरी नष्ट गरीदिने (१०	

						कट्टा मा ५ मन जति)	
बालीमा रोगकि रा (डढुवा, खुम्रे किरा, ब्लाष्ट, पतेरो),	हरेक वर्ष	फुलबरीया (गाछि टोल ,बड्का पोखरी, दक्षिण बारी टोल (दलित टोल),निजि गुठी,उत्तरबारी टोल	छैन	छैन	६००० मन धान नष्ट, २००० मन गहुँ नष्ट		४०० विघा जमिन

लोहारपट्टी नगरपालिका वडा नम्बर ८

विपद्	साल महिना र गते	स्थान	भौतिक क्षति	सामाजिक क्षति	आर्थिक क्षति	मानविय क्षति	प्राकृतिक क्षति
वाढि/डुबा न र कटान	२०७६,साउन	कविरगम्मा, भगवानपुर, झिझाँ टोल	१०० घर	छैन	३०० मन धान नष्ट	छैन	१०० विघा
	२०७४ साउन १	कविरगम्मा, भगवानपुर, झिझाँ टोल	१०० घर	१ विद्यालय हाल भ्रमरपुरा ७ को विद्यालय श्री रामदेव जनता मा वि	३०० मन धान नष्ट	छैन	१०० विघा
	२०७२, असार	कविरगम्मा, भगवानपुर, झिझाँ टोल	४०घर	छैन	१०० मन धान नष्ट	छैन	३०विघा
भुकम्प	२०७२,वैशाख १२	भ्रमरपुरा -८	५० घर	विद्यालयको पर्खाल भत्किएको, जमिन फाटेको	४ गाइ मरेको	छैन	छैन
आगलागी	२०७९,वैशाख	कविरगम्मा	१ घर-	छैन	१ भैंसी,	छैन	छैन

			भगवान्या देवी		१ पाडी		
	२०७८, चैत	कविरगम्मा	१ घर- भगवान्या देवी	छैन	छैन	छैन	छैन
	२०७७, चैत	भगवानपुर	२ घर- वेचन यादव	छैन	३-बाखी, २गाइ	छैन	छैन
सुख्खा	२०३९, जेठ	भ्रमरपुरा -८	छैन	छैन	केहि अन्न नफलेको	छैन	२०० विघा
हावाहुरी	२०७८, जेठ	भ्रमरपुरा -८	१० घर	छैन	१०० मन धान नष्ट	छैन	५० विघा
	२०७७, वैशाख	भ्रमरपुरा -८	१० घर	१० घर	१०० मन धान नष्ट	१०० मन धान नष्ट	४० बोट आँप ढलेको
शितलहर	२०६९, पुस	कविरगम्मा	छैन	छैन	छैन	१ वृद्ध	छैन
असिना	२०७८, जेठ	भ्रमरपुरा -८	१०० घर(खपटा वाला)	छैन	छैन	छैन	५० विघामा राखीएको धानको विउ नष्ट
चट्याड	२०७७, साउन	झिझाँ टोल	छैन	छैन	टिभि, इन्भर्टर फुटेको	छैन	छैन
सर्पदंश	२०७५, भदौ	भगवानपुर	छैन	छैन	छैन	१ पुरुष	छैन
	२०७०, साउन	खतवी टोल	छैन	छैन	छैन	१ पुरुष	छैन
	२०६५, भदौ	झिझाँ टोल	छैन	छैन	छैन	१ महिला	छैन

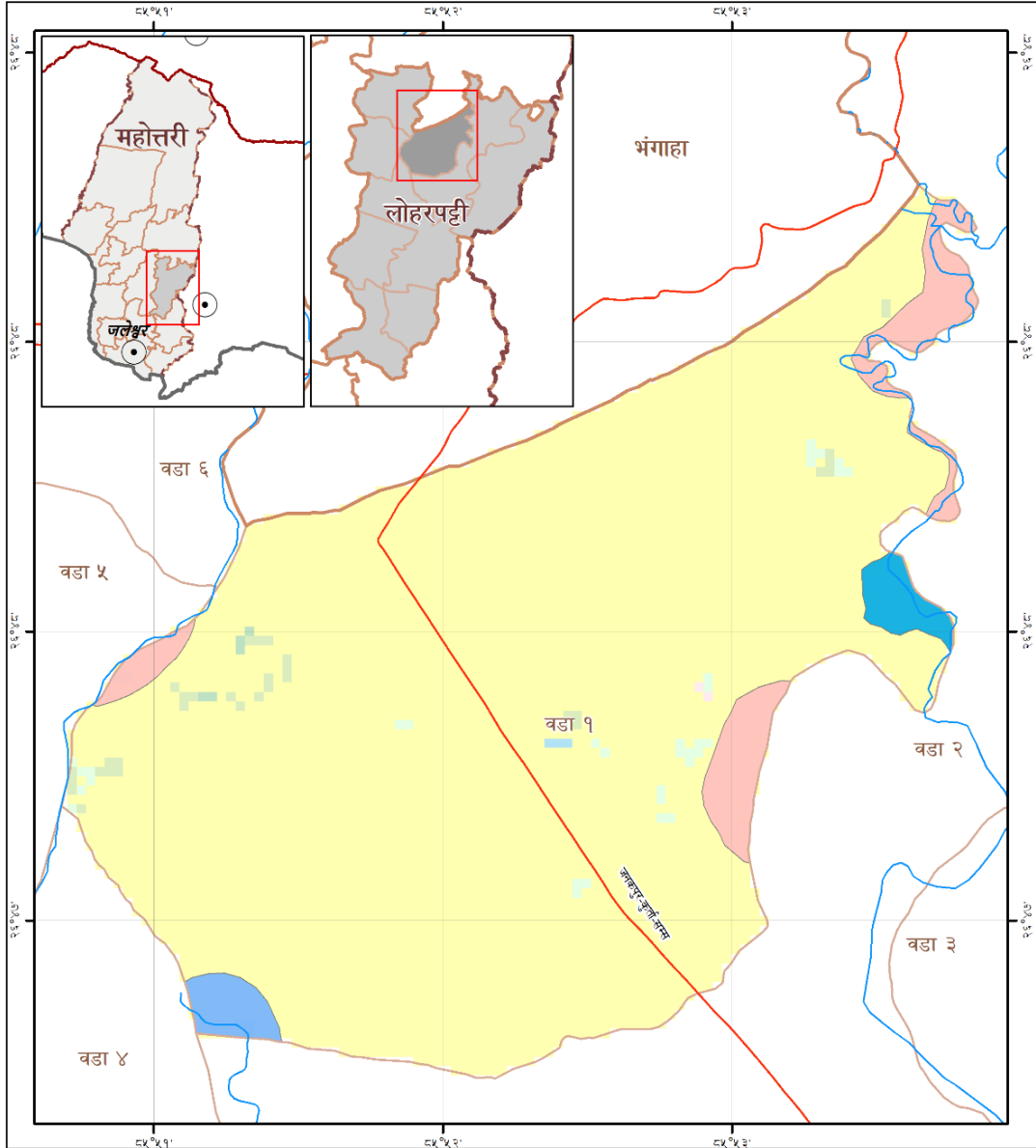
लोहारपट्टी नगरपालिका वडा नम्बर ९

विपद्	साल महिना र गते	स्थान	भौतिक क्षति	सामाजिक क्षति	आर्थिक क्षति	मानविय क्षति	प्राकृतिक क्षति
बाढि /डुबा न र कटा न	२०७६, साउन	फुलबरीया, पिपराढी , दक्षिणबारी टोल	१२० घर पूर्ण रूपमा क्षती	१ मन्दिर, १ विद्यालय	माछा पोखरी पुरेको	छैन	
	२०७४ साउन १	फुलबरीया, पिपराढी , दक्षिणबारी टोल	१२० घर आंशिक रूपमा क्षती	१ मन्दिर, १ विद्यालय		छैन	१०० खेती गरीएको जमिन कटान
	२०७२	फुलबरीया, पिपराढी , दक्षिणबारी टोल	६० घर आंशिक रूपमा क्षती	१ मन्दिर, १ विद्यालय	४ लाख (अन्न बाली र पशु सहित)	छैन	
	२०४८	फुलबरीया, पिपराढी , दक्षिणबारी टोल	६० घर आंशिक रूपमा क्षती	१ मन्दिर, १ विद्यालय	४ लाख (अन्न बाली र पशु सहित)	छैन	
	२०४५,जे ठ	फुलबरीया, पिपराढी , दक्षिणबारी टोल	६० घर आंशिक रूपमा क्षती	१ मन्दिर, १ विद्यालय	४ लाख (अन्न बाली र पशु सहित)	छैन	
भुक म्प	२०७२,वै शाख १२	फुलबरीया, पिपराढी , दक्षिणबारी टोल	१२० घर आंसिक रूपमा क्षती	१ विद्यालयको कक्षाको पर्खाल भत्किएको		छैन	छैन
	२०४५, भदौ ५	फुलबरीया, पिपराढी , दक्षिणबारी टोल	६० घर पूर्ण रूपमा क्षती	छैन	३ लाख	छैन	छैन

हावाहु री	२०७८	वार्ड-९	छैन	छैन	१०,००० मन फल्ने बाला लागेको नष्ट गरेको	छैन	छैन
असी ना	२०७८, माघ (श्री पञ्चमी)	वार्ड-९	३ घरको खपटा फुटाएको	छैन	खैनी-१०० कुइन्टल, गहुँ- २००० कुइन्टल, दलहन-१००० कुइन्टल	छैन	छैन
	२०६२, फाल्गुण	वार्ड-९	छैन	छैन	दलहन-१००० कुइन्टल	छैन	छैन
	२०४५, फाल्गुण	वार्ड-९	५० घरको खपटा फुटाएको	छैन	गहुँ बाली पनि नष्ट भएको	छैन	छैन
आग लागी	२०२२, चैत	वार्ड-९	३०० घर ध्वस्त भएको	छैन	भण्डारण गरेर राखीएको धान पुरै जलेर नष्ट भएको	छैन	छैन
खडेरी	२०६९, जेठ	फुलबरीया, पिपराढी , दक्षिणबारी टोल	छैन	छैन	केहि अन्न नफलेको	छैन	१०० विगाहा
चट्या ड	हरेक साल	वार्ड-९	छैन	छैन	छैन	छैन	वोट बिरूवा नोक्शान गर्ने

अनुसूची २: वडा स्तरीय जोखिम नक्सा

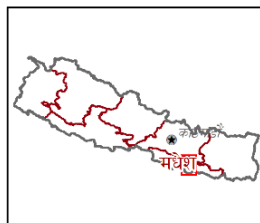
लोहारपट्टी नगरपालिका वडा नं १

जोखिम नक्सा

प्रक्षेपण प्रणाली: GCS WGS १९८४
 Datum: WGS १९८४, Units: Degree
 मिति: ११/०१/२०२३

लोहारपट्टी - १, महोत्तरी, मधेश प्रदेश, नेपाल

- ★ राजधानी
- जिल्ला सदरमुकाम
- बस्ती
- अन्तराष्ट्रिय सिमाना
- प्रादेशिक सिमाना
- जिल्ला सिमाना
- पालिकाको सिमाना
- वडा सिमाना
- राजमार्ग
- नदी
- भू - उपयोग
- जलस्रोत
- जङ्गल
- नदीको किनार
- बस्ती
- खेतवारी
- बाँझो जमिन
- घाँसे मैदान
- अन्य जंगली क्षेत्र
- प्रकोपका प्रकार
- डुवान
- वाढी प्रभावित क्षेत्र
- कटान

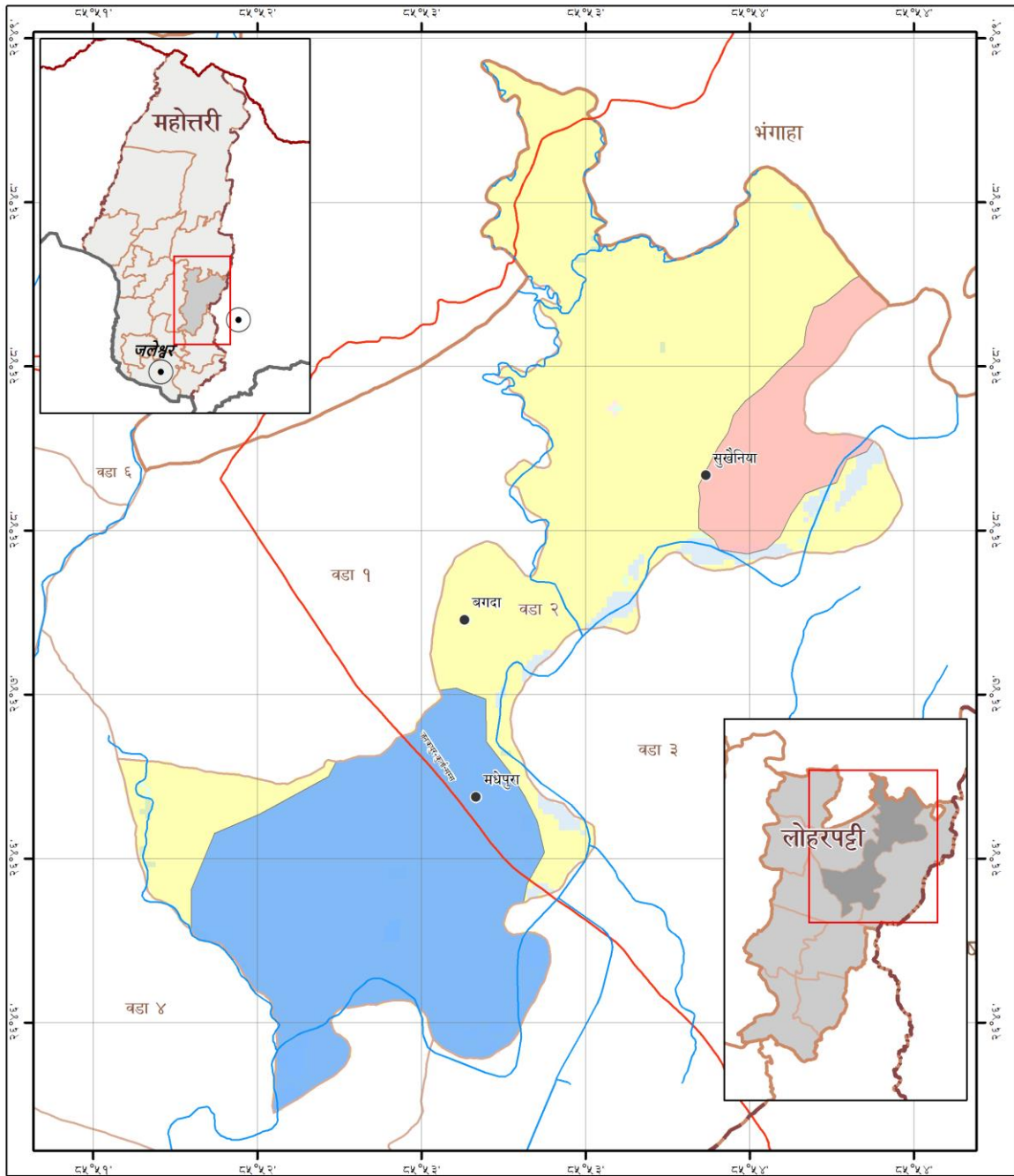
यो नक्सा युरोपेली संघको आर्थिक सहयोगमा युएन इन्भेस्टमन्ट व्याले कन्सल्टिंग र रेटेलस डेभलपमेन्ट नेपाल किराणत र सीडीएमएसको सहयोगमा संबलन गिरेको "बलबलगा तथा जलवायु अनुकूल विकासमा नेपाली युवा" परियोजनाको "Climate फेलोशिप" अन्तर्गत तयार गरिएको हो।

डाटा स्रोत: सामुहिक छलफल, OSM, ICIMOD, WFP तथा नदी विभाग

पालिकाको प्रत्येक वडामा Climate Fellow द्वारा संचालित सामुहिक छलफलमा समुदायले जोखिम नक्सा तयार गरि पालिकाको प्रमाणिकरण गरेको हो।

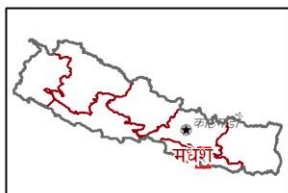
यस नक्शामा प्रयोग गरिएका समाग्रीहरूले युरोपेली संघको विचार प्रतिबिम्बित गर्दैन।

लोहारपट्टी नगरपालिका वडा नं २

जोखिम नक्सा लोहारपट्टी - २, महोत्तरी, मधेश प्रदेश, नेपाल

प्रक्षेपण प्रणाली: GCS WGS १९८४
Datum: WGS १९८४, Units: Degree
मिति: ११/०१/२०२३

★ राजधानी	— राजमार्ग	■ खेतथारी
● जिल्ला सदरमुकाम	— नदी	■ वौशो जमिन
● बस्ती	भू - उपयोग	■ घाँसे मैदान
— अन्तराष्ट्रिय सिमाना	■ जलस्रोत	■ अन्य जंगली क्षेत्र
— प्रादेशिक सिमाना	■ जङ्गल	प्रकोपका प्रकार
— जिल्ला सिमाना	■ नदीको किनार	■ डुवान
— पालिकाको सिमाना	■ बस्ती	■ कटान
— वडा सिमाना		

माननाप - १:२५,०००

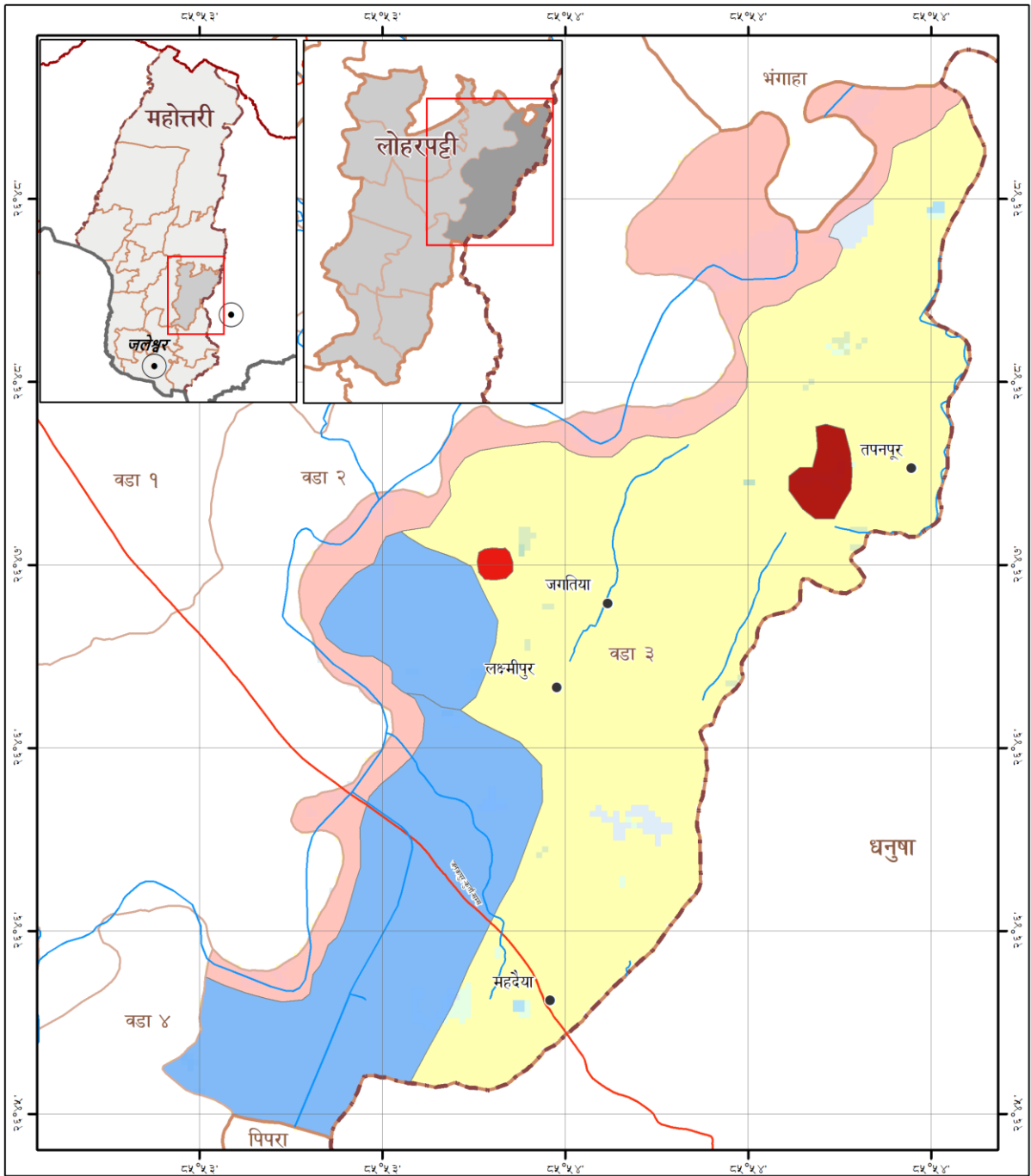
यो नक्सा युरोपेली संघको आर्थिक सहयोगमा युव प्रोजेक्टमा न्याबले कन्सल्टिंगमा १९२०२३मा तैयार गरिएको हो। यस नक्साको तैयारीमा नेपाल सरकारको सहयोगमा सेवादाता संस्थाले "बचाव तथा जलवायु अनुकुल विकासमा नेकली युवा" परियोजनाको "Climate फेलोशिप" अन्तर्गत तयार गरिएको हो।

डाटा स्रोत: सामूहिक छलफल, OSM, ICIMOD, WFP तथा नदी विभाग

पालिकाको प्रत्येक वडामा Climate Fellow द्वारा संचालित सामूहिक छलफलमा समुदायले जोखिम नक्सा तयार गरि पालिकाको प्रमाणीकरण गरेको हो।

यस नक्साको प्रयोग गरिएका सामग्रीहरूले युरोपेली संघको विचार प्रतिबिम्बित गर्दैन।

लोहारपट्टी नगरपालिका वडा नं ३

प्रक्षेपण प्रणाली: GCS WGS १९८४
 Datum: WGS १९८४, Units: Degree
 मिति: ११/०१/२०२३

जोखिम नक्सा
 लोहारपट्टी - ३, महोत्तरी, मधेश प्रदेश, नेपाल

★ राजधानी	— राजमार्ग	■ बाँझो जमिन
● जिल्ला सदरमुकाम	— नदी	■ घाँसे मैदान
● वस्ती	■ भू - उपयोग	■ अन्य जंगली क्षेत्र
— अन्तराष्ट्रिय सिमाना	■ जलस्रोत	प्रकोपका प्रकार
— प्रादेशिक सिमाना	■ जङ्गल	■ आगलागी
— जिल्ला सिमाना	■ नदीको किनार	■ डुवान
— पालिकाको सिमाना	■ वस्ती	■ सीमान्तकृत वस्ती
— वडा सिमाना	■ खेतवारी	■ कटान
- माननपा - १:२५,०००

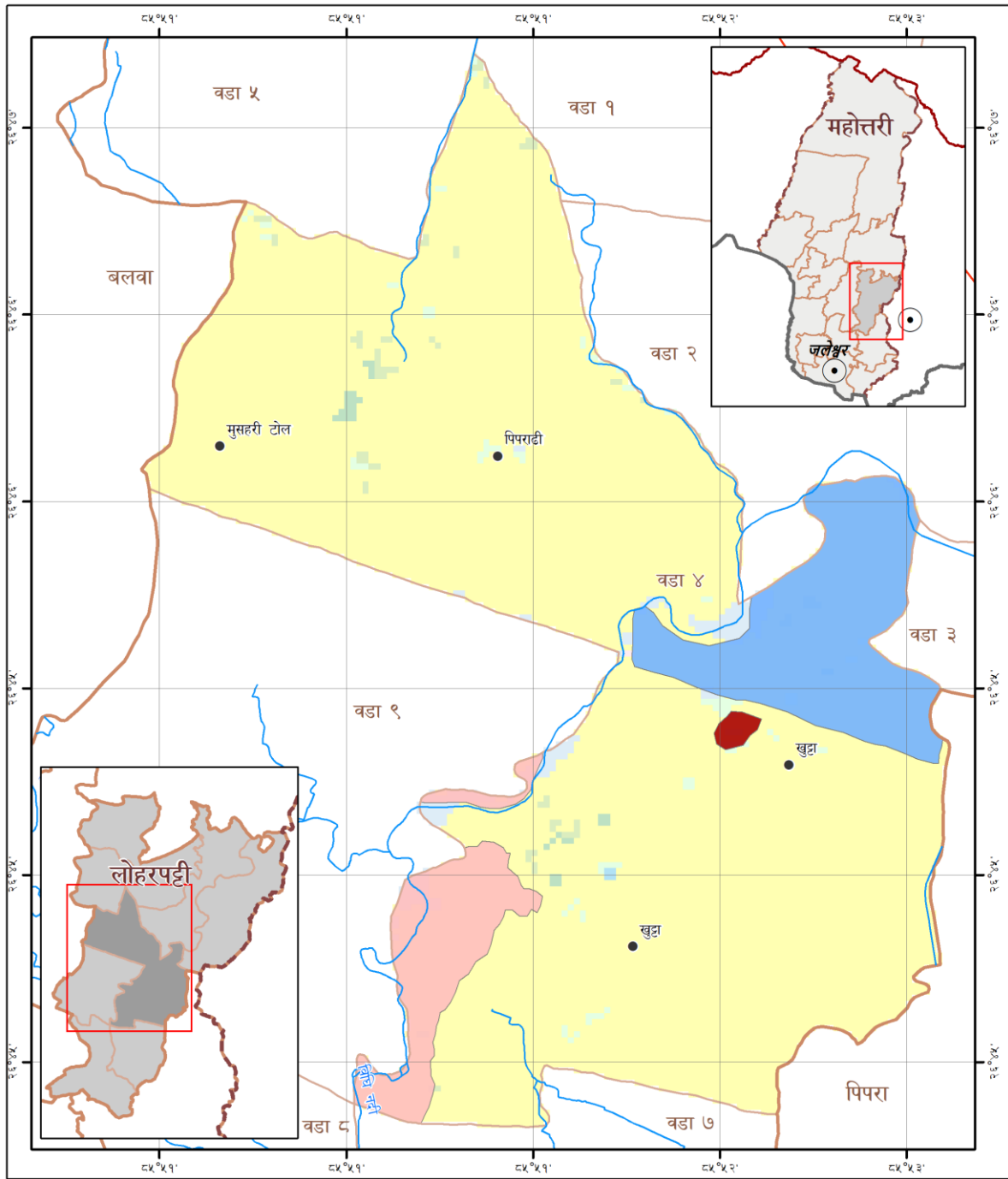
यो नक्सा सुरेष्ठी संघको आर्थिक सहयोगमा युव इन्फोटेक लवको कन्सल्टिङ र रेस्टोम डेभलपमेन्ट नेपाल, किराण र सीटीएमको सहयोगमा संकलन गरिएको "बलावरण तथा जलवायु अनुकूल विकासमा नेपाली युव" परियोजनाको "Climate कन्सल्टिङ" अन्तर्गत तयार गरिएको हो ।

डाटा स्रोत: सामुहिक छलफल, OSM, ICIMOD, WFP तथा नाथे विमान

पालिकाको प्रत्येक वडामा Climate Fellow द्वारा संकलित सामुहिक छलफलमा समुदायले जोखिम नक्सा तयार गरि पालिकाले प्रमाणीकरण गरेको हो ।

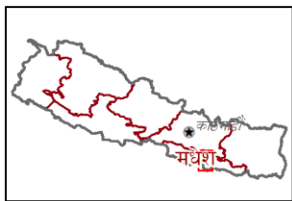
यस नक्सामा प्रयोग गरिएका सामग्रीहरूले सुरेष्ठी संघको विचार प्रतीयनित गर्दैन ।

लोहारपट्टी नगरपालिका वडा नं ४

प्रक्षेपण प्रणाली: GCS WGS १९८४
 Datum: WGS १९८४, Units: Degree
 मिति: ११/०१/२०२३

जोखिम नक्सा
 लोहारपट्टी - ४, महोत्तरी, मधेश प्रदेश, नेपाल

मानताप - १:२४,०००

★ राजधानी	— राजमार्ग	■ बाँझो जमिन
● जिल्ला सदरमुकाम	— नदी	■ घाँसे मैदान
● वस्ती	■ भू - उपयोग	■ अन्य जंगली क्षेत्र
— अन्तर्राष्ट्रिय सिमाना	■ जलस्रोत	■ प्रकोपका प्रकार
— प्रदेशिक सिमाना	■ जङ्गल	■ आगलाग्गी
— जिल्ला सिमाना	■ नदीको किनार	■ डुबान
— पालिकाको सिमाना	■ वस्ती	■ कटान
— वडा सिमाना	■ खेतबारी	

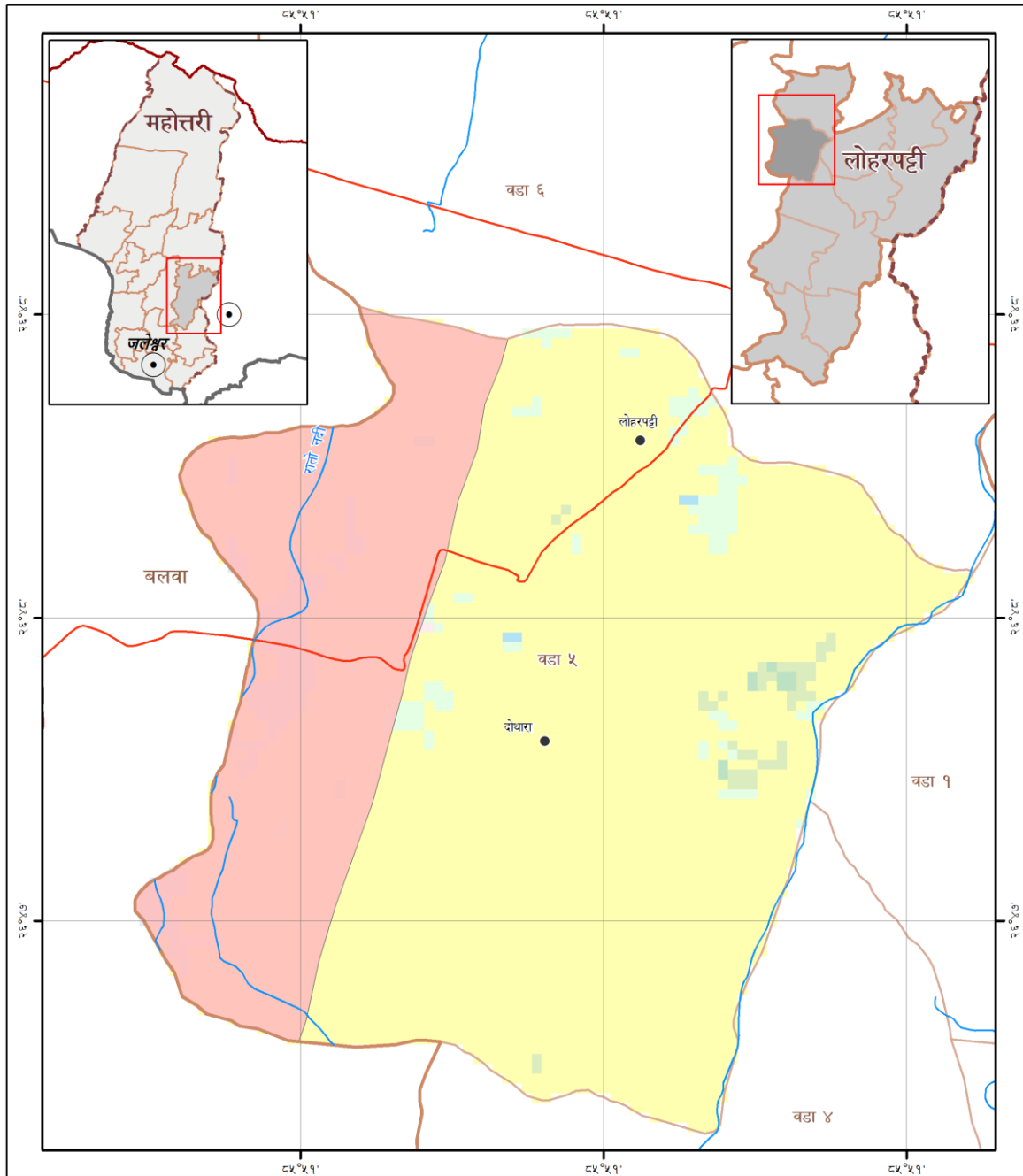
यो नक्सा युरोपेली संघको आर्थिक सहयोगमा युवा दृष्टीरेखन न्यासले कन्सोर्टियम 'रेस्टलेस डेभलपमेन्ट नेपाल, किसान र सीडीएमएसको सहयोगमा संचालन गरिएको "बाह्यवर्ण तथा अलव्यु अर्क्युल विकासमा नेपाली युवा" परियोजनाको "Climate Resilience" अन्तर्गत तयार गरिएको हो।

डाटा स्रोत: सामुहिक डेटाबेस, OSM, ICIMOD, WFP तथा नापी विभाग

पालिकाको प्रत्येक वडामा Climate Fellow द्वारा संचालित सामुहिक डेटाबेसमा समुदायले जोखिम नक्सा तयार गरि पालिकाले प्रमाणीकरण गरेको हो।

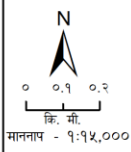
यस नक्सामा प्रयोग गरिएका सामग्रीहरूले युरोपेली संघको विचार प्रतिबिम्बित गर्ने।

लोहारपट्टी नगरपालिका वडा नं ५

जोखिम नक्सा लोहारपट्टी - ५, महोत्तरी, मधेश प्रदेश, नेपाल

प्रक्षेपण प्रणाली: GCS WGS 1984
Datum: WGS 1984, Units: Degree
मिति: ११/०१/२०२३

★ राजधानी	— वडा सिमाना	■ वस्ती
○ जिल्ला सदरमुकाम	— राजमार्ग	■ खेतवारी
● वस्ती	— नदी	■ बाँझो जमिन
— अन्तर्राष्ट्रिय सिमाना	■ भू - उपयोग	■ घाँसे मैदान
— प्रादेशिक सिमाना	■ जलस्रोत	■ अन्य जंगली क्षेत्र
— जिल्ला सिमाना	■ जङ्गल	■ प्रकोपका प्रकार
— पालिकाको सिमाना	■ नदीको किनार	■ कटान

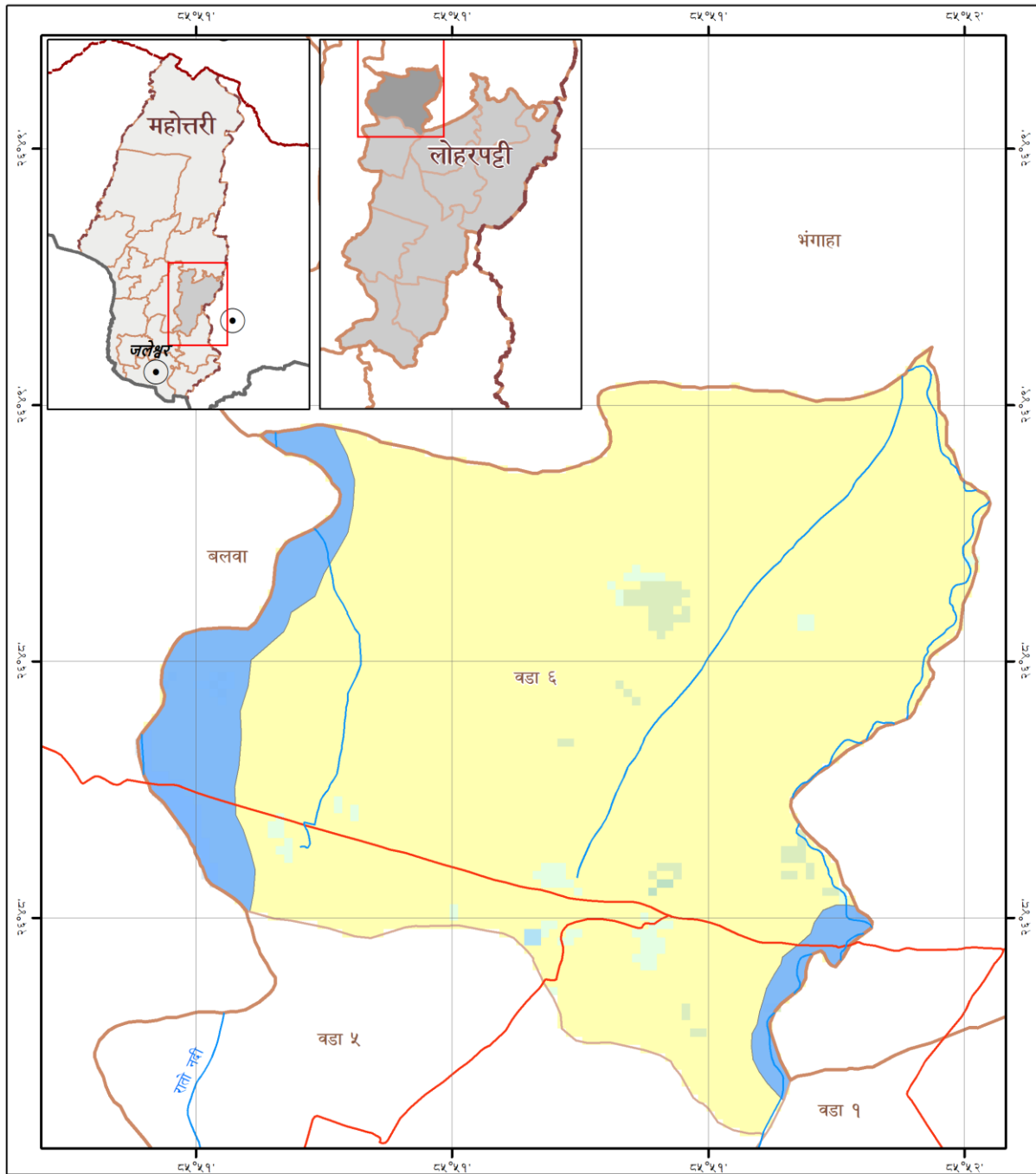
यो नक्सा युरोपेली संघको आर्थिक सहयोगमा कृषि प्रविधिको विकासको लागि नेपाल सरकार, कृषि विकास र मीठोपसको सहयोगमा संकलन गरिएको "बाबरना" तथा जलस्रोत अनुकूल विकासमा नेपाली युवा संघको सहयोगमा "Climate फेलोशिप" अन्तर्गत तयार गरिएको हो।

डाटा स्रोत: सर्वेक्षक डेटा, OSM, ICIMOD, WFP तथा नक्सा विभाग

यो नक्साको प्रतिक्रमा Climate Fellow द्वारा संकलित सर्वेक्षक डेटासहित समुदायको जोखिम नक्सा तयार गरि पालिकाको प्रकृतिपरक विकास गरेको हो।

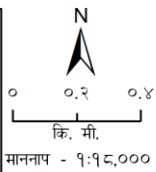
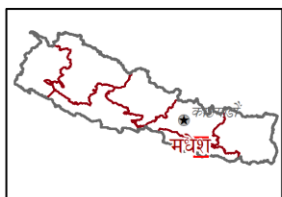
यो नक्साको प्रयोग गरिएका सबैभन्दा नयाँ युरोपेली संघको विकास प्रविधिको विकास गरेको हो।

लोहारपट्टी नगरपालिका वडा नं ६

जोखिम नक्सा
लोहारपट्टी - ६, महोत्तरी, मधेश प्रदेश, नेपाल

प्रक्षेपण प्रणाली: GCS WGS १९८४
Datum: WGS १९८४, Units: Degree
मिति: ११/०१/२०२३

★ राजधानी	— वडा सिमाना	■ वस्ती
○ जिल्ला सदरमुकाम	— राजमार्ग	■ खेतवारी
● वस्ती	— नदी	■ बाँझो जमिन
— अन्तराष्ट्रिय सिमाना भू - उपयोग	— जलस्रोत	■ घाँसे मैदान
— प्रादेशिक सिमाना	■ जङ्गल	■ अन्य जंगली क्षेत्र
— जिल्ला सिमाना	■ प्रकोपका प्रकार	
— पालिकाको सिमाना	■ नदीको किनार	■ ढुवान

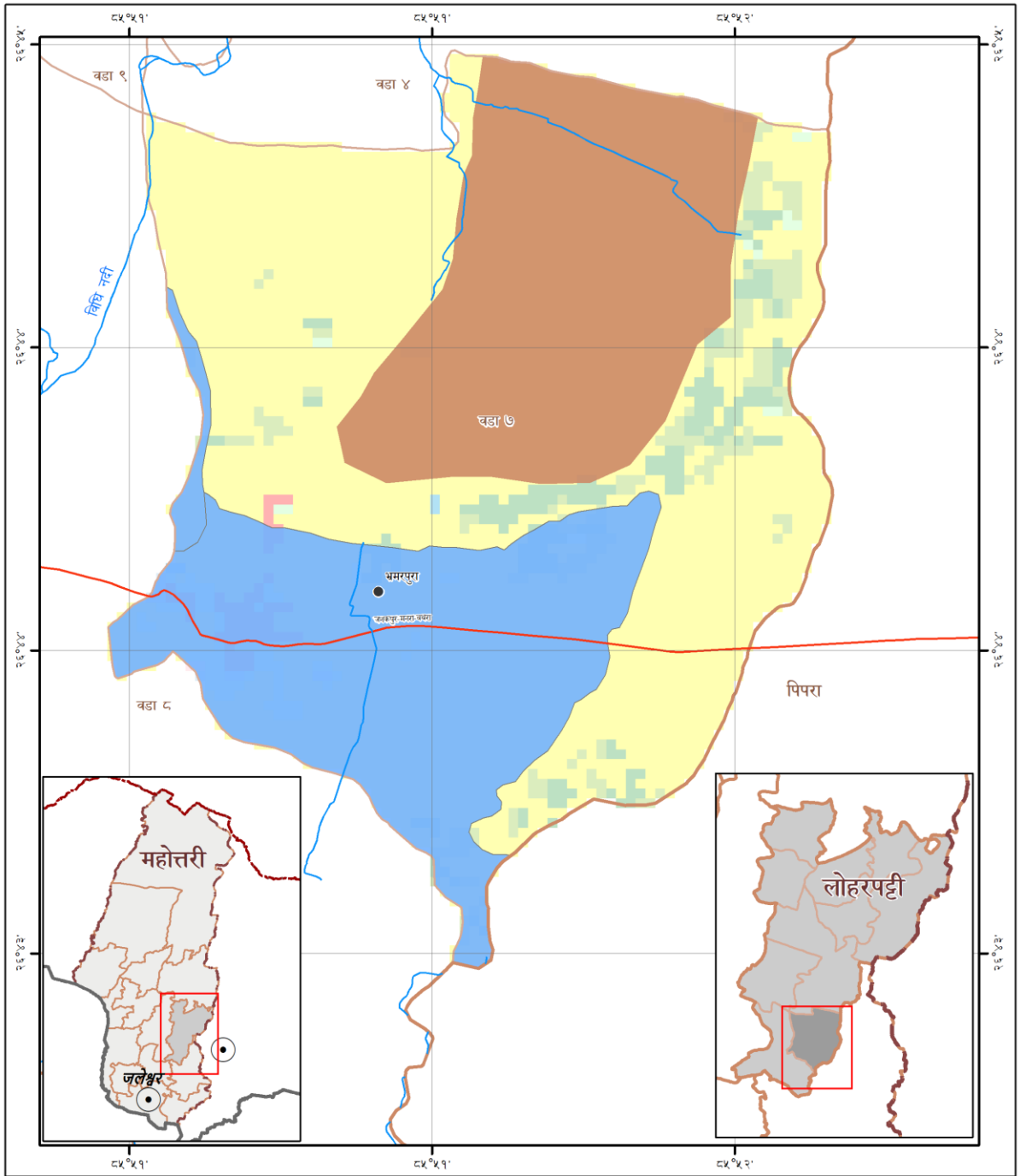
यो नक्सा युरोपेली संघको आर्थिक सहयोगमा युव इन्फोमेशन ल्याबले कम्प्युटरमा रेक्टरस नेपालमेन्ट नेपाल, किराँत र सीडीएमएसको सहयोगमा संश्लेषण गरिएको "बायोमेट्रिक्स तथा जलस्रोत अनुकूल विकासमा नेपाली युवा" परियोजनाको "Climate कन्सेप्टिभ" अन्तर्गत तयार गरिएको हो।

डाटा स्रोत: सामूहिक छलफल, OSM, ICIMOD, WFP तथा नयाँ विमान

पालिकाको प्रत्येक वडामा Climate Fellow द्वारा संश्लेषित सामूहिक छलफलमा समुदायले जोखिम नक्सा तयार गरि पालिकाले प्रमाणीकरण गरेको हो।

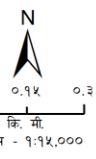
यस नक्सामा प्रयोग गरिएका सामग्रीहरूले युरोपेली संघको विचार प्रतिबिम्बित गर्दैन।

लोहारपट्टी नगरपालिका वडा नं ७

जोखिम नक्सा लोहारपट्टी - ७, महोत्तरी, मधेश प्रदेश, नेपाल

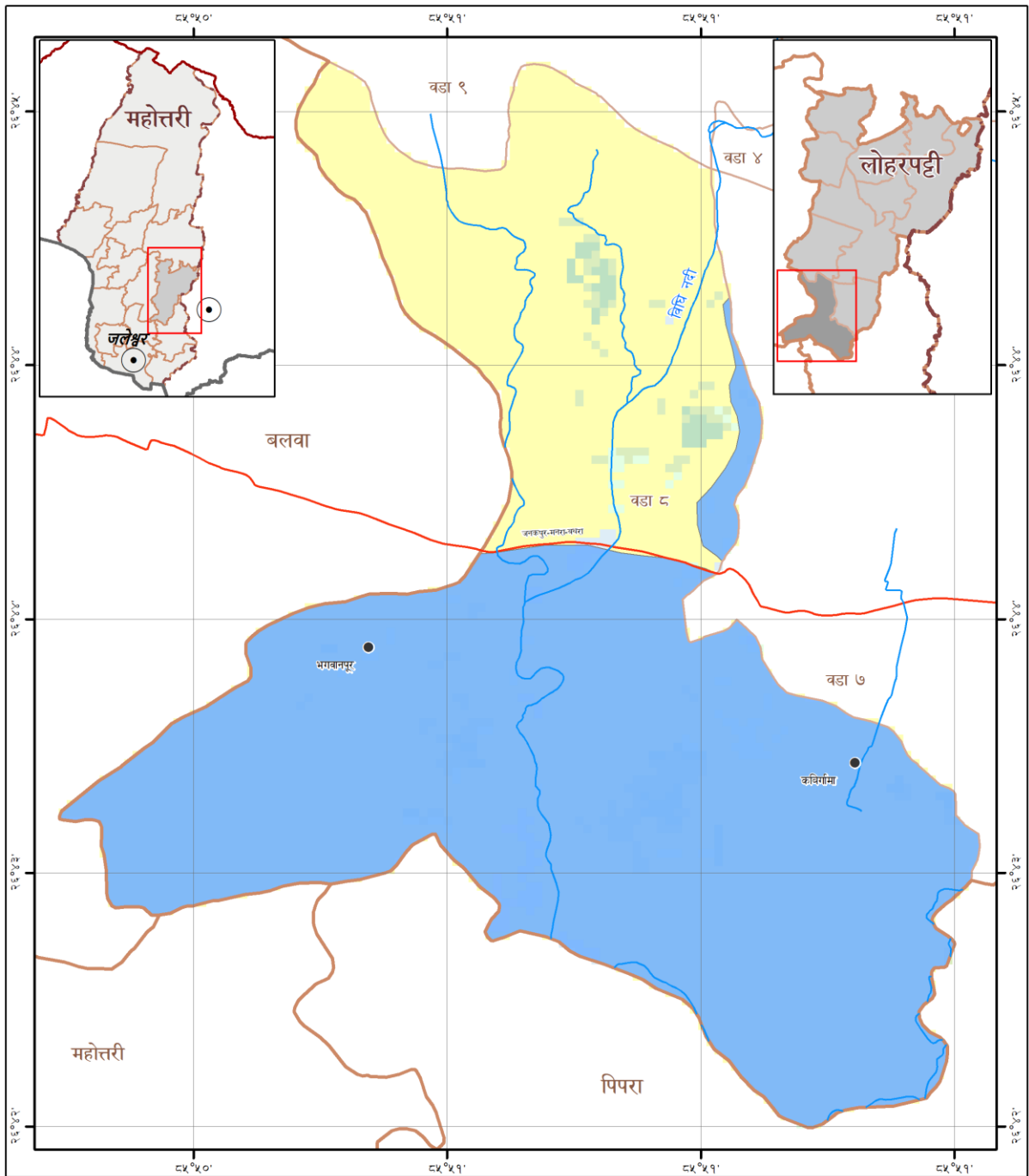
प्रक्षेपण प्रणाली GCS WGS १९८४
Datum: WGS १९८४, Units: Degree
मिति: ११/०१/२०२३

★ राजधानी	— राजमार्ग	■ खेतवारी
○ जिल्ला सदरमुकाम	— नदी	■ बाँसो जमिन
● वस्ती	■ भू - उपयोग	■ घाँसे मैदान
— अन्तर्राष्ट्रिय सिमाना	■ जलस्रोत	■ अन्य जंगली क्षेत्र
— प्रादेशिक सिमाना	■ जङ्गल	प्रकोपका प्रकार
— जिल्ला सिमाना	■ नदीको किनार	■ खडेरी
— पालिकाको सिमाना	■ वस्ती	■ डुवान
— वडा सिमाना		

यो नक्सा युरोपेली सङ्घको आर्थिक सहयोग प्राप्त इन्फोर्मेसन टेक्नोलोजी प्रोग्राम "रेस्प्लेस" (रेजियनल टेरिटोरियल डेभलपमेन्ट नेटवर्क क्रियात्मक रू. नीति)द्वाराको सहयोग संकलन गरिएको "बाबरगण तथा जलबन्धु अनुकूल विकासम नेकली युवा" परियोजनाको "Climate फेलोशिप" अन्तर्गत तयार गरिएको हो ।
उक्त खेट: सामूहिक दूरदर्शन, OSM, ICIMOD, WFP तथा नवीन विभाग
पलिकाको प्रत्येक वडामा Climate Fellow द्वारा संकलित सामूहिक दूरदर्शनमा समुदायको जैविक नक्सा तयार गरि फलितकाले प्रमाणिकरण गरेको हो ।
यस नक्साको प्रयोग गरिएका समावेशहरूले युरोपेली सङ्घको विचार प्रतिबिम्बित गर्दैन ।

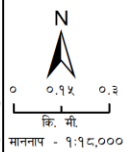
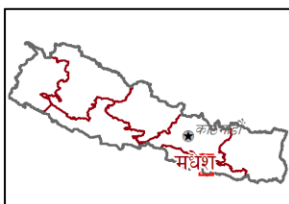
लोहारपट्टी नगरपालिका वडा नं ८

जोखिम नक्सा

लोहारपट्टी - ८, महोत्तरी, मधेश प्रदेश, नेपाल

प्रक्षेपण प्रणाली: GCS WGS 1984
 Datum: WGS 1984, Units: Degree
 मिति: ११/०१/२०२३

★ राजधानी	— वडा सिमाना	■ वस्ती
● जिल्ला सदरमुकाम	— राजमार्ग	■ खेतवारी
● वस्ती	— नदी	■ बाँझो जमिन
— अन्तराष्ट्रिय सिमाना	— भू - उपयोग	■ घाँसे मैदान
— प्रादेशिक सिमाना	■ जलस्रोत	■ अन्य जंगली क्षेत्र
— जिल्ला सिमाना	■ जङ्गल	प्रकोपका प्रकार
— पालिकाको सिमाना	■ नदीको किनार	■ हुवान

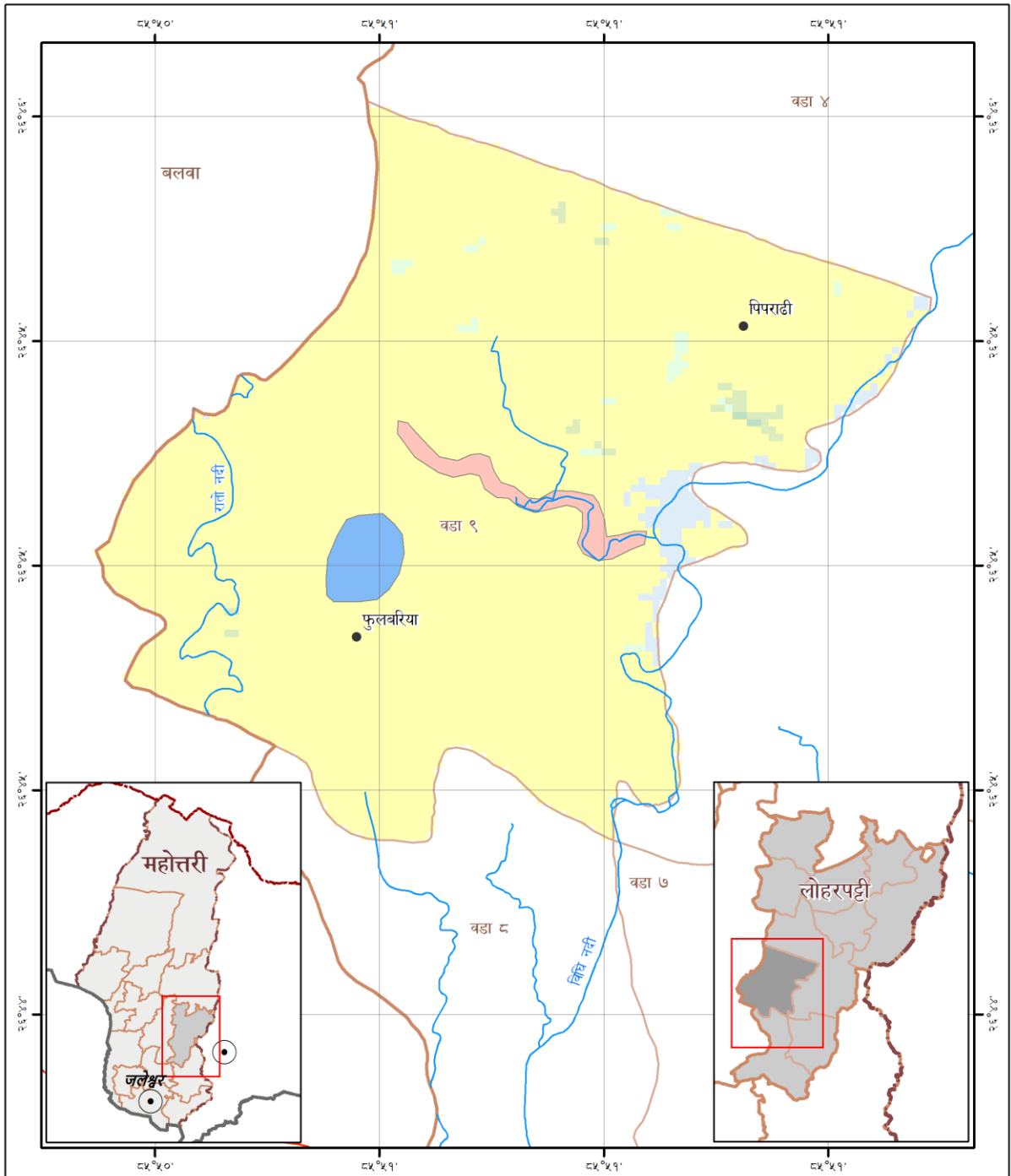
यो नक्सा युनेस्को संघको वार्षिक सहयोगमा युएन इन्भेष्टमेन्ट ल्यान्डको कन्सल्टिंग रिसर्चलेस डेभलपमेन्ट नेक्ल, किराण्टन र सीडीएएमको सहयोगमा संकलन गरिएको "बाकसमा तथा बलबद्ध अनुकूल विकासमा नेकली युवा" परियोजनाको "Climate फेलोशिप" अन्तर्गत तयार गरिएको हो।

छाट्टा खोला: सम्पूर्ण छलफल, OSM, ICIMOD, WFP तथा नदी किनारा

पलिकको प्रत्येक वडामा Climate Fellow द्वारा संकलित सम्बन्धित छलफलमा समुदायले जोखिम नक्सा तयार गरि पलिकको प्रभावकारीकरण गरेको हो।

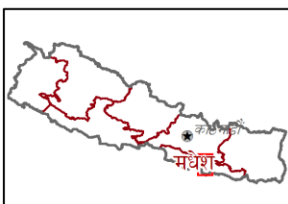
यस नक्सा प्रयोग गरिएका सम्बन्धितले युनेस्को संघको विवर प्रसिद्धिमा गर्ने।

लोहारपट्टी नगरपालिका वडा नं ९

प्रक्षेपण प्रणाली GCS WGS १९८४
 Datum: WGS १९८४, Units: Degree
 मिति: ११/०१/२०२३

जोखिम नक्सा
 लोहारपट्टी - ९, महोत्तरी, मधेश प्रदेश, नेपाल

★ राजधानी	— राजमार्ग	■ खेतबारी
○ जिल्ला सदरमुकाम	— नदी	■ बाँझो जमिन
● वस्ती	■ भू - उपयोग	■ घाँसे मैदान
— अन्तराष्ट्रिय सिमाना	■ जलस्रोत	■ अन्य जंगली क्षेत्र
— प्रादेशिक सिमाना	■ जङ्गल	प्रकोपका प्रकार
— जिल्ला सिमाना	■ नदीको किनार	■ डुवान
— पालिकाको सिमाना	■ वस्ती	■ कटान
— वडा सिमाना		

माननाप - १:२०,०००

यो नक्सा युरोपेली संघको आर्थिक सहयोगमा युए इन्वेष्टमेन्ट न्याक्ले कन्सोर्टियम रेटलेस डेभलपमेन्ट नेक्वर, क्लाइम र सीडीएसएसको सहयोगमा संकलन गरिएको "वातावरण तथा जलवायु अनुकूल विकासमा नेपाली युवा" परियोजनाको "Climate फेलोशिप" अन्तर्गत तयार गरिएको हो।
 डाटा स्रोत: सामूहिक ड्रलरन्स, OSM, ICIMOD, WFP तथा नयाँ विश्व
 फलिकको प्रत्येक वडामा Climate Fellow द्वारा संचालित सामूहिक ड्रलरन्समा समुदायले "जोखिम नक्सा तयार गरि फलिकले प्रमाणीकरण गरेको हो।
 यस नक्शामा प्रयोग गरिएका सामग्रीहरूले युरोपेली संघको विचार प्रतिबिम्बित गर्दैन।

सन्दर्भ सामग्री

नेपालको संविधान २०७२ : नेपाल सरकार

विपद् जोखिम न्युनीकरण नीति २०७५ : नेपाल सरकार, गृह मन्त्रालय

विपद् जोखिम न्युनीकरण राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना (२०१८-२०३०) : नेपाल सरकार, गृह मन्त्रालय

<https://bipad.gov.np/>

विपद् पोर्टल नेपाल सरकार, गृह मन्त्रालय